

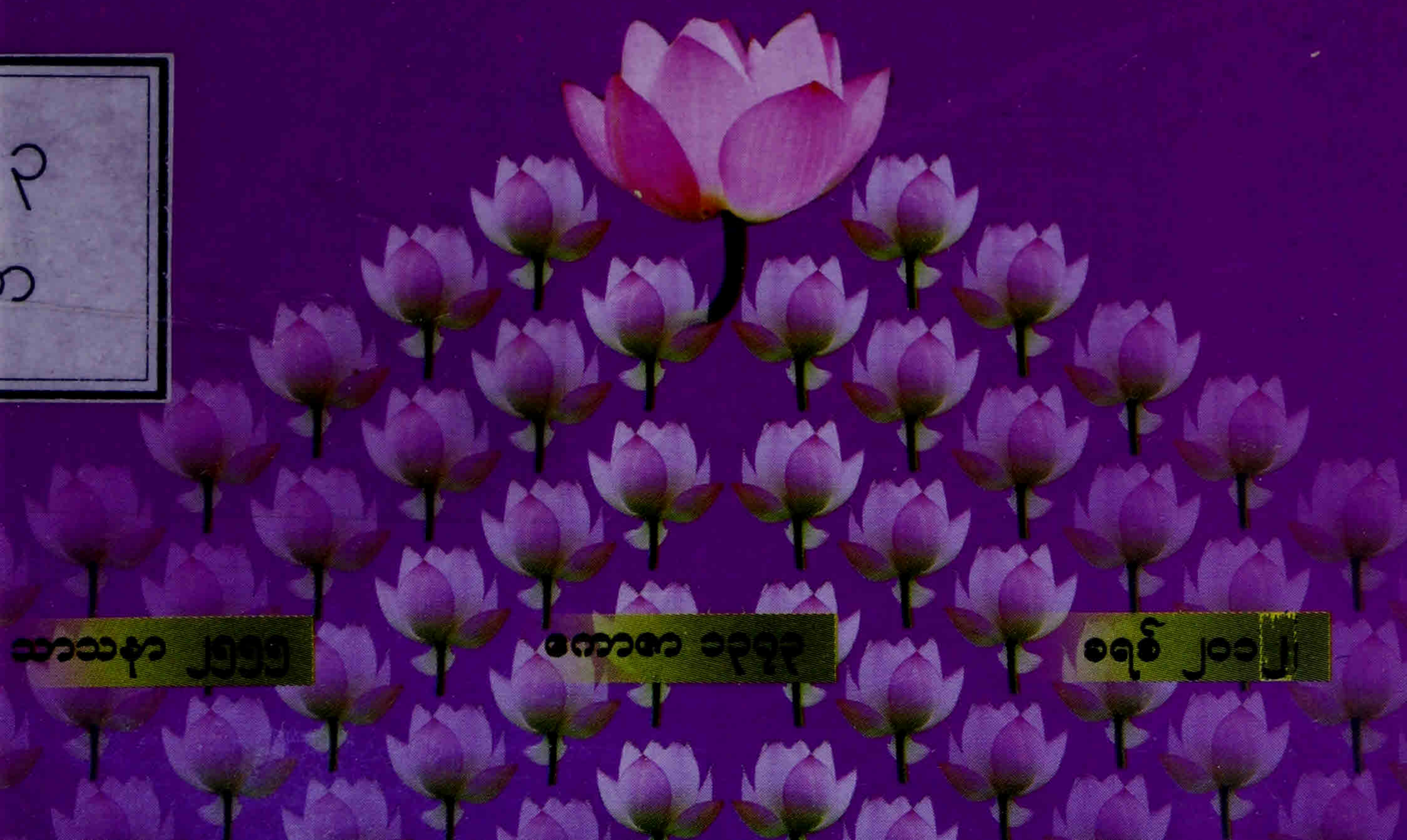
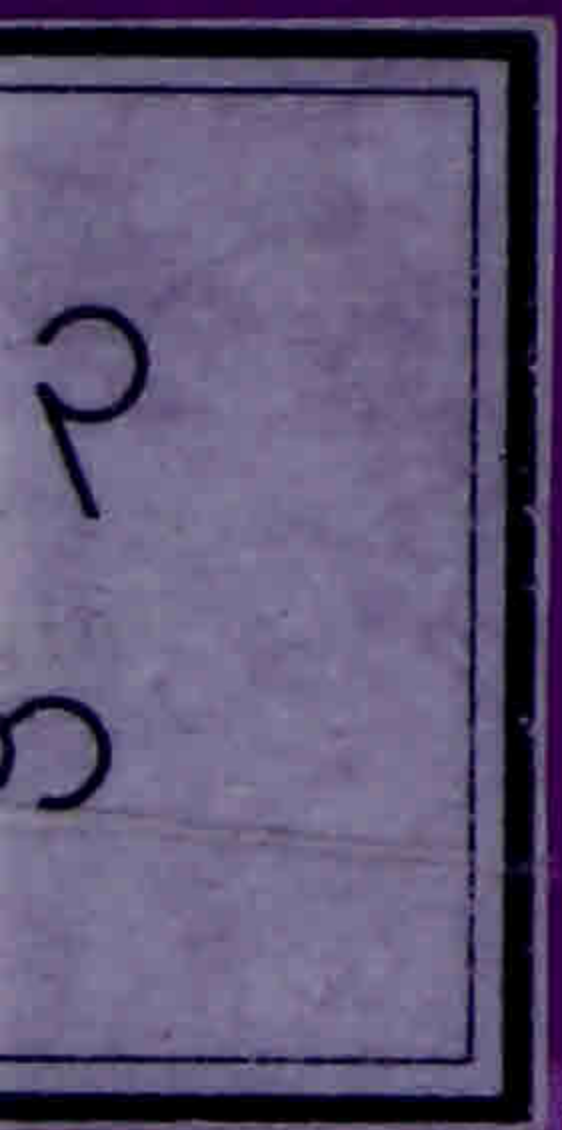

မန္တလေးမြို့
အဝေရာရာမ ရန်ကင်းကျောင်းတိုက်

ဆရာတော် အရှင်ဩဒါတာဒိရိဘိဝံသ

၏

အနှစ်သုံးပါး မြတ်တရား

ဆာသနာ ၂၅၅၅

ကောဇာ ၁၃၃၃

စရစ် ၂၀၁၂

မဟာကရုဏာတော်သခင် ဘုရားရှင်သည် လောကအကျိုးကို ဆောင်ရွက် ပွင့်တော်မူလာသည်။

အုင်မြဲဒါတမျိုးအိမ်

အဝေရာရာမ ရှိစမ်းစောမ်းစိုက်

၂၉၄,၃၂
မြန်မာ
၂-၁၉

၂၇၈၆၉

သို့

၏

အမှတ်တရ ဓမ္မဒါန

၃၂။ အာဇာနည်

ဥဒါတသီရိဘိဝံသ ၁၆၂၂၁၂

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက

အဝေရာရာမရန်ကင်းကျောင်းတိုက်

၄၁လမ်း*လမ်းဇွဲထောင့်၊ သံလျက်မှော်အရှေ့ရပ်ကွက်

မဟာအောင်မြေမြို့နယ်၊ အနောက်စာတိုက်၊ မန္တလေးမြို့။

ဖုန်း-၀၂-၃၀၁၃၆၊ ၀၉-၅၁၆၆၆၆၅

မန္တလေးမြို့

အဝေရာရာမ ရန်ကင်းကျောင်းတိုက်

ဆရာတော် အရှင်ဩဒါတဏှိဘိဝံသ

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါကပဏ္ဍိတ

အစိုးရနှင့် သက္ကသိုလ် ဓမ္မာဓရိယ၊ ပါဠိပါရဂူ

ရေးသားစီရင်အပ်သော

အနှစ်သုံးပါး မြတ်တရား

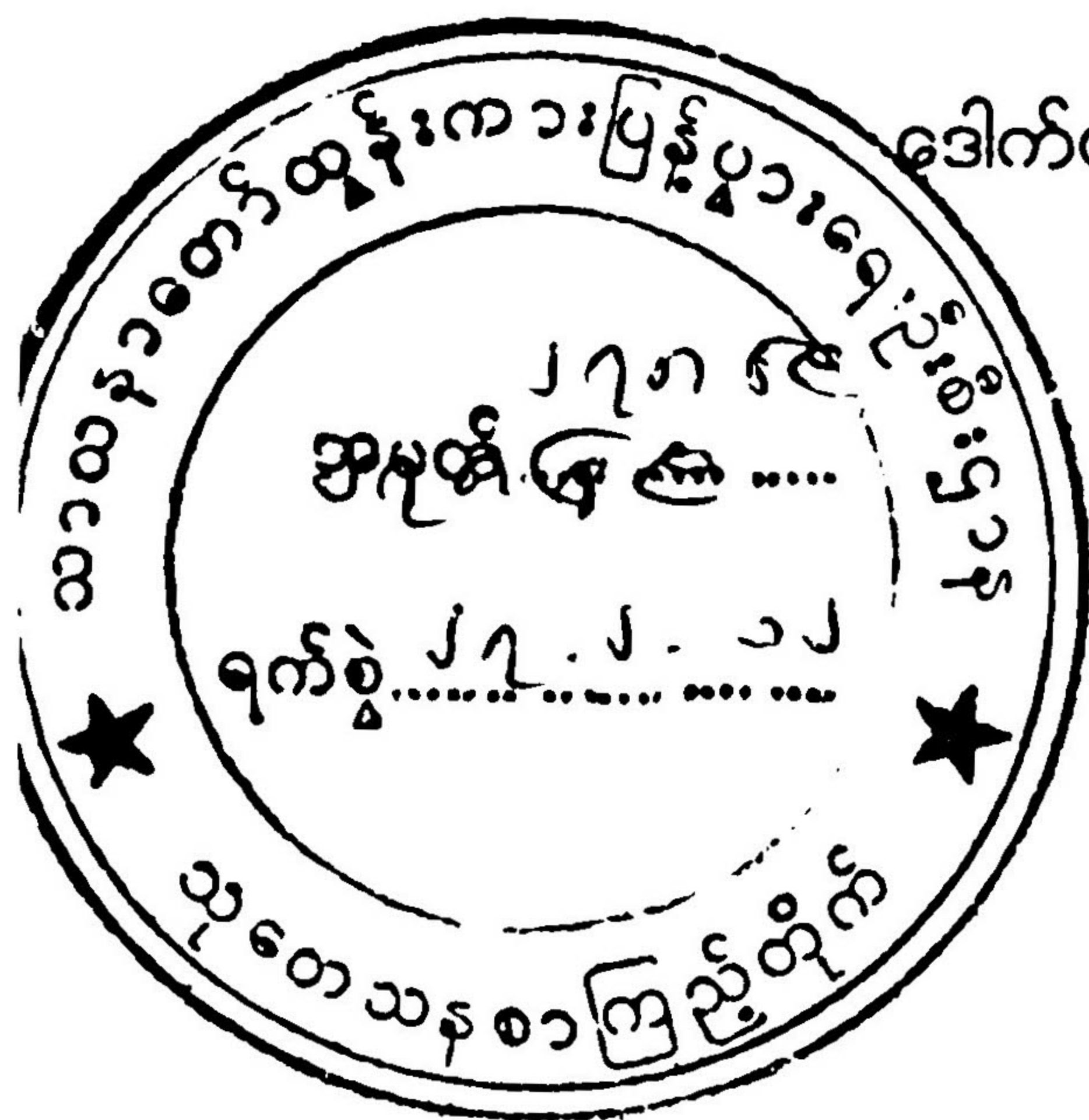
(ဒုတိယအကြိမ်)

သာသနာ ၂၅၅၅

ကောဇာ ၁၃၇၃

ခရစ် ၂၀၁၂

စီစဉ်သူ

ဒေါက်တာနာဂဝံသာလင်္ကာရ (M.A . Ph.D)

ကွန်ပျူတာ စာစီ

အဝေရာ

အပြင်အဆင် နှင့် ဒီဇိုင်း

အရှင်ဇေယျ (အဝေရာ)

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း

mgmglinnsay (shwethar)

စာအုပ်ချုပ်

အောင်ရတနာအေ့ဖ်ဆက်

ပုံနှိပ်

အောင်ရတနာအေ့ဖ်ဆက် နှင့် ကွန်ပျူတာဒီဇိုင်း

၃၈ x ၃၉လမ်း၊ ၈၁ x ၈၂လမ်းကြား၊ အကွက် (၅၂၈)

မျက်ဝင်းရပ်၊ မန္တလေးမြို့။ ☎ ၀၉၉၁၀၀၉၀၃၃

တန်ဖိုး

ဓမ္မဒါန

အကြိမ်

ဒုတိယအကြိမ်

အုပ်စု

၁၀၀၀

ထုတ်ဝေသည့်လ

ပြာသိုလ၊ ၁၃၇၃ - ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၁၂ - ခုနှစ်၊

အနစ်သုံးပါး မြတ်တရား

ဒုတိယအကြိမ်ရိုက်

အမှာစကား

ဤ “အနစ်သုံးပါး မြတ်တရား” စာအုပ်ကို ၁၃၆၃ - ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၇ - ရက်နေ့၌ ကျင်းပသော အဝေရာရာမ ရန်ကင်းကျောင်းတိုက် “အနန္တဂုဏ်ရည်တိုက်ကျောင်း” ရေစက် ချွဲ၌ ဓမ္မဒါနပြုရန် ကျောင်းအမကြီး ဒေါက်တာဒေါ်လွင်လွင်သန်း ၏ လျှောက်ထားချက်အရ ရေးသားခဲ့ပါသည်။

ကျောင်းအမကြီး ဒေါက်တာ ဒေါ်လွင်လွင်သန်းက အုပ်ရေ (၁၀၀၀) ရိုက်နှိပ်ပြီး ဓမ္မဒါနပြုခဲ့ရာ ပြည်ပရှိ မိတ်ဆွေများ အထံသို့ လည်း ပေးပို့ လှူဒါန်းခဲ့သဖြင့် ဤစာအုပ်သည် အမေရိကန်ပြည် ထောင်စုအထိ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။

ဤစာရေးသူသည် အဝေရာရာမ ရန်ကင်းကျောင်းတိုက် “စိန်ခဲရွှေခဲ ကျောင်းတော်ကြီး” ၏ ဒါယကာ + ဒါယိကာမများ ဖြစ်ကြသော ဥးအောင်ရွှေ + ဒေါ်မြမြလင်းတို့၏ ပင့်လျှောက်ချက် အရ ၁၃၇၃ - ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း ၄ - ရက်နေ့မှ နယုန်လဆန်း ၉ - ရက်နေ့ အထိ (ခရစ်နှစ် ၂၀၁၁ - ခုနှစ်၊ မေလ ၅ - ရက်နေ့မှ ဇွန်လ ၉ - ရက်နေ့ အထိ) ကျောင်းဒကာ + ကျောင်းအမတို့နှင့် အတူ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ကြွရောက်ခဲ့ပါသည်။

ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ လော့စ်အိန်ဂျလိမြို့၊ ရေးဗား ဆိုဒ်တွင်ရှိသော ကျောင်းဒကာ + ကျောင်းအမများ၏ အိမ် တွင်တည်းခို၍ ရောက်သင့်ရောက်ထိုက်သော နေရာများသို့ သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ သွားရောက်ရာတွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရှိ တပည့်သံဃာများနှင့် အချို့သော ဒါယကာ + ဒါယိကာမများက ဤ “အနှစ်သုံးပါး မြတ်တရား” စာအုပ်ကို ပြန်လည်၍ ရိုက်နှိပ်ပါသေးသလား၊ စာအုပ်ရှိလျှင် လိုချင်ကြပါ သေးသည် - ဟု လျှောက်ထားကြသဖြင့် ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည် ရိုက်နှိပ်ရန် စီစဉ်ရပါသည်။

၁၀ - နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်ပွဲ

ဤစာရေးသူသည် ကျေးဇူးရှင် ရွှေကျင်သာသနာပိုင် ဝါဆိုဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် ရွှေကျင်နိကာယ ဗဟိုဌာန မဟာ နာယက၊ နာယက၊ ဂဏဝါစက ဆရာတော်များ၏ တာဝန်ပေး ချက်အရ ၁၃၆၃ - ခုနှစ်မှစ၍ ဤ “အဝေရာရာမ ရန်ကင်း ကျောင်းတိုက်”သို့ နေထိုင်ပြီး သာသနာပြုရပါသည်။

ရှစ်ဇကခန့် ကျယ်ဝန်းပြီး ကျောင်းအဆောက်အအုံ သုံးလုံးမျှသာရှိသော ဤကျောင်းတိုက်ကြီးသည် မဟာရာမ် တံတိုင်း မရှိခြင်း၊ သစ်ပင်ချုံနွယ် အမှိုက်သရိုက်များဖြင့် ပြည့်နှက် ရှုပ်ထွေးနေခြင်းတို့ကြောင့် မြင်ရသူတို့၏ စိတ်နှလုံးကို မရွှင်ပျိုး မနှစ်သက်စေနိုင်ခဲ့ပါ။ သာသနာဖက်ဆိုင်ရာတွင်လည်း တိုးတက်

မူလက္ခဏာ မပြနိုင်ခဲ့ပါ။

မိမိရောက်ရှိ သာသနာပြုခဲ့ရာတွင် မိမိနှင့်တကွ ကျောင်းတိုက်သံဃာများ၏ ကြိုးစားအားထုတ်မှု၊ ဒကာ-ဒကာမများ၏ အားပေးမှုတို့ကြောင့် အလျားပေ ၁၅၀၊ အနံပေ ၈၀ - ရှိ ဓာတ်လှေကား ပါဝင်သော စိန်ခဲရွှေခဲ ကျောင်းတော်ကြီး၊ အလျား ၁၄၆ - ပေ၊ အနံပေ ၈၀ - ရှိ လေးထပ်သံဃာဆောင် ပါရှိသော မဟာအတုလဂုဏ်ရည် မန်းရွှေလီဗိမာန်တော်ကြီး အပါအဝင် ကျောင်းအဆောက်အအုံ ၃၀ - နီးပါးနှင့် သံဃာဥရေများ တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ်တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။

စာမေးပွဲ အသီးသီးကို အောင်မြင်ကြသည့် သံဃာအရေအတွက်မှာလည်း ၁၀ - နှစ်တာ ကာလအတွင်း (၃၃၆)ပါး ရှိခဲ့ပါသည်။

ဤသို့ အဖက်ဖက်က တိုးတက်လာခဲ့သဖြင့် အဝေရာရာမရန်ကင်းကျောင်းတိုက် ၁၀ - နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ် ပွဲတော်ကို ကျင်းပရန် ဆရာ+ဒကာ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ လုပ်ငန်းစဉ် (၇)ရပ်ကို လျာထားသတ်မှတ် ခဲ့ကြပါသည်။

ထိုလုပ်ငန်းစဉ် (၇)ရပ်တွင် စာရေးသူ (မိမိ) ရေးသားပြုစုသည့် ကျမ်းစာအုပ် (၈)မျိုးနှင့် “အဝေရာရာမ ၁၀ - နှစ်တာ ကာလ သာသနာ့မော်ကွန်း” စာအုပ်ကြီးကို ထုတ်ဝေရန်ဟူသော လျာထား ဆုံးဖြတ်ချက်လည်း ပါဝင်ပါသည်။

ထို ဆုံးဖြတ်ချက်အရ - ဤ “အနှစ်သုံးပါး မြတ်တရား”

စာအုပ်ကို ဒုတိယအကြိမ် ရိုက်နှိပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဓမ္မဒါန ကုသိုလ်ရှင်

ဤကျမ်းစာအုပ်ရေ (၁၀၀၀)ကို မူလကုသိုလ်ရှင်များ ဖြစ်ကြသည့် အဝေရာရာမ ရန်ကင်းကျောင်းတိုက်၌ (၁) အနန္တဂုဏ်ရည်တိုက်ကျောင်း၊ (၂) အာစရိယဂုဏ်ရည် ဆွမ်းစားကျောင်း၊ (၃) အဝေရာရာမ ဗောဓိပင် (၄) သဗ္ဗဇေယျ တံခွန်တိုင် ကုသိုလ်ရှင်များဖြစ်ကြသော မန္တလေးမြို့၊ ချမ်းအေးသာစံမြို့နယ်၊ ၈၃ - လမ်း (၃၁ + ၃၂ လမ်းကြား) ဂုဏ္ဍာန်ရပ် “လွင်အထူးကုဆေးတိုက်” ကျောင်းဒါယကာကြီး ဒေါက်တာ ဥးဝင်းမြင့် + ကျောင်းဒါယကာမကြီး ဒေါက်တာ ဒေါ်လွင်လွင်သန်းနှင့် သား၊ သမီး၊ မြေးများက ရိုက်နှိပ် လှူဒါန်းကြသဖြင့် သာဓုခေါ်ကာ မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

ဥးဩဒါတသိရီဘိဝံသ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

နိဂါဏ်တော်သံဃမဟာနာယက

အဝေရာရာမ ရန်ကင်းကျောင်းတိုက်

မဟာအောင်မြေမြို့နယ်၊

မန္တလေးမြို့။

၁၃၇၃ - ခုနှစ်၊

တော်သလင်းလပြည့်ကျော် (၅)ရက်။

(၁၇. ၉. ၂၀၁၁)

နိဒါန်း

ဤကျမ်းစာကို ရေးသူသည် မန္တလေးမြို့၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ တိုက်သစ်၊ ဇယမေဒနီဝါဆိုကျောင်းမှ ၁၃၆၂ - ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူး လဆန်း ၃ - ရက် (၂၆. ၃. ၂၀၀၁) တနင်္လာနေ့တွင် မန္တလေးမြို့၊ မဟာအောင်မြေမြို့နယ် ၄၁ - လမ်း၊ စိန်ပန်း၊ သံလျှက်မှော်အရှေ့ ရပ်ကွက်၊ ဝိသုဒ္ဓါရုံမယ်ဇယ်တိုက် (ခေါ်) အဝေရာရာမ ရန်ကင်း ကျောင်းတိုက်သို့ ပဓာနနာယကဆရာတော်အဖြစ် ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင် ရပါသည်။

ဤအဝေရာရာမ ရန်ကင်းကျောင်းတိုက်ကို မြန်မာနှစ် ၁၂၄၄ - ခုနှစ်တွင် ရတနာပုံ ဒုတိယနန်းစံ သီပေါမင်းက လှူဒါန်းခဲ့ ကြောင်း မှတ်တမ်းရှိသဖြင့် ကျောင်းတိုက်၏ သက်တမ်းသည် ၁၁၈ - နှစ် ရှိပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းတိုက်သက်တမ်း ၁၁၈ - နှစ် ရှိသော်လည်း ကျောင်းအဆောက်အအုံ သုံးလုံးသာရှိပြီး အကာအရံ တံတိုင်း လည်းမရှိ၊ သစ်ပင်ကြီးငယ်များဖြင့် ပြည့်နှက်နေသည့် ရှစ်စက

နီးပါးရှိ ကျောင်းတိုက်ကြီးလည်း ဖြစ်သောကြောင့် ကျောင်းတိုက် သန့်ရှင်းသာယာရေးကိစ္စကို အင်အားအများကြီးသုံးရမည့် အခြေ အနေဖြစ်ပါသည်။

မဟာရံတံတိုင်းမရှိ၍လူနေအိမ်ခြေများနှင့် ရွတ်ထွေးခြင်း၊ ကျောင်းတိုက်ကို ဖြတ်လမ်းသဖွယ်ပြုလုပ်ပြီး ရှင်လူအများ သွားချင် သလို သွားနေခြင်းတို့ကြောင့် ကျောင်းအဆောက်အအုံ အသစ် ဖြစ်ပေါ်ရေးထက် ကျောင်းဝင်း မဟာရံတံတိုင်း ဖြစ်ရေးကိုသာ ဇောက်ချလုပ်ဖို့ စိတ်ကူးပြီး စိတ်အားစိုက် ဆောင်ရွက်ပါသည်။ သုံးနှစ်ခွဲလောက် လုပ်ရမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသော မဟာရံတံတိုင်း ကြီးသည် ကျောင်းထိုင်ပြီး ၆-လ အကြာတွင် ရုပ်လုံးပေါ် ပြီး မြောက် သွားသဖြင့် အတိုင်းမသိ ဝမ်းမြောက်ရပါသည်။

မိမိ ပထမဆုံး ဝါဆိုသည့်နှစ်ဖြစ်၍ သံဃာသုံးဆယ်မျှသာ လက်ခံမည်ဟု စိတ်ကူးသော်လည်း မကင်းစကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ် များကို လာအပ်နေကြသဖြင့် ပထမနှစ် (ပထမဝါ) တွင် ဝါဆို သံဃာ ၄၄ - ပါး ဖြစ်သွားပါသည်။

ထိုသို့ နေရာနှင့်စာလျှင် သံဃာအရေအတွက်က များနေ သဖြင့် ကျောင်းအဆောက်အအုံအသစ် ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းမည့် စေတနာရှင် လိုအပ်နေရာ ပေါ်ပေါက်လာသဖြင့် (မိမိအရေးထက်) သံဃာ့အရေး၊ သာသနာ့အရေးကို တွေး၍ ဝမ်းသာရပါသည်။

ကျောင်းဆောက်လှူဒါန်းမည့် စေတနာရှင်မှာ မန္တလေးမြို့

၈၃-လမ်း (၃၁ × ၃၂-လမ်းကြား) လွင်အထူးကုဆေးတိုက်ပိုင်ရှင် ဒါယိကာမကြီး ဒေါက်တာဒေါ်လွင်လွင်သန်းက အနန္တကျေးဇူးရှင် မိဘနှစ်ပါး၊ ဆရာသမားများနှင့် ဘုရား တရား သံဃာ အနန္တော အနန္တ ငါးပါးကို ပူဇော်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပါရမီဖြည့်ဘက် ဖြစ်သော ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဒေါက်တာ ဥးဝင်းမြင့်၏ ဆန္ဒကို ဖြည့်စွမ်း သောအားဖြင့်လည်းကောင်း သိန်းတစ်ရာ အကုန်ခံ၍ ကျောင်း ဆောက် လှူဒါန်းမည်ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားပြီး ကျောင်း ဆောက်ရေးကိစ္စကို အချိန်ရှိသမျှ အားထုတ်ကြိုးစားပါသည်။

ကုန်ဈေးနှုန်းများတက်သွားဖြင့် မူလရည်မှန်းထားသည့် သိန်းတစ်ရာ ကျော်သွားသော်လည်း စေတနာမတွန့်ဘဲ ကုန်ကျ သမျှ တာဝန်ယူပြီး ရဲရဲဝံ့ဝံ့ စွန့်လှူပါသည်။

ကျောင်းပန္နက်တင်ပွဲ မတိုင်မီကပင် ကျောင်းရေစက်ချပွဲ (ကျောင်းလွှတ်ပူဇော်သာဓုခေါ်ပွဲ) တွင် ဓမ္မဒါနစာအုပ်ငယ်တစ်အုပ် ဒါနပြုလိုကြောင်း၊ အရှင်ဘုရားကိုယ်တိုင် ရေးသားချီးမြှင့် ပေးစေ လိုကြောင်း လျှောက်ထားသဖြင့် ဤကျမ်းစာအုပ်ငယ်ကို စီစဉ် ရေးသားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤကျမ်းစာတွင် လူ့ဘဝ၏ အနှစ်သာရသုံးမျိုးကို မည်သို့ ရအောင်ယူရမည်ကို အကျဉ်းချုံး၍ ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျောင်း လှူရခြင်း၏ အကျိုးများကိုလည်း အကျဉ်းချုပ် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဤကျမ်းစာငယ်တွင် ဖော်ပြတိုက်တွန်းထားသည့်အတိုင်း ကံကောင်းလှ၍ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ကြည်ညိုကိုးကွယ်ခွင့်

ရကြသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် မိမိတို့၏ လက်ရှိဘဝကို
အကောင်းဆုံး အသုံးချ၍ မရဘူးသေးသော နိဗ္ဗာနဓာတ်ကို
ရရှိအောင် ကြိုးစားနိုင်ကြပါစေသတည်း။

ဥးဩဒါတသိရီဘိဝံသ
အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ
အဝေရာရာမ ရန်ကင်းကျောင်းတိုက်
မဟာအောင်မြေမြို့နယ်၊ မန္တလေးမြို့။

၁၃၆၃ - ခုနှစ်၊
ပြာသိုလဆန်း(၅)ရက်
(၁၈.၁.၂၀၀၂)

ကျောင်းအမကြီး ဒေါက်တာ ဒေါ်လွင်လွင်သန်း၏
ဒုတိယအကြိမ်ရိုက်

အမှာစကား

ယခု (၁၀)နှစ်တာ ခရီး၏ ထပ်ဆင့်အမှာစကားမှာ
ပီတိများစားပြီး ကျွန်မအားအင်တွေ ပြည့်နေပါပြီ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် - ကျွန်မဆောက်လုပ် လှူဒါန်း
ထားသော အဝေရာရာမ ရန်ကင်းကျောင်းတိုက်ကြီး၏ စည်ပင်တိုး
တက်မှုသည် အံ့မခန်းနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်နေပါသည်။

ဆရာတော်ဥးဩဒါတထိရိတိဝံသ၏ ဘုန်းတန်ခိုး၊ ဝီရိယ၊
ဉာဏ်စွမ်းတို့ရှိခြင်း၊ ဆရာတော်အား ကြည်ညို သဒ္ဓါပွားပြီး
လှူဒါန်းကြသော ဒကာ၊ ဒကာမဘက်မှလည်း ဆရာဒကာ
ညီညွတ်စွာ အားထုတ်ကြခြင်း၊ ဆရာတော်၏ ကျေးဇူးရှင်
ဆရာတော်ကြီးများ ဘုန်းရှိန်၊ ကံရှိန် ကျောထောက်နောက်ခံကောင်း
ခြင်း၊ ဆရာတော်၏ တပည့်ရဟန်းသံဃာများ ဆရာတော်ဩဝါဒ
အတိုင်း လိုက်နာကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊
ဆရာတော်၏ မွေးရပ်ဇာတိဖြစ်သော စကျင်ရွာ၊ မွေပုံကန်ရွာ
ဒကာ၊ ဒကာမများ၊ ရဟန်းဒကာ၊ ရဟန်းအမများ၊ ကျောင်းဝန်းကျင်
ရပ်ကွက် အသီးသီးတို့မှ ဒကာ၊ ဒကာမများက ဝိုင်းဝန်းကူညီ ပံ့ပိုး
ကြခြင်းတို့ကြောင့် ယခုကဲ့သို့ (၁၀) နှစ်ပြည့် ခရီးသည် မနေ့တနေ့

ကလိုပင် ထင်ရလျှက် တိုးတက်နေသည်မှာ အားလုံး မျက်မြင် ထင်ရှားတွေ့ရှိနေရပါသည်။ မြင်ရသူ၊ ကြားရသူ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့ သည် ကျွန်မကဲ့သို့ ပီတိကိုစားပြီး အားရှိနေကြမည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဂုဏ်ကျေးဇူးကြီးမားတော်မူသော ရတနာသုံးပါးနှင့် မိဘ ဆရာသမားတို့ကို အာရုံပြု ပူဇော်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကွယ်လွန်သွားပြီးဖြစ်သော ယခုဘဝ ပါရမီဖြည့်ဘက် ခင်ပွန်း ကျောင်းဒကာကြီး ဒေါက်တာ ဥးဝင်းမြင့် - အား ရည်မှန်း၍ လည်းကောင်း၊ အဝေရာရာမ ရန်ကင်းကျောင်းတိုက် (၁၀)နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်ဖြင့် “အနှစ်သုံးပါး မြတ်တရား” ကျမ်းစာအုပ် ကိုပင် ဒုတိယအကြိမ် ထပ်မံရိုက်နှိပ် လှူဒါန်းအပ်ပါသည်။

ဒေါက်တာဒေါ်လွင်လွင်သန်း

(လွင်အထူးကုဆေးတိုက်)

၈၃ - လမ်း၊ ၃၁ + ၃၂ - လမ်းကြား၊

ဖုန်း = ၀၂ - ၃၁၃၆၉ / ၀၂ - ၇၂၁၂၅

၀၉ - ၆၅၀၁၁၂၄

မန္တလေးမြို့။

၁၃၇၃ - ခုနှစ်၊

တော်သလင်းလပြည့်ကျော် (၅)ရက်၊

တနင်္ဂနွေနေ့ (၁၈ - ၉ - ၂၀၁၁)

ကျောင်းအမကြီး ဒေါက်တာဒေါ်လွင်လွင်သန်း၏

အမှာစကား

ကျွန်မတို့ ကြည်ညိုလေးစားရပါသော မန္တလေးတိုင်း၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ် ဝါဆိုကျောင်းမှ စာချဆရာတော် ဥးဩဒါတထိရိတိဝံသသည် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ် မဟာနာယက ဆရာတော်များ၏ တာဝန်ပေးချက်အရ စိန်ပန်း၊ သံလျှက်မှော် အရှေ့၊ ဝိသုဒ္ဓါရုံမယ်ဇယ်တိုက် (ခေါ်) အဝေရာရာမ ရန်ကင်း ကျောင်းတိုက်သို့ ပြောင်းရွှေ့သာသနာပြုရပါသည်။ ၁၃၆၃ - ခုနှစ်၊ ဝါဆိုဥးမှ ဆရာတော်စတင် ပြောင်းရွှေ့ပါသည်။

ပရိယတ္တိ စာသင်တိုက်ဖြစ်၍ ကျောင်းအဆောက်အအုံ လိုအပ်နေကြောင်း သမီးဖြစ်သူ ဒေါက်တာနီလာဝင်းက စကား လက်ဆောင် သယ်ဆောင်လာခဲ့ပါသည်။ “ ပါးပါး ရှိစဉ်ကတည်းက ကျောင်းဆောက်ဖို့ စိတ်ကူးရှိသည့်အတွက် ယခုလို လိုအပ်သော နေရာတွင် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းပါက အကျိုးများမည်ဖြစ်ကြောင်း” အဝေရာရာမ ရန်ကင်းကျောင်းတိုက်ထဲတွင် ကျောင်းဆောက်လှူ ဖို့ တိုက်တွန်း နိုးဆော်ခဲ့ပါသည်။

ရင်းနှီးသော ဓမ္မမိတ်ဆွေ ဦးထွန်းလှိုင် + ဒေါ်မိမိတို့က လည်း ကျောင်းအလှူသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၍ လှူဖြစ်အောင်လှူဖို့ တိုက်တွန်းကြပါသည်။

ထို့ကြောင့် သမီးနီလာဝင်းတို့ ဇနီးမောင်နှံနှင့်အတူ အဝေရာရာမ ရန်ကင်းကျောင်းတိုက်သို့ သွားရောက်ပြီး ကျောင်းဆောက်လှူရန် ရည်မှန်းချက်ရှိကြောင်း၊ ငွေကြေးအဆင်သင့် ဖြစ်သောအခါ တရားဝင်လျှောက်ထားပြီး ကျောင်းဆောက်ခြင်းကိစ္စ ဆောင်ရွက်ကြမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆရာတော်အား လျှောက်ထားခဲ့သည်။

ငွေကြေးကိစ္စ အဆင်သင့်ဖြစ်သည့်အခါ ကျောင်းဆောက်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုလျှောက်ထားပြီး ဆရာကြီး ဦးဝင်းမြင့် စုဆောင်းခဲ့သော ငွေကြေးထဲမှ အချို့ဖြင့် အုတ် ၆ - ဖို စတင်ဝယ်ယူပါသည်။ ထိုစဉ်က မဟာအောင်မြေမြို့နယ် အဆောက်အအုံဌာနတွင်တာဝန်ကျနေသော စည်ပင်အုံ့င်နီယာ ဦးဝင်းမောင်(၃)က B.Q ထုတ်ပေးပြီး၍ စည်ပင်သာယာမှ ဆောက်လုပ်ခွင့် အမိန့်ရသည်နှင့် တပြိုင်နက် လိုအပ်သော ပစ္စည်းများကို စတင်ဝယ်ပါသည်။

၁၃၆၃ - ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၈ - ရက် (၂၇ - ၈ - ၀၁) တနင်္လာနေ့၊ နံနက် ၁၀ - နာရီ၊ ၁၀ - စက္ကန့် မင်္ဂလာအချိန်တွင် ပန္နက်တင် မင်္ဂလာကျင်းပ၍ ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများ စတင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ဆရာကြီး ဦးဝင်းမြင့် ကွယ်လွန်၍ တစ်နှစ်ပြည့်သည့် ၁၃၆၃ - ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း ၁ - ရက် (၁၄.၁.၀၂)နေ့တွင် ကျောင်း

ရေစက်ချရန် ရည်မှန်း၍ တက်ညီလက်ညီ ကြိုးစားကြသော်လည်း အခက်အခဲအချို့ကြောင့် အချိန်မှီ မပြီးစီးခဲ့ပါ။ သို့ဖြစ်၍ ဆရာကြီး ဥးဝင်းမြင့် တစ်နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် စကျင်ကျောက် ဆင်းတု ကျွန်းပလ္လင်နှင့် တက်တော်. ကွန်ပျူတာ. ပရင်တာအစုံ တို့ကို ပဏာမရှေ့ပြေးအနေဖြင့် ရေစက်ချ လှူဒါန်းခဲ့ပါသည်။

မူလသိန်းတစ်ရာ ယတိပြတ် မှန်းခဲ့သော်လည်း မမျှော် လင့်လောက်အောင် တက်လာသော ကုန်ဈေးနှုန်းများကြောင့် “ကျောင်းပြီးမှ ငါ့အလှူပြီးမည်” ဟု သဒ္ဓါဓာတ်ကို မြှင့်တင်ကာ ဆက်လက်ကြိုးစားခဲ့ရပါသည်။ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ထိုရတနာသုံးပါးကြောင့် ရရှိလာသော အသိစိတ်ဓာတ်က ကျမ၏ သဒ္ဓါစိတ်ကို နှိုးဆော်ပေးနေသဖြင့် မျှော်မှန်းသည်ထက် ပိုမိုကုန်ကျ သော်လည်း ကျမမှာ စိတ်ဓာတ် ရွှင်လန်းတက်ကြွလျက် ရှိပါသည်။

ရှေးဖြစ်ဟောင်းအောက်မေ့ဖွယ်

ကျမတို့ ဇနီးမောင်နှံသည် ဗေဒင် .လက္ခဏာကို အလေး အနက်ထားသူများ မဟုတ်ပါ။ ရတနာသုံးပါးအနန္တော အနန္တငါးပါး ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ကံ.ဉာဏ်.ဝီရိယတို့ကိုသာ အလေးအနက်ထားကြ သူများ ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် ထိုဗေဒင်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ဖြစ်စဉ်များမှာ ကျမတို့ ဇနီးမောင်နှံကို များစွာအံ့သြစေခဲ့ပါသည်။

လွန်ခဲ့သော အနှစ်သုံးဆယ်ကျော်က ပျဉ်းမနားမှ ဆရာ ဥးသန်းမောင်သည် ကျမတို့နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးသည့်အားလျော်စွာ ကျမတို့အိမ်တွင် ဝင်ထွက်သွားလာ တည်းခိုတတ်ပါသည်။

၁၉၇၀ - ခုနှစ်၊ တစ်ခုသောနေ့တွင် ပျဉ်းမနား ဆရာ ဥးသန်းမောင်က “စီးပွား တက်လိမ့်မည်၊ အိမ်မြေ၊ တိုက်တာ၊ ကားများ ဝင်လာလိမ့်မည်၊ အလှူကြီး ပေးလှူရလိမ့်မည်” ဟု နှစ်များ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍ ဗေဒင်ဟောပါသည်။ ဆရာ၏ စေတနာကိုအသိအမှတ်ပြုသော အနေဖြင့် ဆရာ၏ ဟောဆိုချက် (ဟောစာတမ်း)ကို လက်ခံထားကြပါသည်။

အနန္တောအနန္တငါးပါး၏ ကျေးဇူးနှင့် ကျမတို့၏ ကံ၊ဉာဏ်၊ စီရိယစွမ်းအင်ကြောင့် ထိုဆရာ၏ ဟောဆိုချက်များသည် မှန်ကန် သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၁၉၈၁ - ခုနှစ်တွင် အလှူကြီးလှူရမည်ဟု ဟောခဲ့သည့် အတိုင်း ထိုနှစ်တွင် သားမောင်ဝဏ္ဏကို မိုးကုတ်မြို့၊ သတိပဋ္ဌာန် ကျောင်းတွင် ရှင်ပြုခြင်း၊ ကျမ၏ ခမည်းတော် ဥးတိဏ္ဏအား ကံထပ်ခြင်း အလှူတော်မင်္ဂလာကို ပြုလုပ်လှူဒါန်းခဲ့ပါသည်။ ရှင်ပြုပြီး လက်ထဲမှာ ငွေ ၁၀၀၀/ပဲ ကျန်တော့သည်အထိ လှူခဲ့ရပါသည်။ “နောက် ၂၂-နှစ်ကြာလျှင် ဒီထက် အဆများစွာ ကြီးကျယ်သည့် အလှူကြီးကို လှူရလိမ့်ဦးမည်” ဟူသော ဟော ကြားချက်မှာလည်း ယခု ရေစက်ချသည့် (၂၅-၃-၂၀၀၂) ခုနှစ်

“သိန်းတစ်ရာခုနစ်ဆယ်ငါးသိန်း” ကျော် ကုန်ကျသော ဤ “အနန္တဂုဏ်ရည်ကျောင်းဆောင်” ကြီးကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း ရသဖြင့် ဗေဒင်ဟောကိန်းမှာ မှန်ကန်နေပြန်ပါသည်။

အနန္တဂုဏ်ရည်ကျောင်းဆောင်

ကျမရေးပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ မိဘ ဆရာသမားများ၏ ကျေးဇူးကြောင့် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်မှန်းသိပြီး ကုသိုလ်ကို ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ အနန္တငါးပါးကို အစွဲပြု၍ ရအပ်သော ဉာဏ်၊ ဝီရိယဖြင့် ကြိုးစားမှုကြောင့် ကျမတို့ ကံကောင်းခဲ့ပါသည်။ လူ့လောကဝယ် လူဖြစ်ရကျိုးနပ်ကာ ထိုက်သင့်သော အဆင့်သို့ ရောက်ရှိပြီး သားသမီးများ လိမ္မာရေးခြား ရှိကြ၍ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ချမ်းသာစွာ နေထိုင်ရပါသည်။

ကျမ ဘဝခရီးတစ်လျှောက်တွင် လောကဓံ အမျိုးမျိုးကို တွေ့ကြုံခံစား ခဲ့ရပါသည်။ သာယာဖွယ် လောကဓံများ တွေ့ခဲ့ရသလို ခါးသီးသော လောကဓံများကိုလည်း ကြုံတွေ့ရပါသည်။

မည်မျှပင် အခက်အခဲ အကြမ်းအတမ်းများနှင့် တွေ့ရ တွေ့ရ မည်မျှပင် စိတ်ဒုက္ခများ ကြုံရကြုံရ အိပ်ရာဝင်ခါနီး (အိပ်ရာဝင်ချိန်) တွင် အနန္တောအနန္တငါးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အောက်မေ့နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်၍ အိပ်သည့် အလေ့အထ မပျက်စေခဲ့ပါ။

ဤသို့ ရတနာသုံးပါး၊ အနန္တငါးပါး၏ အစွမ်းများကြောင့်
၁။ ရတနာသုံးပါး ကိုင်းရှိုင်းသော မိဘနှစ်ပါးမှ မွေးဖွား

ရခြင်း။

- ၂။ ဆရာကောင်း သမားကောင်းများနှင့် တွေ့ရခြင်း။
- ၃။ အလှူအတန်းတွင် မတွန့်ဆုတ်သော သဒ္ဓါရှိသည့် စိတ်တူကိုယ်တူ ခင်ပွန်းကိုရခြင်း။
- ၄။ မိဘအား စိတ်ဒုက္ခ မပေးသော သားနှင့်သမီးကို ပိုင်ဆိုင်ရခြင်း။
- ၅။ နိဗ္ဗာန်နှင့် နီးစေနိုင်သော ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ နှင့် ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိတို့ကို လက်ကိုင်ထား၍ လှူတတ်သော အသိဉာဏ်ကို ရခြင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံခဲ့ ပါသည်။

ဤသို့ ကျေးဇူးကြီးမားလှသော ဘုရား.တရား.သံဃာ မိဘဆရာသမားတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပူဇော်သောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကျမ၏ ဒီဘဝ ပါရမီဖြည့်ဖက်ဖြစ်သော ဆရာကြီး ဒေါက်တာဥပုဇ္ဈာန်၏ အနန္တကျေးဇူးကို တုံ့ဆပ်သောအားဖြင့် လည်းကောင်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းအပ်သော ဤတိုက်ကျောင်း ကြီးကို “ အနန္တဂုဏ်ရည်ကျောင်း ” ဟု ကမ္မည်းတပ်ပြီး အနန္တ ကျေးဇူးရှင်များ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ရည်စူးပူဇော်ပါသည်။

ဤအနန္တဂုဏ်ရည်ကျောင်း ရေစက်သွန်းချလှူဒါန်းပွဲ၌ ဤ “အနှစ်သုံးပါး မြတ်တရား” ကျမ်းစာကို ဓမ္မဒါန အမတဒါန ပြုအပ်ပါသည်။

ဒေါက်တာဥပုဇ္ဈာန်၏ ကွယ်လွန်၍ ၁ - နှစ်ပြည့်နေ့တွင်

(က)

အရှင်ဩဒါတထိရီတိဝံသ

ဝါဆိုဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြားတော်မူသည့် တရားတော်
ကိုလည်း ပူးတွဲဖော်ပြ၍ ဓမ္မဒါနပြုပါသည်။

ကျေးဇူးစကား

ဤအနန္တဂုဏ်ရည်ကျောင်းကြီး အချိန်မီပြီးစီးရေးအတွက်
ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ပေးကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အထူးကျေးဇူး
တင်ရှိပါသည်။

ပြုပြုသမျှ ကုသိုလ်ကို အနန္တကျေးဇူးရှင် အပေါင်းနှင့်
သတ္တဝါ အပေါင်းတို့အား အမျှပေးဝေပါ၏။ အမျှရ၍
ကျန်းမာ ချမ်းသာ ကြပါစေ။

ဒေါက်တာဒေါ်လွင်လွင်သန်း

(လွင်အထူးကုဆေးတိုက်)

၈၃-လမ်း၊ ၃၁ + ၃၂-လမ်းကြား၊

ဖုန်း = ၀၂-၃၁၃၆၉ / ၀၂-၇၂၁၂၅

၀၉ - ၆၅၀၁၁၂၄

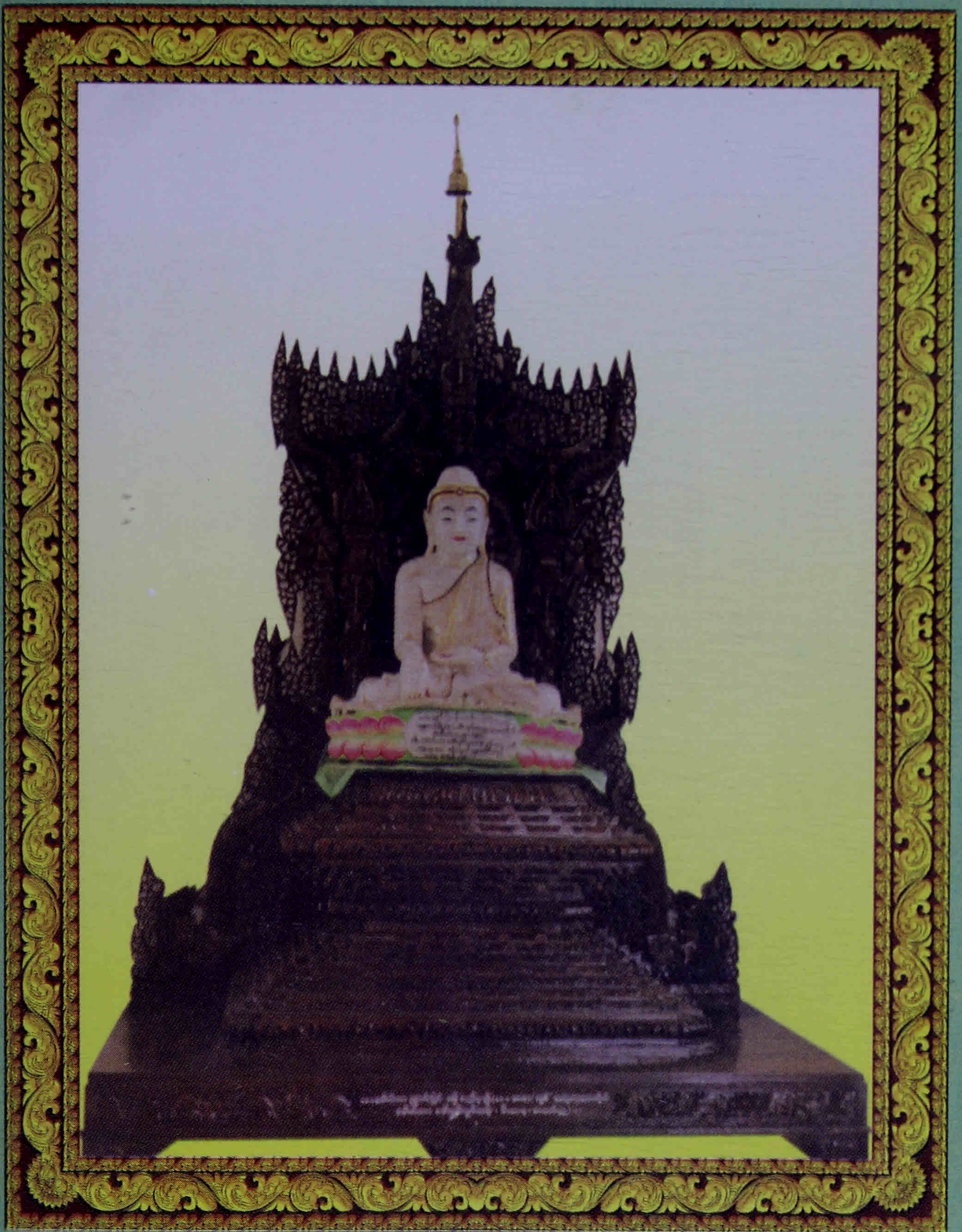
မန္တလေးမြို့။

၁၃၆၃ - ခုနှစ်၊

ပြာသိုလဆန်း(၅)ရက်

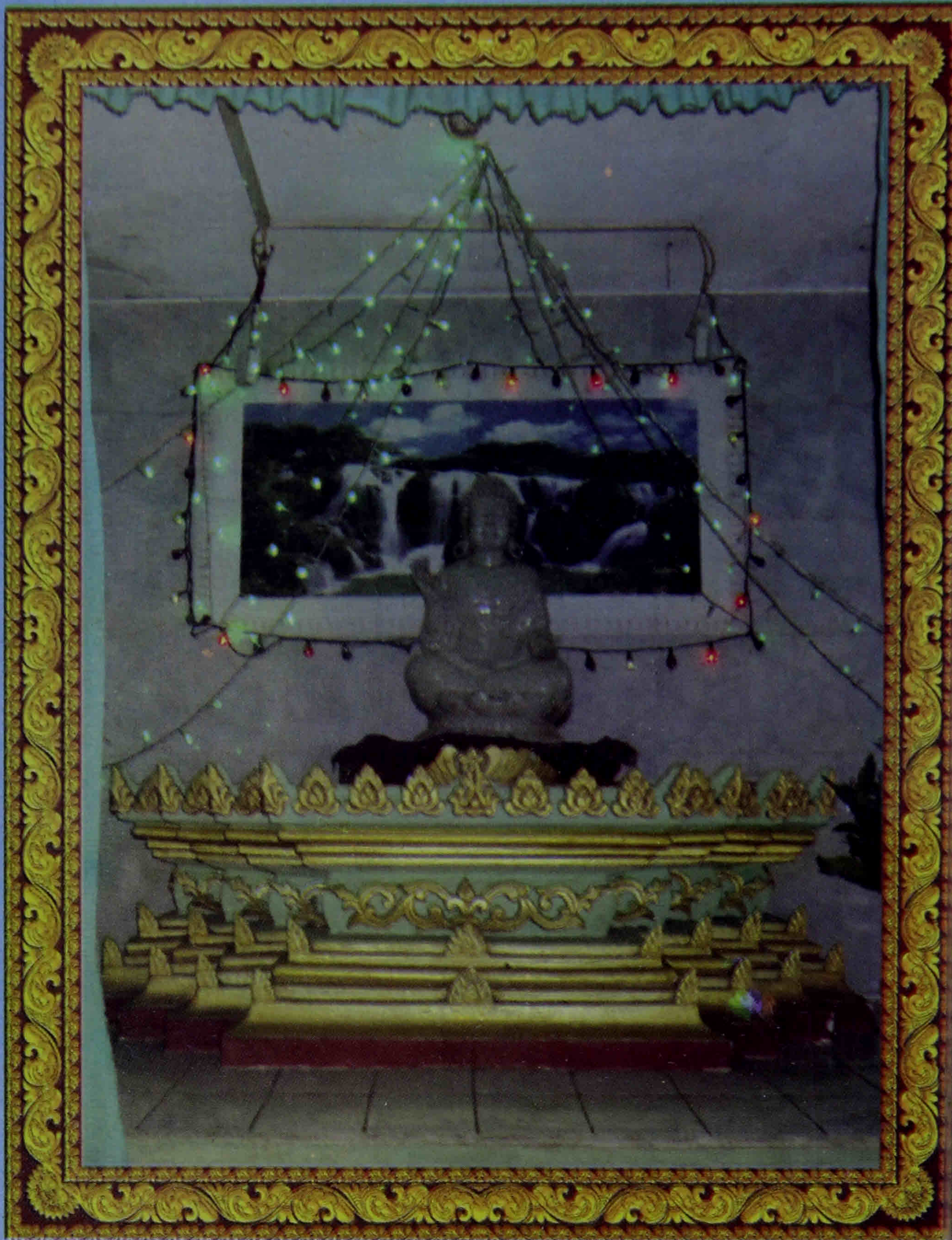
(၁၈.၁.၂၀၀၂)

အနန္တဂုဏ်ရည်ကျောင်းဆောင်ထဲတွင်
၁၃၆၃ - ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း (၃) ရက်၊ ၁၄ - ၁ - ၂၀၀၁
မန္တလေးမြို့၊ ၈၃ - လမ်း၊ “လွင်” အထူးကုဆေးတိုက်
(ဒေါက်တာဥးဝင်းမြင့်)
ဇနီး - ဒေါက်တာဒေါ်လွင်လွင်သန်းနှင့် သား သမီး
မြေးများမှ ကိုးကွယ်ပူဇော်သော ပလ္လင်တော်နှင့် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်

မန္တလေးမြို့

“လွင်” အထူးကုဆေးတိုက် ဒေါက်တာ ဥးဝင်းမြင့် + ဒေါက်တာဒေါ်လွင်လွင်သန်း
မိသားတစ်စု ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော

တရုတ်ပြည်မှ ပင့်ဆောင်တော်မူပြီး

အာစရိယဂုဏ်ရည်ဆွမ်းစားကျောင်းထံတွင် ထည့်ထားကိုးကွယ်သော
ကြွေလာဘမုနိဘုရား

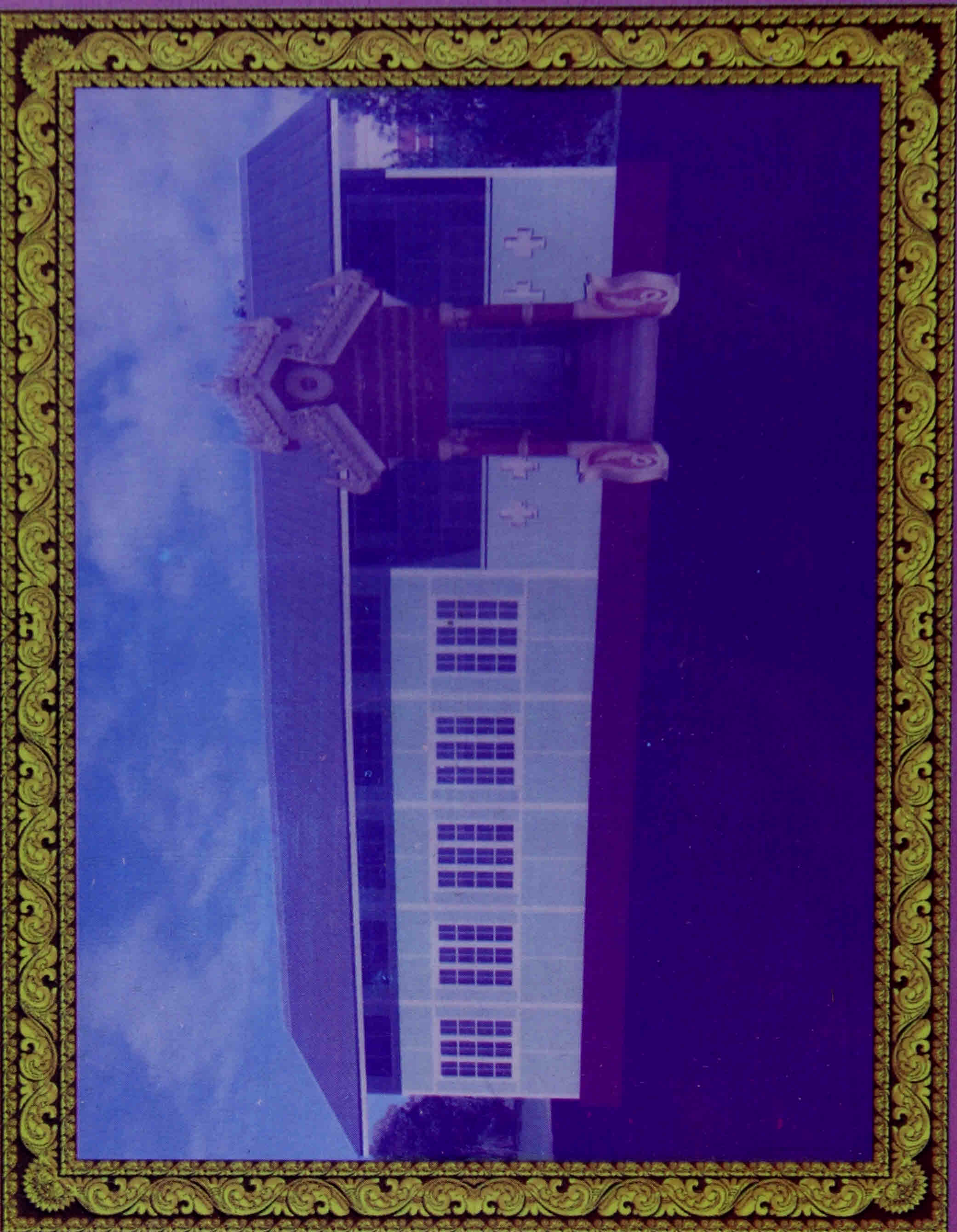

မန္တလေးမြို့၊ ၈၃-လမ်း၊ (၃၁ x ၃၂ လမ်းကြား)၊ ဂုဏ္ဏန်ရပ်၊ အမှတ် ၃၁၉/၃၂၁ (ခ)
 “လွင်” အထူးကုဆေးတိုက်ပိုင်ရှင်
 ဒေါက်တာ ဥးဝင်းမြင့် + ဒေါက်တာဒေါ်လွင်လွင်သန်း - သားသမီးများဖြစ်ကြသော
 ဒေါက်တာစိုးဟန် + ဒေါက်တာနီလာဝင်း၊ ကိုဝဏ္ဏလင်းထွဋ် + မဘိုဘိုခင်
 မြေး - မပိုးစုမြတ်၊ မောင်ဝေယံ၊ မကောဇင်ဖူးသက်၊ မငြိမ်းသူဇင် (ခ) မသိမ့်ထူးဇင်
 မိသားတစ်စုတို့ လှူဒါန်းသော

အနန္တဂုဏ်ရည်ကျောင်းဆောင်

အာစရိယဂုဏ်ရည်ဆွမ်းစားကျောင်း

န္တလေးမြို့၊ “လွင်” အထူးကုဆေးတိုက် ဒေါက်တာ ဥးဝင်းမြင့် + ဒေါက်တာဒေါ်လွင်လွင်သန်း
သားသမီးများဖြစ်ကြသော

ဒေါက်တာစိုးဟန် + ဒေါက်တာနီလာဝင်း၊ ကိုဝဏ္ဏလင်းထွဋ် + မဘိုဘိုခင်
မပိုးစုမြတ်၊ မောင်ဝေယံ၊ မကေဇင်ဖူးသက်၊ မငြိမ်းသူဇင် (ခ) မသိမ့်ထူးဇင်
မြေးတစ်စုတို့၏သဗ္ဗဒါနကုသိုလ်

၁၃၆၆ - ခု၊ ပထမဝါဆိုလဆန်း (၁၁) ရက်၊ ၂၇ - ၆ - ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ရေစက်ချလှူဒါန်းသည်။

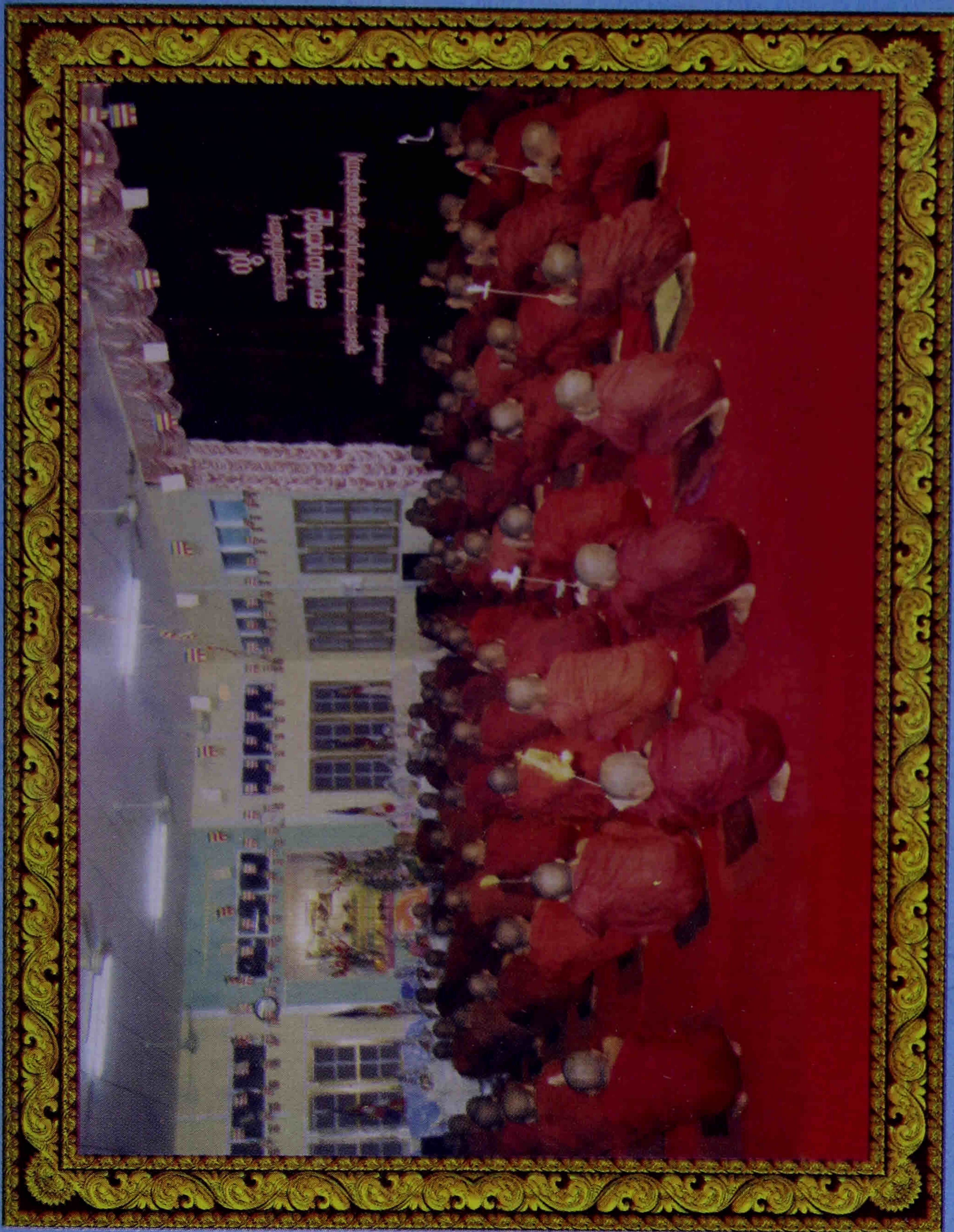
၁၃၇၀ - ခုနှစ် ၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၃ - ရက်
အဝေရာရာမ မဟာဗောဓိပင် နှင့် ရုပ်ပွားတော်များ
ဘုရားအနေကဏ္ဍတင်
ကျောင်းအမကြီးမွေးနေ့မင်္ဂလာတွင် ရေစက်ချလှူဒါန်းပါသည်။

အဝေရာရာမ ရန်ကင်းကျောင်းတိုက် ၊ အနန္တဂုဏ်ကျောင်းဆောင် ၊ ကျောင်းလွတ်ပူဇော်ပွဲတွင်
 ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဩဒါတသိရိဘိဝံသ
 (နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက)
 ၊ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းတွဲဘက်အကျိုးတော်ဆောင် ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ၊
 အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ၊ (သ.အ ဓမ္မာစရိယ ၊ ပါဠိပါရဂူ) အား ကံထပ်မင်္ဂလာ ၊
 ကိုဝဏ္ဏလင်းထွဋ် နှင့် ကိုညီညီလွင်အား ရဟန်းခံ
 ကိုစိုင်းစိုးကျော် ၊ ကိုကျော်ဇောလွင် နှင့် ညးထွန်းထွန်းသားနှစ်ယောက်တို့အား ရှင်ပြုမင်္ဂလာ

အာစရိယဂုဏ်ရည်ကျောင်းထဲတွင်

တရုတ်ပြည်မှ ပင့်ဆောင်လာသော ကြွေရုပ်ဘုရားအား

အဝေရာရာမ ရန်တင်းကျောင်းတိုက် သံဃာတော်များမှ

ဘုရားအနေကဏ္ဍတင်ခြင်း အခမ်းအနား

အဝေရာရာမ ရန်ကင်းကျောင်းတိုက်
ဆရာတော် တဌန္တုဩဒါတသိရီဘိဝံသ

(နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက)၊ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းတွဲဘက်အကျိုးတော်ဆောင်၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊

အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ (သ.အ မွေ့စရိယ၊ ပါဠိပါရဂူ) အား

အဝေရာရာမ မဟာဗောဓိ ရုပ်ပွားတော်များနှင့် ဘုရားအနေကဏ္ဍတင် မွေးနေ့မင်္ဂလာအခမ်းအနားတွင်

၁။ ကံထပ်မင်္ဂလာပြုလုပ်ခြင်း၊ ၂။ ဆေးပဒေသာပင် (၃၀၀၀၀၀)ကျပ် ၃။ ဆရာတော် နဝကမ္မ (၂၀၀၀၀၀)ကျပ်

၄။ ကျောင်းတိုက်အတွက် နဝကမ္မ (၅၀၀၀၀၀)ကျပ် ၅။ ဗြဟ္မစိုရ် လူမှုရေးအသင်းအတွက် (၃၀၀၀၀၀)ကျပ်

၆။ နာဂစ်မုန်တိုင်းကျဇာဒေသဖြစ်သည့် လပွတ္တာမြို့ရေတွင်းအလှူ (၂၀၀၀၀၀) ပေါင်း (၁၅)သိန်းကို

၁၀၀၀၀၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ပါသက်။

အနှစ်သုံးပါး ဖြတ်တရား

နမော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

အပိုင်း (၁)

ရခဲသော ဒုလ္လဘတရား ငါးပါး

လောက၌ ရခဲသော အရာကို " ဒုလ္လဘ " ဟု ခေါ်သည်။
ထိုရခဲသော ဒုလ္လဘငါးပါးကို မြတ်ဗုဒ္ဓက ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။
ထို ဒုလ္လဘတရား ငါးပါးမှာ -

၁။ ဗုဒ္ဓပွားဒုလ္လဘ	= ဘုရားပွင့်ရာကာလနှင့် တွေ့ကြုံ ရန် ခက်ခဲခြင်း။
၂။ မနုဿတ္တဘာဝဒုလ္လဘ	= လူ့ဘဝကို ရခဲခြင်း။
၃။ သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိဒုလ္လဘ	= ဘုရား တရား သံဃာ ရတနာ သုံးပါးနှင့် ကံကံ၏ အကျိုးတရား ကို ယုံကြည်သည့် သဒ္ဓါတရား နှင့် ပြည့်စုံရန် ခက်ခဲခြင်း။
၄။ ပဗ္ဗဇိတဘာဝဒုလ္လဘ	= ရှင်သာမဏေဘဝ၊ ရဟန်းတော် ဘဝကို ရရှိရန် ခက်ခဲခြင်း။

၅။ သဒ္ဓမ္မဿဝနဒုလ္လဘ = နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း၊ သူတော်
ကောင်းတရားမြတ်ကို နာကြားဖို့
ခက်ခဲခြင်းတို့ ဖြစ်လေသည်။

ဘုရားပွင့်ရန် ခက်ခဲ

ဘုရားတစ်ဆူပွင့်ရန် အနည်းဆုံး လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာ
တစ်သိန်းတိုင်တိုင် ပါရမီ (၁၀)ပါး ဘုရားဖြစ်ကြောင်း တရား
ကောင်းတို့ကို ကြိုးစားဖြည့်ကျင့်ရ၏။

လေးသင်္ချေကို အသာထား၍ ကမ္ဘာတစ်သိန်းအနက်က
တစ်ကမ္ဘာ၏သက်တမ်းကို နှစ်အရေအတွက်ဖြင့် ပိုင်းခြား သတ်
မှတ်ရန် မတတ်နိုင်ပေ။ ဥပမာဖြင့်သာ မှန်းဆ သိနိုင်ပေသည်။

ဘုရားလက်ထက်က ရဟန်းတစ်ပါး မေးလျှောက်ချက်
အရ ဘုရားရှင်က တစ်ကမ္ဘာသက်တမ်း ကြာညောင်းလှပုံ (ရှည်
လျားလှပုံ)ကို ကျောက်တောင် ဥပမာ၊ မုန်ညင်းစေ့ ဥပမာတို့ဖြင့်
ပြခဲ့၏။

ကျောက်တောင် ဥပမာ

အလျား (၁)ယူဇနာ၊ အနံ(၁)ယူဇနာ၊ အမြင့် (၁)ယူဇနာ
ရှိသော ကျောက်တောင်ကြီးကို အလွန်နူးညံ့သော ဝါဂွမ်းဖြင့် အနှစ်
တစ်ရာကြာလျှင် တစ်ခါ၊ နောက်အနှစ်တစ်ရာ ကြာပြန်လျှင် တစ်ခါ
ဤသို့ စသည်ဖြင့် အနှစ်တစ်ရာကြာတိုင်း တစ်ခါတစ်ခါ ပွတ်တိုက်

ရာ၏။ ထိုသို့ ပွတ်တိုက်ဖန်များသဖြင့် ကျောက်တောင်ကြီးသာ ကုန်သွားမည်။ တစ်ကမ္ဘာ၏ သက်တမ်းကား မကုန်သေး - ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

ဤမျှ ကြာညောင်းလှသော ကမ္ဘာပေါင်းပင်လျှင် တစ် သိန်းမျှရှိသည်။ လေးသင်္ချေအတွက်ကား များစွာကျန်သေးသည်။

ဤသို့ကြာညောင်းလှသော ကာလတို့၌ ပါရမီတရားတို့ကို ဖြည့်ကျင့်မှသာ ဘုရားဖြစ်ခွင့်ရှိရာ ဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်နှင့် တွေ့ကြုံရန် မည်မျှ ခက်ခဲလှကြောင်း မှန်းဆနိုင်ပေသည်။

လူ့ဘဝလည်း ရခဲသည်

လူ့ဘဝရဖို့ရန်လည်း အလွန်ခက်ခဲပါသည်။ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေတည်ပြီးမှ ပိုး၊ အစားအစာ၊ ဆေးဝါးစသော အနှောင့် အယှက်များကြောင့် ကလလရေကြည် ဘဝကပင် သေကြေ ပျက်စီးသွားရသူများ များစွာရှိသည်။

ထိုထိုဘုံဘဝမှ လူ့ဘဝသို့ လူလာဖြစ်ကြရသူများမှာ အနည်းငယ်သာရှိ၍ အခြား၊ အခြားဘဝတို့၌ ဖြစ်ကြရသူတို့သာ များပေသည်။

ဘုရားလက်ထက် တစ်နေ့သောအခါတွင် ဘုရားရှင်က မြေကြီးပေါ်မှ မြေမှုန်အနည်းငယ်ကို လက်သည်းပေါ်သို့ ကောက် တင်ပြပြီး “ရဟန်းတို့ ငါဘုရား လက်သည်းပေါ်ရှိသည့် မြေကြီး

(မြေမှုန့်)နှင့် ကမ္ဘာမြေကြီးဘယ်ကများသနည်း” ဟု မေးတော်မူရာ ရဟန်းများက “လက်သည်းပေါ်ကမြေကြီးက အနည်းငယ်သာရှိ၍ ကမ္ဘာမြေကြီးပေါ်ရှိ မြေကြီး (မြေမှုန့်)ကသာ များပါကြောင်း” လျှောက်ထားသည်။

ဘုရားရှင်က “ရဟန်းတို့ ဤနည်းအတူပင် လူ့ပြည်၌ လူ လာဖြစ်ကြရသော သတ္တဝါတို့မှာ လက်သည်းပေါ်ရှိ မြေမှုန့်အလား လွန်စွာနည်းပါးလှ၍ လူ့ပြည်မှ အခြားဘဝတို့၌ ဖြစ်ကြရသော သတ္တဝါတို့သည် ကမ္ဘာမြေကြီးအလား များပြားလှပေသည်” ဟု မိန့်တော်မူပါသည်။

လိပ်ကန်းကြီးဥပမာ

ထို့ပြင် လူ့ဘဝရရန်ခဲယဉ်းပုံကို လိပ်ကန်းကြီး ဥပမာဖြင့် လည်း ဘုရားရှင် ညွှန်ပြခဲ့သည်။

အလွန်ကျယ်ပြောလှသော ပင်လယ်ကြီးထဲ၌ မျက်စိမမြင် သော လိပ်ကန်းကြီးတစ်ကောင်သည် သွားချင်ရာ သွားနေသည်။ ထိုပင်လယ်ကြီးထဲတွင် အပေါက် တစ်ပေါက်သာပါသော ထမ်းပိုး တုံးကြီးတစ်တုံးသည်လည်း အရှေ့+ အနောက်+ တောင်+ မြောက် အရပ်မျက်နှာတို့သို့ မျောချင်သလို မျောနေသည်။ ထိုလိပ်ကန်းကြီး သည် အနှစ်တစ်ရာကြာမှ တစ်ကြိမ်သာ ရေပေါ်သို့ ပေါ်လာလေ့ရှိ၏။

ဤသို့ အနှစ်တစ်ရာကြာမှ တစ်ကြိမ်သာ ရေပေါ်သို့ ပေါ်လာတတ်သော လိပ်ကန်းကြီး၏ ဦးခေါင်းနှင့် မျောချင်ရာ

မျောနေသော ထမ်းပိုးတုံးကြီး၏ တစ်ခုတည်းသော အပေါက်သို့ တည့်တည့်မတ်မတ် စွပ်မိဖို့က လွယ်ချင်လွယ်အုံးမည်။ လူ့ဘဝကို ရရန်ကား မလွယ်ကူကြောင်း ဘုရားရှင် မိန့်ကြားတော်မူပါသည်။

တကယ်ခက်သလား

လူ့ဘဝရရန် ခက်ခဲသည်ဟူသော စကားကို အချို့လူများ ကလက်မခံလိုကြပေ။ ကမ္ဘာလူဦးရေသည် လျော့မသွားဘဲ တစ်နှစ် ထက်တစ်နှစ် တိုးလျက်ရှိရာ ယခုအခါ သန်းပေါင်း ၆၀၀၀ ကျော်နေ သဖြင့် လူ့ဘဝရရန် မခဲယဉ်းဟု စောဒကတက်ကြပေသည်။

သို့သော် - တိရစ္ဆာန်ဘဝ ရောက်နေကြသော သတ္တဝါများ ကား လူဦးရေထက် အဆသိန်းသန်းမက ပိုလွန်နေပေရာ ယင်းတို့ ၏ စောဒကတက်မှုသည် အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်။

လူလေးမျိုး

လူ - ကိုပါဠိဘာသာဖြင့် “မနုဿ” ဟုခေါ်သည်။ မနုဿ - ဟူသော စကားလုံးကို အဖွင့်ကျမ်းများက “ဟိတာဟိတံ မနတိ ဇာနာတီတိ မနုဿော = အကျိုးရှိသည်၊ မရှိသည်ကို သိတတ်သော ကြောင့် “လူ” မည်၏” ဟုလည်းကောင်း။

“မနော ဥဿော ဥဿန္တံ အဿာတိ မနုဿော = မြင့်မြတ် သော အထက်တန်းကျသော စိတ်ရှိသောကြောင့် “လူ” မည်၏” ဟု

လည်းကောင်း ဖွင့်ဆိုထားရာ - လူသားမိဘက ပေါက်ဖွားလာပြီး လူတို့၏ ကိုယ်လက်အင်္ဂါများ ရှိရုံမျှဖြင့် “လူ” ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၊ အကျိုးရှိသည် မရှိသည်ကို ခွဲခြား သိမြင်တတ်မှသာ “လူ” ဟု ခေါ်နိုင်ပေသည်။ ထို့ပြင် - အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာရှိ၍ အကုသိုလ်ကိုကြဉ်ရှောင်၊ ကုသိုလ် တရားကို ကြိုးစားပွားများ အားထုတ်နိုင်မှသာ “လူ” ဟု ခေါ်နိုင်ပေ သည်။

ဝိမာနဝတ္ထု၊ အဋ္ဌကထာတွင် လာရှိသော “လူလေးမျိုး” ကို ဤနေရာ၌ ထုတ်ပြလိုပေသည်။

- ၁။ ငရဲသားနှင့်တူသောလူ (လူ့လောကဝယ် ဒုစရိုက်မှု ကျူး လွန်မိသဖြင့် အကျဉ်းချခံရကာ အနှိပ်စက် ခံနေရသော လူသားများ။)
- ၂။ တိရိစ္ဆာန်နှင့်တူသောလူ (ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကို ခွဲခြား မသိတတ်သော လူသားများ။)
- ၃။ ပြိတ္တာနှင့်တူသောလူ (အစာရေစာ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးပြီး ဆင်းရဲစွာ အသက်မွေးကြရသော လူမွဲ၊ လူဆင်းရဲများ။)
- ၄။ လူနှင့်တူသောလူ (ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကို ခွဲခြားသိမြင်၍ ကုသိုလ်ကို ကြိုးစားအားထုတ်ကာ အကုသိုလ်ကို ရှောင် ကြဉ်ကြသော လူသားများ။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ ကုသိုလ် တို့ကို ကြိုးစားအားထုတ်သူ၊ လူ့စည်းကမ်း လူ့ကျင့်ဝတ်ကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးသူများ။)

လူနှင့်တူသောလူ (ပရမတ္ထမနုဿ)

လူသည် အင်္ဂါခြေလက် ကိုယ်ဟန်သဏ္ဌာန်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အသိဉာဏ် အားဖြင့်လည်းကောင်း တိရစ္ဆာန်များ ထက် ထူးခြားပေသည်။ အိပ်ခြင်း၊ စားခြင်း၊ ကာမဂုဏ် ခံစားခြင်းဟူ သော အလုပ်ကိစ္စသုံးမျိုးကို လူသားများသာမက ခွေး၊ နွား၊ ကြက်၊ ဝက်စသောအဟိတ်တိရစ္ဆာန်များလည်း ပြုလုပ်ကြသည်သာ ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် အအိပ်၊ အစား၊ ကာမဂုဏ် ခံစားခြင်းဖြင့်သာ အချိန်ကုန်သွားသော လူသားတစ်ယောက်သည် တိရစ္ဆာန်တစ် ကောင်၏ တစ်နေ့တာ ကုန်ဆုံးခြင်းနှင့် ဘာမျှ မထူးပေ။ အအိပ်၊ အစား၊ အပျော်ပါးဖြင့်သာ အချိန်ကုန်ခြင်းသည် ချီးမွမ်းဖွယ် မဟုတ်ပေ။

လူနှင့်တူသောလူ (ပရမတ္ထမနုဿ)သည် အအိပ်၊ အစား၊ အပျော်ပါးဖြင့်သာ အချိန်မကုန်ပေ။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့ကို ခွဲ ခြား သိမြင်ပြီး အကုသိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကုသိုလ်ကို ကြိုးစား အားထုတ်ခြင်း၊ မိမိအတွက်၊ မိမိ မိသားစုအတွက်၊ မိမိ ဆွေမျိုး အတွက်၊ မိမိအမျိုးဘာသာ သာသနာအတွက် ကောင်းကျိုးရအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်သာ မိမိ၏ဘဝကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးပြုပေသည်။

ထို့ကြောင့် လူကမွေးပြီး လူလာဖြစ်တိုင်း လူစစ်၊ လူမှန် (စစ်မှန်သောလူသား)ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ဆိုခဲ့ပြီးအတိုင်း အသိဉာဏ်၊ အလိမ္မာဉာဏ်နှင့် ကိုယ်ကျင့်သီလ စာရိတ္တကောင်းမှသာ လူစစ်

လူမှန်ဟု ခေါ်နိုင်ပေသည်။

ဤသို့သော လူစစ်လူမှန်ဘဝ ရဖို့ရန်ခဲယဉ်းခြင်းကို
“မနုဿတ္တဘာဝဒုလ္လဘ” ဟု ဆိုလိုပေသည်။

လူ့ဘဝတန်ဖိုး

လူ့ဘဝတန်ဖိုးဟူသည် ရွှေငွေစသော ပစ္စည်းဥစ္စာ မဟုတ်၊
ရုပ်ရည်အဆင်းလှပ တင့်တယ်ခြင်းလည်းမဟုတ်၊ အတတ်ပညာ
အသိပညာ များစွာရခြင်းလည်း မဟုတ်။

မိမိကိုယ်ကို လူလိုသိ၍ လူ့အကျင့် လူ့အသိများဖြင့်
ပတ်ဝန်းကျင် အပေါ်ကို အကျိုးပြုနိုင်သော စွမ်းရည်မျိုးသည်သာ
လူ့ဘဝတန်ဖိုးဟု ခေါ်ရပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ထူးခြားသော စွမ်းရည်

ရဲခဲလှသော လူ့ဘဝတွင် တွေ့ခဲ့လှသော ဗုဒ္ဓသာသနာနှင့်
တွေ့ကြုံကြရသော ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသည့်
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့တွင် အလွန်ထူးခြားသော စွမ်းရည်နှစ်မျိုးကို
ရရှိနိုင်ပေသည်။ အခြားဘာသာဝင်တို့ မရနိုင်သော ထူးခြားသည့်
စွမ်းရည် နှစ်မျိုးမှာ -

၁။ ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ - ဟူသော စွမ်းရည်နှင့်

၂။ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ - ဟူသော စွမ်းရည်တို့ ဖြစ်ပေသည်။

မြင့်မြတ်သော လူသားဘဝ (မဟာလူသား)ဖြစ်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ထိုစွမ်းရည်ကြီး နှစ်ရပ်ကိုရဖို့ လိုအပ်ပေသည်။

ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ

လူသားသတ္တဝါများနှင့်တကွ ကမ္ဘာမြေကြီး၊ သစ်ပင်၊ တောတောင်၊ နေ၊ လ၊ နက္ခတ်တာရာတို့ကို အနန္တတန်ခိုးတော် သခင်က ဖန်ဆင်းထားသည်ဟူသော ဖန်ဆင်းရှင်ဝါဒ (ဣဿရ နိဗ္ဗာနဝါဒ)ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့က လက်မခံပေ။ မိမိပြုခဲ့သောကံ (အလုပ်)အားလျော်စွာ ကောင်းကျိုး + ဆိုးပြစ် တို့ကို ခံစားနေကြရ သည်။ ကောင်းသည့်ကံကို လုပ်ခဲ့လျှင် ကောင်းကျိုးကိုရမည်။ ကံသည်သာမိမိဥစ္စာဖြစ်သည်။ ဤဘဝတွင် ကောင်းကံ၊ မကောင်း ကံကိုပြုလျှင် နောင်တမလွန်၌ ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုးတို့ကိုရမည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိကောင်းအောင် ကြိုးစားဖို့ မိမိတာဝန်သာဖြစ်သည်။ မိမိက မကောင်းတာတွေ လုပ်ခဲ့ပြီးကာမှ ကောင်းကျိုးရရန် တစ်စုံ တစ်ယောက်ကို အားကိုးနေခြင်းမျိုး မရှိပေ။

ဤသို့ မိမိပြုသည့် ကံအားလျော်စွာ အကျိုးတရားတို့ကို ရရှိမည်ဟု ယုံကြည်သော အသိဉာဏ်ကို “ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ” ဟု ခေါ်ပေသည်။

ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ

မိမိခန္ဓာနှင့်တကွ သက်ရှိသက်မဲ့ အရာဝတ္ထု အားလုံးတို့

သည် အချိန်တန်သည့်အခါ ပျက်စီးကြရ၏။ ဖြစ်လာသမျှ အရာ
ဝတ္ထုတို့သည် တစ်ချိန်တွင် ပျက်စီးကြရမည်ဖြစ်၏။ ဤသို့သော
သဘောကို မြင်အောင် ရှုမြင်တတ်သည့်ညာန့်ကို “ဝိပဿနာညာန့်”
ဟုခေါ်သည်။

သက်ရှိသတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ မျက်စိဖြင့် မြင်ကောင်း
သော ရုပ်ခန္ဓာနှင့် မျက်စိဖြင့် မမြင်ကောင်းသော နာမ်ခန္ဓာဟု
နှစ်မျိုးရှိသည်။

အပူအအေးစသော ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်းတို့ကြောင့်
ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောသည် “ရုပ်” မည်၏။ လက်၊ ခြေ၊
ခေါင်းစသည်တို့သည် ထိုရုပ်တို့၏ အစုအဝေးပင် ဖြစ်သည်။

ထိုရုပ်ခန္ဓာကို စွဲမှီ၍ဖြစ်နေသော ခံစားခြင်း၊ မှတ်သားခြင်း၊
မုန်းတီးခြင်း၊ တပ်မက်ခြင်းစသော သဘောများသည် “နာမ်” မည်၏။

ထို ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့သည် စက္ကန့်မလပ် တရစပ်
ဖြစ်ပြီးတရစပ်ချုပ်ပျက်လျက်ရှိကြသည်။ အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာသော
ရုပ်များသည် ပျက်ချိန်တန်သော အခါပျက်သွား၏။ ကြာရှည်စွာ
မတည်ပေ။ ထို့အတူ စိတ်၊ စေတသိက် ဟူသော နာမ်တရားများ
သည်လည်း ဖြစ်ပြီး ပျက်လျက်ရှိကြ၏။ မျက်စိ တစ်မှိတ် လက်ဖျစ်
တစ်တွက်အတွင်း ကုဋေချီပြီး ဖြစ် + ပျက် နေကြသည်ဟု ကျမ်းဂန်
များ၌ ဖွင့်ဆို၏။

ဤသို့ မိမိသန္တာန်၌ ရှိနေသော ရုပ်ခန္ဓာ၊ နာမ်ခန္ဓာ (ရုပ်၊

နာမ်)တို့၏ ဖြစ် + ပျက်ကို မြင်အောင် သတိ + ပညာ နှစ်မျိုးဖြင့် ရှုမှတ် နေခြင်းကို “ဝိပဿနာရှုသည်” ဟု ခေါ်သည်။

ထိုသို့ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ရှုမြင်သော ယောဂီသည် ရုပ်၊ နာမ်တို့၏ ဖြစ်ပျက် သဘောကိုသိမြင်ကာ ရုပ်တရားမှန်သမျှ မမြဲ၊ ဖြစ်ပြီး ပျက်တတ်သော တရားသာဟုလည်းကောင်း၊ နာမ်တရား မှန်သမျှ မမြဲ ဖြစ်ပြီး ပျက်တတ်သော တရားသာဟုလည်းကောင်း သိမြင်သော အသိဉာဏ်ကို “ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ” ဟုခေါ်သည်။

အကျိုးတရား

ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဉာဏ်အမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကုသိုလ်ကံကို စက်ဆုပ်ရွံ့မုန်း၍ အကုသိုလ်မဖြစ်အောင် ရှောင်ကြဉ်သည်။ ထိန်းကွပ်သည်။ ကုသိုလ်ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုး၍ ကုသိုလ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်သည်။

ဤသို့ အကုသိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး ကုသိုလ်ကို ကြိုးစား အားထုတ်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအတွက်လည်း ဘေးအန္တရာယ် ကင်း၍ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း မည်သည့် အနှောင့်အယှက်မှ မပြုတတ်သောကြောင့် မိမိနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် များစွာ အကျိုး ဖြစ်ထွန်းပေသည်။

ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ အမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်နာမ် သဘောကို သိမြင်ပြီးဖြစ်၍ မိမိ၏ခန္ဓာ၊ မိမိ၏ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် အပေါ်၌ တပ်မက်စွဲလန်းမှုလောဘ၊ စိတ်ဆိုးပြစ်မှား

အလိုမကျမှု မုန်းတီးမှု ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု ဒေါသ၊ မောက်မာခြင်း မာန၊ ဝန်တိုခြင်း ကုသော၊ နှမြောတွန့်တိုမှု မစ္ဆရိယ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ပျင်းရိမှု ထိန.မိဒ္ဓ - စသော အကုသိုလ်တရားဆိုးတို့ မဖြစ်တော့ဘဲ အလွန် ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုကို ရရှိပေသည်။

ဤကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ နှစ်မျိုးလုံးရှိသော သူသည် ဘဝထဲ၌ ဖြစ်ရသေးလျှင် အထက်တန်းကျကျဘဝတို့၌သာဖြစ်ရ၍ ဘဝဒုက္ခတို့၏ ငြိမ်းရာ (အို + နာ + သေ ကင်းရာ) အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း မြန်မြန်ကြီး ရနိုင်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် လူနှင့်တူသော လူဖြစ်ရန် သတိတရား၊ အသိတရား (သတိနှင့်ပညာ)တို့ကို ရှေ့သွားလက်ကိုင်ပြုကာ (ဝါ) ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဥးစီးကာ တတ်စွမ်းသမျှ ဒါနပြုခြင်း၊ ကိုယ်ကျင့်သီလ ပြည့်ဝအောင် နေထိုင်ကျင့်သုံးခြင်း၊ ရပ်ရေးရွာရေး သာသနာရေးနှင့် အများချမ်းသာရေးတို့ကို ကြိုးစားဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် လူ့ဘဝ၏ အနှစ်သာရကို ရရှိအောင် ကြိုးစားသင့်ပေသည်။

အနှစ်သာရထုတ်ယူနည်း

လူသားတစ်ယောက်၏ ဘဝကို သရုပ်ခွဲကြည့်လျှင် ရုပ်၊ နာမ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာဟုသုံးမျိုး တွေ့နိုင်ပေသည်။ ရုပ် ခန္ဓာ၊ နာမ်ခန္ဓာနှင့် သူပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်းဥစ္စာသည် သူ၏ဘဝ ဖြစ်ပေသည်။

ထိုရုပ်၊ နာမ်၊ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းဟူသော ဘဝထဲမှ အနှစ်သာရ ထုတ်ယူနည်းကို ဖော်ပြလိုပေသည်။

ပစ္စည်းဥစ္စာထဲမှ အနှစ်ထုတ်ယူနည်း

* ပဉ္စန္ဒ ဝေရာနံ သာဓာရဏဘာဝေန အသာရဿ နေဿ ဒါနံ သာရော။ (ပါဠိ)

* ပဉ္စန္ဒ ဝေရာနံ - ရန်သူမျိုးငါးပါးတို့နှင့်၊ သာဓာရဏ ဘာဝေန - ဆက်ဆံနေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသာရဿ - ကိုယ်ပိုင် အစစ် အနှစ်သာရဟု မဆိုရသေးသော။ နေဿ - ပစ္စည်းဥစ္စာ၏။ သာရော - ကိုယ်ပိုင်အစစ် အနှစ်သာရဟူသည်။ ဒါနံ - စွန့်ကြဲပေး ကမ်းလှူဒါန်းခြင်း ဒါနကုသိုလ် ပါပေတည်း။ (အနက်)

သူသူငါငါ ပိုင်ဆိုင်ကြသော ပစ္စည်းဥစ္စာများကား ရေဘေး၊ မီးဘေး၊ တရားပျက်သောမင်းဘေး၊ သူခိုးဓားပြဘေး၊ အမွေခံ သားဆိုး၊ သမီးဆိုးဘေးဟူသော ရန်သူမျိုးငါးပါးတို့ကြောင့် အချိန် မရွေး ပျက်စီးတတ်၏။ ဤဘဝ ပိုင်ဆိုင်သည့် ရွှေ၊ ငွေ၊ ဘဏ္ဍာ ပစ္စည်း ဥစ္စာတို့ကို နောက်တမလွန်ဘဝသို့ ယူဆောင်၍လည်း မသွားနိုင်ပေ။ ထို့ပြင် ဤပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို တရားနည်းလမ်းတကျ အသုံးမပြုဘဲ မတော်မတရားနည်းလမ်းတို့ဖြင့် အသုံးပြုမိသော် လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာကို အစွဲပြု၍ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန်မာန နှင့် ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယစသော အကုသိုလ်တရားဆိုးများ အလွန်အကျွံ

ဖြစ်ခဲ့သော်လည်းကောင်း ဤဘဝတွင်လည်း ဒုက္ခရောက်၊ တမလွန် ဘဝတွင်လည်း အပါယ်လေးဘုံသို့ ဇောက်ထိုး ဆင်းသွားတတ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာကို ကိုယ်ပိုင်အစစ်ဟု မဆိုရသေးပေ။

အနှစ်ထုတ်ပါ

ထိုသို့ ကိုယ်ပိုင်အစစ် အနှစ်သာရဟု မဆိုရသေးသော ပစ္စည်းဥစ္စာထဲမှ အနှစ်ထုတ်လိုလျှင် မိမိစွမ်းအားရှိသမျှ စွန့်ကြဲဝေငှ လှူဒါန်းခြင်း ဒါနကုသိုလ်ကို ပြုအပ်ပေသည်။

မိမိနှင့် မိမိ၏ မိသားစု ချမ်းသာအောင် အသုံးပြုခြင်း၊ ဆွေမျိုးများအား ထောက်ပံ့ခြင်း၊ မရှိနွမ်းပါးသူတို့အား ပေးကမ်းခြင်း၊ ရတနာသုံးပါး၊ မိဘဆရာသမား အနန္တောအနန္တငါးပါးတို့အား ပေးလှူပူဇော်ခြင်း၊ ဘာသာသာသနာနှင့် ပညာတိုးပွားရေးအတွက် စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်းဟူသော ဒါနကုသိုလ်ကို ပြုနိုင်မှသာ ကိုယ်ပိုင်အစစ် အနှစ်သာရကို ရရှိသည်မည်၏။

စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ စားသောက် သုံးစွဲပစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရန်သူမျိုး ငါးပါးတို့ကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ပစ္စည်းဥစ္စာများ ကုန်ခန်းတတ်သည်။ ထိုသုံးမျိုးတို့တွင် စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်း၍ ကုန်ခြင်းမျိုးကိုသာ တရားသိမြင် ဘုရားရှင်တို့ အစဉ်မပြတ် ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပေသည်။

ထိုကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာထဲမှ အနှစ်သာရ ထုတ်ယူလိုလျှင် စွမ်းအားရှိသမျှ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း ဒါနကုသိုလ်ကို ပြုအပ်ပေသည်။

- * ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကား၊ ငါးဖြာဘေးရန်၊ နှိပ်စက်ပြန်ကာ၊ အမှန်မုချ၊ ပျက်စီးရ၊ သာရနစ် မ.မည်။
- * ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို၊ ပညာကြီးကဲ၊ သဒ္ဓါရဲလျက်၊ စွန့်ကြဲဝေငှ၊ လှူဒါန်းမှ၊ ဒါနအနှစ်မည်။
- * ပစ္စည်းထဲမှ၊ မြတ်ဒါန၊ ရအောင်ထုတ်ရမည်။

(သပ္ပုရိသဒါနအင်္ဂါနှင့် ဒါနနှင့်စပ်ဆိုင်ရာ မှတ်ဖွယ်များကို နောက်တွင် ပြထားပါသည်။)

ရုပ်ခန္ဓာထဲမှ အနှစ်ထုတ်နည်း

- * ဗဟုရောဂသာဓာရဏဘာဝေန အသာရဿ သရီရဿ သီလဝန္တေသု အဘိဝါဒနာဒိကမ္မံ သာရော။ (ပါဠိ)
- * ဗဟုရောဂသာဓာရဏဘာဝေန - ရောဂါပေါင်းစုံနှင့် ဆက်ဆံနေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသာရဿ - ကိုယ်ပိုင်အစစ်အနှစ်သာရဟု မဆိုရသေးသော။ သရီရဿ - ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်ကြီး၏။ သာရော - အနှစ်သာရဟူသည်။ သီလဝန္တေသု - သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ အဘိဝါဒနာဒိကမ္မံ - ရှိခိုးကန်တော့ခြင်း၊ အမှုကြီးငယ်ကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း စသော

အမှုပါပေတည်း။ ဝါ- ရှိခိုးခြင်း၊ အမှုကြီးငယ်ကို ဆောင်
ရွက်ပေးခြင်းစသော သီလ ကုသိုလ်ပါပေတည်း။

ရောဂါစုံစွာ ဤခန္ဓာ

ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးကား ရောဂါပေါင်းစုံတို့၏ တည်ရာဖြစ်၏။
အပုပ်အသိုး အညစ်အကြေးများကိုသိုလှောင်ရာ မိလ္လာကန်ကြီးနှင့်
တူ၏။ ရောဂါပိုး အမျိုးမျိုးတို့၏ တည်နေခိုအောင်းရာ ဌာနကြီး
ဖြစ်၏။ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့၏ စုဝေးရာ ဒုက္ခဂိုဒေါင်ကြီးဖြစ်၏။

ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီး၏ ကျန်းမာနုပျိုစွာ အသက်ရှည်ရပ်
တည်နိုင်ရေးအတွက် အစားအစာ ဆေးဝါးမျိုးစုံတို့ဖြင့် ပြုပြင်
တည်ဆောက်နေကြရ၏။ ခန္ဓာကိုယ်၏ လိုအပ်ချက်ကို အချိန်ရှိ
သမျှ ဖြည့်ဆည်းပေးနေကြရ၏။

ခန္ဓာကိုယ်ကြီးက ပူလာ၊အိုက်လာသောအခါ အပူငြိမ်းအောင်
အေးအောင် လုပ်ပေးကြရ၏။ ချမ်းအေးလာသောအခါ ပူနွေး
အောင် လုပ်ပေးကြရပြန်၏။ ဆာလောင်မွတ်သိပ်လာသောအခါ
အဆာပြေအောင် စားပေး၊ သောက်ပေးကြရ၏။ ညောင်းညာ
ပင်ပန်းလာသောအခါ အညောင်းပြေအောင် လုပ်ပေးကြရ၏။
အနားယူကြရ၏။ အပန်းဖြေကြရ၏။

ဤသို့ အချိန်ရှိသမျှ နေ့ရှိသမျှ ခန္ဓာကိုယ်၏ အလိုကို လိုက်၍
ပြုပြင်ပါသော်လည်း ဤခန္ဓာကိုယ်သည် အစဉ်အမြဲ နုပျိုသည်
မဟုတ်၊ ကျန်းမာသည်မဟုတ်၊ အိုချိန်တန်သောအခါ အိုရ၏။

နာချိန် တန်သောအခါ နာရပြန်၏။ သေချိန်တန်သောအခါ မသေ
ချင်ဘဲနှင့် သေကြရ၏။ ခွဲချိန် (ကွဲချိန်)တန်သောအခါ ခွဲကြရ၊
ကွဲကြရ၏။

အပုပ်အသိုး မစင်အိုး

ခန္ဓာကိုယ် လိုအပ်ချက်မှန်သမျှကို အချိန်တိုင်း လိုက်လံဖြည့်
ပေးသော်လည်း ခန္ဓာကိုယ်မှ ပြန်ထွက်လာသော အရာဝတ္ထု၊
အားလုံးကား ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ နှပ်၊ တံထွေး၊ သလိပ်၊ မျက်ရည်၊
မျက်ချေး၊ သွေး၊ ပြည် စသည်ဖြင့် ရွံဖွယ်၊စက်ဆုပ်ဖွယ် များသာ
ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် အပုပ်အသိုး အမျိုးမျိုးတို့ကို
သိုလှောင်ထားရာ အပုပ်အသိုးနှင့်တကွ ရွံဖွယ်ဝတ္ထုတို့ ပြည့်နှက်
နေသော မိလ္လာကန်ကြီးသဖွယ်ဖြစ်၏။

ရောဂါပေါင်းစုံ နာမျိုးစုံ

ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ဗိုက်နာခြင်းစသော အသေးအမွှား ရောဂါမှ
အစ သေစေနိုင်သော ရောဂါဆိုးကြီးများအထိ အနာရောဂါ အမျိုး
မျိုးသည် ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို စွဲမှီ၍ ဖြစ်နေကြရ၏။ ထို့ကြောင့်
ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် ရောဂါပေါင်းစုံတို့၏ တည်နေရာ ဖြစ်ပေ
သည်။

ဤသို့ ရောဂါပေါင်းစုံ၊ အညစ်အကြေးပေါင်းစုံတို့၏

တည်ရာ ဖြစ်နေသဖြင့် ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ကိုယ်ပိုင်အစစ် အနှစ်သာရဟု မဆိုရပါပေ။

အနှစ်ထုတ်ပါ

ဤသို့ ကိုယ်ပိုင်အစစ် မဟုတ်သေးသော ခန္ဓာကြီးထဲမှ ကိုယ်ပိုင်အစစ်အနှစ်သာရကို ထုတ်ယူလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခန္ဓာ ကိုယ်နှင့်စပ်သောကုသိုလ်တို့ကို ရအောင်ယူရပေမည်။ (ဝါ) သီလ ကုသိုလ်ကို ရအောင်ယူရပေမည်။

သီလနှစ်မျိုး

သီလ - သည် ၁။ ဝါရိတ္တသီလ. ၂။ စာရိတ္တသီလဟု နှစ်မျိုး ရှိသည်။ ဝါရိတ္တသီလ - ဟူသည် ရှောင်ကြဉ်သင့်သည့် အမှုကိစ္စ တို့ကို ရှောင်ကြဉ်သောအားဖြင့် ဖြည့်ကျင့်ရမည့် သီလဖြစ်သည်။

ဥပမာ - ပါဏာတိပါတ - သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊ အဒိန္နာဒါန - သူ့ဥစ္စာခိုးခြင်း၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ - သူ့သားမယား ပြစ်မှားကျူး လွန်ခြင်း၊ မုသာဝါဒ - လိမ်လည် ပြောဆိုခြင်း၊ သုရာမေရယ မဇ္ဇပါန - သေရည်အရက် မူးယစ်ဆေးဝါးတို့ကို သောက်စား မှီဝဲခြင်း၊ ပိသုဏဝါစာ - ချောပစ်ကုန်းတိုက် သွေးခွဲခြင်း၊ ဖရသ ဝါစာ - နားမခံသာ စိတ်မချမ်းသာသော ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၊ သမ္မပ္ပလာပ - အကျိုးမရှိသောစကား၊ သူတစ်ပါးတို့ အသိဉာဏ် ထိုင်းမှိုင်းစေ၍ မကောင်းမှု၊ ပြုစေတတ်သည့် စကား

တို့ကို ပြောဆိုခြင်း၊ အဘိဇ္ဈာ - သူတစ်ပါး ပစ္စည်းဥစ္စာကို မတရား လိုချင်ခြင်း၊ ဗျာပါဒ - သူတစ်ပါးတို့ကို ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ ခြင်း၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ - တမလွန် လောကမရှိ၊ နတ်ပြည်၊ ငရဲပြည်မရှိ၊ မိဘကို ကျေးဇူးတင်စရာမလို စသည်ဖြင့် မှားယွင်းသော အယူ၊ အမြင်ရှိခြင်းတို့သည် ရှောင်ကြဉ်ကြရမည့် ဒုစရိုက် အကုသိုလ် များဖြစ်၍ ယင်းတို့ကို မပြုမလုပ် မပြောဆို မကြံစည်ဘဲ ရှောင်ကြဉ် ခြင်းကို “ဝါရိတ္တသီလ” ဟု ခေါ်သည်။

ထို့ပြင် - အသင်းအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကျောင်း၊ ကျောင်းတိုက် အသီးသီးတို့က မပြုလုပ်ရဟု တားမြစ်ထားသော စည်းမျဉ်း စည်း ကမ်းများ၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက မပြုလုပ်ရဟု ပြဌာန်းသတ်မှတ်ထား သော ဥပဒေများ၊ အမိန့်များ၊ စည်းကမ်းများသည်လည်း ဝါရိတ္တ သီလပင်ဖြစ်သည်။

စာရိတ္တသီလ - ဟူသည် လိုက်နာကျင့်သုံးသောအားဖြင့် ဖြည့်ကျင့် ရမည့် သီလဖြစ်သည်။

ဥပမာ - မိဘကျင့်ဝတ်၊ သားသမီးကျင့်ဝတ်၊ ဆရာကျင့်ဝတ်၊ တပည့်ကျင့်ဝတ်၊ မိတ်ဆွေကျင့်ဝတ်၊ ရဟန်းကျင့်ဝတ်၊ ဒကာကျင့် ဝတ် စသောလူမှုကျင့်ဝတ်များ၊ ကျောင်းအသီးသီး၊ အသင်းအဖွဲ့ အသီးသီးက ပြဌာန်းသတ်မှတ်ထားသည့် လိုက်နာရန် ကျင့်ဝတ် စည်းကမ်းများ၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက သတ်မှတ် ပြဌာန်းထားသည့် လိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ် စည်းကမ်းများတည်း။

အချုပ်အားဖြင့် - မပြုလုပ်ရဟု သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားသော ဝိနည်း စည်းကမ်းများနှင့် လောကကျင့်ဝတ် စည်းကမ်းများကို “ဝါရိတ္တသီလ” ဟုခေါ်၍ လိုက်နာရန် သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားသော ဝိနည်းစည်းကမ်းနှင့် လောကကျင့်ဝတ် စည်းကမ်းများကို “စာရိတ္တသီလ” ဟုခေါ်သည်။

ရှောင်ကြဉ်သင့်သော ဝါရိတ္တသီလများကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ လိုက်နာဖြည့်ကျင့်သင့်သော စာရိတ္တသီလများကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းကို သီလဖြည့်ကျင့်သည်၊ သီလစောင့်သည်ဟုခေါ်သည်။

ဤသို့ ရှောင်သင့်သည်ကိုရှောင်ခြင်း၊ လိုက်နာသင့်သည်များကို လိုက်နာခြင်းတို့ကိုသာ သီလ - ဟုခေါ်သည် မဟုတ်သေး။ မိမိထက် အသက်သိက္ခာ ဂုဏ်ဝါကြီးမားသူတို့ကို ရှိခိုးခြင်း၊ ကန်တော့ခြင်း၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အမှုကိစ္စတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြုစုခြင်း၊ အသက်သိက္ခာ ဂုဏ်ဝါကြီးမားသူတို့ကို အရိုအသေပေးခြင်းတို့ကိုလည်း သီလဟုပင် ခေါ်သည်။

သည်သာမကသေး - အများချမ်းသာစေကြောင်း အလုပ်တို့ကိုလုပ်ခြင်း၊ ရပ်ရေးရွာရေး၊ သာသနာရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အမျိုးဘာသာ သာသနာကြီးပွားရေးတို့ကို ပြုလုပ်ခြင်းတို့သည်လည်း သီလကုသိုလ်များပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်မိမိ၏ခန္ဓာကိုယ် (ရုပ်ခန္ဓာ) ကိုထိုကဲ့သို့ ကုသိုလ်ရန်၍ သည် အလုပ်ကိစ္စတို့၌ အသုံးချခြင်းကို “ခန္ဓာကိုယ်မှ

အနှစ်ထုံးပါး ဖြတ်တရား

အနှစ်ထုတ်ယူခြင်း” ဟု ဆိုရပေသည်။

- * အနှစ်မပါ၊ ဤခန္ဓာ၊ ရောဂါပေါင်းစုံတည်း။
- * နေနေညည၊ ပြုပြင်ရ၊ ဒုက္ခများလှသည်။
- * ပြုပြင်ပါလျက်၊ နှစ်မထွက်၊ ယိုထွက်ပုပ်နံ့ညှီ။
- * ပုပ်သိုးညှီနံ၊ မိလ္လာကန်၊ သဏ္ဌာန်တူလှသည်။
- * အနှစ်သာရ၊ ထုတ်လိုက၊ သီလကျင့်ဆောင်တည်း။

နာမ်ခန္ဓာ(အသက်)ထဲမှ အနှစ်ထုတ်နည်း

* အနိစ္စာဒိ အဘိဘူတဘာဝေန အသာရဿ ဇီဝိတဿ
အနိစ္စာဒိဘာဝေန ဝိပဿနာယောဂေါ သာရော။ (ပါဠိ)

အနိစ္စာဒိအဘိဘူတဘာဝေန - မမြဲခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း
စသည်တို့သည် နှိပ်စက်အပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်။ အသာရဿ -
ကိုယ်ပိုင်အစစ် အနှစ်သာရဟု မဆိုရသေးသော။ ဇီဝိတဿ - အ
သက်၏(ဝါ)နာမ်ခန္ဓာ၏။ သာရော - အနှစ်သာရဟူသည်။ အနိစ္စာဒိ
ဘာဝေန - အနိစ္စစသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိပဿနာယောဂေါ -
ဝိပဿနာဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းခြင်း ဖြစ်ပါပေ၏။ (အနက်)

ဇီဝိတကို “အသက်” ဟု ဘာသာပြန်ကြ၏။ ဤ၌ ဇီဝိတအရ
(အသက်ဟူသော ဇီဝိတိန္ဒြေစေတသိက်နှင့်တကွ) နာမ်တရား
အားလုံး (စိတ်၊ စေတသိက်အားလုံး) ကိုယူရမည်။

မမြဲသောတရား

ထို စိတ်၊ စေတသိက်ဟူသော နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ရာ ကာလသည် ဥပါဒါဌီ၊ဘင်ဟု ခဏငယ်သုံးပါးရှိ၏။ စတင် ဖြစ်ပေါ် လာရာ ခဏကို ဥပါဒါ။ ဖြစ်ပြီး မပျက်မီ တည်နေရာ ကာလကို ဌီ၊ ပျက်ရာကာလကို ဘင်ဟုခေါ်၏။ ထို ဥပါဒါ ဌီ၊ ဘင်ဟူသော ခဏ ငယ်သုံးချက် (ခဏကြီးအားဖြင့် တစ်ချက်)သည် စက္ကန့်မျှပင်မကြာ၊ စက္ကန့်၏အပုံတစ်သောင်းတွင် တစ်ပုံလောက်ပင် ကြာမည် မဟုတ် ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မျက်တောင် တစ်ခတ်အတွင်း၌ပင် စိတ်၊စေတသိက်တို့ကုဋေချီပြီး ဖြစ်ပျက်ကြသည်ဟု ကျမ်းဂန်တို့၌ ဆိုသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ရှေ့စိတ်နှင့် နောက်စိတ်တို့ အစဉ်အဆက် ဖြစ်နေရာ၌ ရှေ့စိတ်ချုပ်လျှင် နောက်စိတ် ဆက်ဖြစ်သည်။ မျက်တောင် တစ်ခတ်အတွင်းမှာပင် စိတ်၊စေတသိက်ဟူသော နာမ်တရားတို့ ကုဋေချီပြီး ပျက်စီးနေရကား စိတ်၊စေတသိက် တရားမှန်သမျှ မမြဲသော အနိစ္စတရားတို့သာ ဖြစ်သည်။ မမြဲသောတရား ပျက်သောတရားမှန်သမျှ ချမ်းသာသည်ဟု မဆိုနိုင်၊ ဆင်းရဲ ဒုက္ခသာဖြစ်၏။ အလိုမလိုက် အကြိုက်မပါသော အနတ္တတရား တို့သာဖြစ်၏။

ဤသို့ မမြဲခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ အလိုအတိုင်း မဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထို စိတ်၊စေတသိက်ဟူသော နာမ်တရားတို့သည် အနှစ်သာရ

ရှိသည်ဟု မဆိုရပေ။

အနှစ်သာရ ရအောင်ထုတ်ပါ

ထို အနှစ်သာရမရှိသော အသက် (စိတ်၊ စေတသိက်၊ နာမ် ခန္ဓာ) ထဲမှ အနှစ်သာရကို ထုတ်လိုလျှင် ထိုမမြဲသောတရားကို မမြဲဟု ဉာဉ်၌ ထင်ထင်ရှားရှား သိမြင်လာအောင် ရှုပွားခြင်း ဝိပဿနာ ဘာဝနာလုပ်ငန်းကို ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရပေမည်။

နာမ်ခန္ဓာ(အသက်)၏ အနိစ္စသဘောကို အနိစ္စမှန်းသိအောင်၊ ဒုက္ခကို ဒုက္ခမှန်းသိအောင်၊ အနတ္တကို အနတ္တမှန်းသိအောင် ရှုပွားခြင်းကို ဝိပဿနာတရား အားထုတ်သည်ဟု ခေါ်သည်။

ထို့ကြောင့် နာမ်ခန္ဓာ(အသက်)ထဲမှ အနှစ်သာရ ထုတ်ယူလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိပဿနာဘာဝနာ တရားကို ကြိုးစားအားထုတ်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ထင်အောင် (ဝါ) ဖြစ် + ပျက် မြင်အောင် ရှုပွားနိုင်မှသာ ကိုယ်ပိုင်အစစ် အနှစ်သာရကို ထုတ်ယူသည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

- * စိတ်၊စေတနာ၊ နာမ်ခန္ဓာ၊ လျင်စွာ ဖြစ်ပျက်သည်။
- * တစ်စက္ကန့်ဆီ၊ ကုဋေချီ၊ ဖြစ် + တည် + ပျက်ကြသည်။
- * ဖြစ် + ပျက် မြင်အောင်၊ သတိဆောင်၊ ဉာဉ်ဆောင် ရှုရမည်။
- * ဖြစ် + ပျက်မြင်မှ၊ နှစ်သာရ၊ မုချရသည်မည်။

အပိုင်း (၂)

ပစ္စည်းဥစ္စာ ရုပ်ခန္ဓာနှင့် နာမ်ခန္ဓာဟူသော အသက်ထဲမှ အနှစ်သာရထုတ်ယူပုံကို ပြပြီးနောက် ဒါနပြုနည်း၊ သီလဆောက်တည်နည်း၊ ဘာဝနာပွားနည်းတို့ကို အကျဉ်းချုပ်၍ ဖော်ပြပါမည်။

သပ္ပုရိသဒါန (သူတော်ကောင်းတို့၏ လှူနည်း)

မိမိပြုအပ်သော ဒါနကုသိုလ် ဖွံ့ဖွံ့ထွားထွားအကျိုးပေးရန် သပ္ပုရိသဒါန အင်္ဂါများနှင့် ညီညွတ်အောင် လှူဖို့ လိုအပ်ပေသည်။

ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော လှူပုံ.လှူနည်းကို “သပ္ပုရိသဒါန” ဟု ခေါ်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဘုရားအလောင်းအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့၏ လှူပုံ.လှူနည်းကို “သပ္ပုရိသဒါန” ဟု ခေါ်၏။

သူတော်ကောင်းများသည် ပစ္စည်းဝတ္ထု တစ်စုံတစ်ရာကို လှူဒါန်းသောအခါ တော်စွာလျော်စွာ အပြီးစလွယ် လှူဒါန်းလေ့မရှိကြချေ။ ဖော်ပြလတ္တံ့ပါ သပ္ပုရိသအင်္ဂါနှင့် ညီညွတ်စွာ လှူဒါန်းလေ့ရှိကြ၏။

သပ္ပုရိသဒါနအင်္ဂါ

- ၁။ သက္ကစ္စဒါန = လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင် ပြု၍ လှူခြင်း။
  - ၂။ စိတ္တိကတဒါန = အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်၌ ရိုသေလေးစားသော စိတ်၊ ပူဇော်လိုသော စိတ်ဖြင့် ပေးလှူခြင်း။
  - ၃။ သဟတ္ထ (သာဟတ္ထိက) ဒါန = ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ (မိမိ လက်ဖြင့်) ပေးလှူခြင်း။
  - ၄။ အနုပဝိဒ္ဓဒါန = မကြာမကြာ (မပြတ်တမ်း) ပေးလှူခြင်း။ (တစ်နည်း) မိမိအတွက် အသုံးမကျ၍ စွန့်ပစ်လိုသော သဘောဖြင့် ပေးလှူခြင်းမဟုတ်ဘဲ စေတနာ၊ သဒ္ဓါထက် သန်စွာဖြင့် လှူဒါန်းခြင်း။
  - ၅။ အာဂမနဒိဋ္ဌိကဒါန = ဒါန၏ အကျိုးတရားကို ရရှိလိမ့်မည် ဟူသော ယုံကြည်ချက်ဖြင့် ပေးလှူခြင်း။
- * လှူဘွယ်သန့်ရှင်း၊ ရိုသေခြင်း၊ ဆောင်နင်းကိုယ်တိုင်သာ။
  - * မပြတ်လှူဒါန်း၊ ကျိုးမျှော်မှန်း၊ ငါးခန်းလှူအင်္ဂါ။
  - * သူတော်ကောင်းမှု၊ ရအောင်ယူ၊ ပေးလှူမြတ်ဒါနာ။

နောက်တစ်မျိုး

- ၁။ သဒ္ဓါဒါန = ဒါနကုသိုလ်နှင့် ထိုကုသိုလ်၏ အကျိုးကို ယုံကြည်၍ လှူဒါန်းခြင်း။

- ၂။ သက္ကစဒါန = လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို သန့်ရှင်းသပ်ယပ်အောင်၊ လှပအောင် ပြင်ဆင်၍ လှူဒါန်းခြင်း။
- ၃။ ကာလဒါန = အချိန်အခါ အားလျော်စွာ လှူဒါန်းခြင်း။
(ဧည့်သည်၊ ခရီးသွား၊ မကျန်းမာသူတို့အား လှူဒါန်းခြင်း၊ အစာရေစာရှားပါးသောအခါ၌ လှူဒါန်းခြင်း၊ ပေါ်ဉ္စးပေါ်ဖျား ပစ္စည်းဝတ္ထုများကို လှူဒါန်းခြင်းဟု ကာလဒါန ငါးမျိုးရှိသည်။)
- ၄။ အနဂ္ဂဟိတဒါန = မိမိ လှူဒါန်းအပ်သည့် ပစ္စည်းဝတ္ထုအပေါ် နှမြောတပ်မက်မှု၊ မရှိဘဲ လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲ လှူဒါန်းခြင်း။
အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ထံက တစ်စုံတစ်ရာ အကျိုးပြုမှုနှင့် ပစ္စည်းပစ္စယကို မျှော်ကိုး၍ လှူဒါန်းခြင်း၊ ကူငွေကိုမျှော်၍ လှူဒါန်းခြင်း မျိုးမဟုတ်ပဲ စေတနာသဒ္ဓါ ထက်သန်စွာဖြင့် လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲ လှူဒါန်းခြင်း။
- ၅။ အနုပဟစဒါန = မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ဉ္စးသားတို့ကို မထိခိုက်စေဘဲ လှူဒါန်းခြင်း။
(ကြက်၊ ဝက် စသည် သံတ်ဖြတ်၍ လှူဒါန်းခြင်း၊ တိုက်ခိုက်လုယက်၊ ခိုးဝှက်၍ လှူဒါန်းခြင်း၊ အနိုင်းအထက်ပြု၍ လှူဒါန်းခြင်း၊ ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင်လုပ်၍ လှူဒါန်းခြင်း၊ သူ့အလှူကို ကဲ့ရဲ့ပြီး ကိုယ့်အလှူကို ဂုဏ်တင်ပြောဆိုခြင်းတို့သည် ဤအနုပဟစဒါန၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။)

- * ယုံကြည်သဒ္ဓါ၊ သန့်ရှင်းစွာ၊ ချိန်ခါသိ၍လှ။
- * နှမြောကင်းငြား၊ မထိပါး၊ ဘုရားမိန့်တော်မူ၊
- * သပ္ပုရိသ၊ မြတ်ဒါန၊ မှတ်ကြများရှင်လူ။

ဤဆယ်ပါးကို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြု၍ - မရိမသေ မသန့်မရှင်း လှူဒါန်းခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ မလှူဘဲ သူတစ်ပါးတို့ကိုစေခိုင်း၍ လှူဒါန်းခြင်း၊ မိမိအတွက်အသုံးမကျ၍ စွန့်ပစ်လိုသော သဘောဖြင့် လှူဒါန်းခြင်း - စသည်တို့သည် လူမိုက်လူညံ့တို့၏ လှူဒါန်းနည်း ဖြစ်၍ “အသပ္ပုရိသဒါန” ဟု ခေါ်သည်။

မိမိပြုသောဒါန အင်အားကောင်းကောင်းဖြင့် အကျိုးပေးစေ လိုလျှင် ဖော်ပြအပ်ပြီးသော သပ္ပုရိသဒါန အင်္ဂါများနှင့် ညီညွတ် အောင် လှူဒါန်းသင့်ပေသည်။ လှူဒါန်းကြပါကုန်။

ဒါနပြုပုံသုံးမျိုး

ပေးလှူစွန့်ကြဲရာ၌ မိမိက ကောင်းတာကို စားသုံးပြီး အညံ့ကိုသူတစ်ပါးတို့အားလှူဒါန်း၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို “ဒါနဒါသ” ဟု ခေါ်၏။ တဏှာ၏ ကျွန်အဖြစ်မှ မလွတ်သော အလှူရှင်မည်၏။ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိစားသလို မိမိသုံးသလို အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား တန်းတူရည်တူ လှူဒါန်းကြ၏။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို “ဒါနသဟာယ” ဟု ခေါ်၏။ (ဒါနဝတ္ထုအရာဝယ် မိမိနှင့်အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကို တန်းတူရည်တူ ထားသောကြောင့် ဒါနသဟာယ = သူငယ်ချင်းနှင့်တူသော ဒါနရှင် ဟု ခေါ်သည်။)

အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိကအညံ့ကို စားသုံး၍ သူတစ်ပါးတို့အား အကောင်းကို ပေးလှူ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် “ဒါနပတိ” မည်၏။ တဏှာကို နှိမ်နှင်းလွှမ်းမိုး ပယ်ချိုးသတ်ဖြတ်နိုင်သော အလှူရှင် မည်၏။

အကျိုးပေးကွာခြား

ဤဒါနရှင်သုံးမျိုးတို့သည် စိတ်ထားကွာခြားကြသည့် အားလျော်စွာ အကျိုးပေးလည်း ကွာခြားသည်။ ဤသုံးမျိုးတို့တွင် ဒါနပတိမည်သော ကုသိုလ်ရှင်သည် ထိပ်တန်း အကောင်းစား အကျိုးပေး၍ ဒါနသဟာယကုသိုလ်ရှင်သည် အလတ်စား အကျိုးပေးသည်။ ဒါနဒါသကုသိုလ်ရှင်ကား အညံ့ဆုံးသော အကျိုးကို ပေးသည်။

ထို့ကြောင့် ထူးခြားထက်မြက်သော အကျိုးကို လိုလားတောင့်တသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒါနပတိ - ကုသိုလ်ရှင်မျိုး ဖြစ်အောင် ကြိုးစားသင့်ပေသည်။

နှစ်သက်ဖွယ်ကိုလှူလျှင် နှစ်သက်ဖွယ်အကျိုးကိုရ၏

ဘုရားရှင်လက်ထက်က ဝေသာလီမြို့သား ဥဂ္ဂသူကြွယ် အိမ်သို့ ဆွမ်းစားကြရာ ဥဂ္ဂသူကြွယ်က “မြတ်စွာဘုရား နှစ်သက်မြတ်နိုးဖွယ်ကို လှူသောသူသည် နှစ်သက်မြတ်နိုးဖွယ် အကျိုးကို ရသည်” ဟု တပည့်တော် ရှင်တော်ဘုရား၏ ထံမှောက်၌ နာကြား

ဖူးပါသည်။ “တပည့်တော်၏ စတုမူဖြင့် ရောချက်ထားအပ်သော သလေးမုန့်၊ ဇီးသီးနှင့် ရောချက်ထားသော ဝက်သားဟင်း၊ ကန်စွန်းရွက် ဆီပြန်ကြော်၊ နူးညံ့ပျော့ပြောင်းသော သလေးဆွမ်း၊ ကာသီတိုင်းဖြစ် သင်္ကန်းလျာအဝတ်၊ အဖိုးသိန်းကျော် ထိုက်တန်သော စန္ဒကူးအင်းပျဉ် (ထိုင်ခုံ၊ ကုဋင်)တို့သည် အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းပါသည်။ ထိုဆွမ်းဟင်း၊ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကုဋင်တို့ကို အလှူခံတော်မူပါဘုရား” ဟု လျှောက်ထားပြီးလှူသည်။ မြတ်စွာဘုရားက အလှူခံယူတော်မူပြီး - -

“အကြင်သူသည် ဖြောင့်မတ် ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံအားထုတ်တော်မူကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နှစ်သက်မြတ်နိုးဖွယ် အလှူဝတ္ထုတို့ကို မိမိ၏ စိတ်ဆန္ဒဖြင့် လွတ်လွတ်စွာ ကြံပေးလှူ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် အကျိုးတရားတို့ကို ရပေမည်” ဟု အနုမောဒနာတရား ဟောကြားပြီး ပြန်ကြွတော်မူ၏။

ဗြဟ္မာဘုံသို့ရောက်

ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် ဈာန်ရအနာဂါမ် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ ကွယ်လွန်သောအခါ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာဘုံ၌ ဖြစ်သည်။ မိမိနှစ်သက်သော ကောင်းကျိုးအမျိုးမျိုးကိုရသော ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် တစ်ခုသော ညသန်းခေါင်းယံအချိန် ဘုရားရှင်ထံလာရောက်ပြီး ရှိခိုးကန်တော့ရာ ဘုရားရှင်က “ဥဂ္ဂ သင့်ဆန္ဒပြည့်ရဲ့လား” ဟု မေးတော်မူ၏။ ဥဂ္ဂဗြဟ္မာက “ဆန္ဒပြည့်ပါကြောင်း” လျှောက်ထားရာ ဘုရားက -

“မနာပဒါယီ လဘတေ မနာပံ။
 အဂ္ဂဿ ဒါတာ လဘတေ ပုနဂ္ဂံ။
 ဝရဿ ဒါတာ ဝရလာဘီ ဟောတိ၊
 သေဋ္ဌံ ဒဒေါ သေဋ္ဌမုပေတိ ဌာနံ။”

“နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပေးလှူသူသည် နှစ်သက်ဖွယ် အကျိုးကိုရ၏။ မြင့်မြတ်ကောင်းမွန်သည်ကို လှူဒါန်းသောသူသည် မြင့်မြတ်သော အကျိုးကိုရ၏။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် လိုလားအပ်တောင့်တအပ်သော အလှူကို ပေးလှူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိလိုလားအပ်တောင့်တအပ်သော အကျိုးကိုရ၏။ မြင့်မြတ်သောအလှူကို ပေးလှူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြင့်မြတ်သော ဘုံဌာနသို့ ရောက်ရ၏။” စသည်ဖြင့် မိန့်ကြားတော်မူသည်။

သီလဆောက်တည်ရကျိုး

သီလသည် ရဟန်းသာမဏေတို့ စောင့်ထိန်းရသည့် သီလ၊ လူဝတ်ကြောင် ဒကာ၊ ဒကာမများ စောင့်ထိန်းရသည့် သီလ ဟု နှစ်မျိုးရှိရာ ဤ၌ ဒကာ၊ ဒကာမများ စောင့်ထိန်းရမည့် သီလနှင့် စပ်၍ အနည်းငယ်မျှ ရေးသားလိုပေသည်။

အကျိုးသိမြင်ပါစေ

လူတို့ စောင့်ထိန်းရသည့် သီလမှာ ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလ၊ ကိုးပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလ ဟူ၍ လေးမျိုးရှိသည်။

သီလ၏ အကျိုး၊ သီလပျက်ခြင်း၏ အပြစ်တို့ကို ခွဲခြား သိမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီလတန်ဖိုးကို သိမည်ဖြစ်၍ ငါးပါး သီလပျက်ခြင်း၏ အပြစ်ကို ဖော်ပြပါမည်။

ငါးပါးသီလပျက်ခြင်း၏အပြစ်

- ၁။ ပါဏာတိပါတ = သူတစ်ပါးအသက် သတ်သူသည် ကိုယ် လက် အင်္ဂါ ချို့တဲ့ခြင်း၊ ရုပ်ရေ အဆင်း မလှပခြင်း၊ အားအင်နည်းပါး ရောဂါ များ၍ အသက်တိုခြင်းစသော ဆိုးကျိုး များ ခံစားရသည်။
- ၂။ အဒိန္နာဒါန = သူတစ်ပါးတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ ခိုးခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဆင်းရဲမွဲတေခြင်း။ မိမိပိုင် ပစ္စည်းများ ရေ၊မီး စသော အန္တရာယ်ကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း ဟူသော ဆိုးကျိုးများ ရတတ်ပေသည်။
- ၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ = သူတစ်ပါးတို့၏ သားမယားပြစ်မှားကျူး လွန်သူတို့သည် ရောဂါများခြင်း၊ ရန်သူ အနှောင့်အယှက်များခြင်း၊ အမျိုးယုတ်၌ ဖြစ်ရခြင်း၊ ကိုယ်လက်ခြေအင်္ဂါ ချွတ်ယွင်း တတ်ခြင်း၊ မိန်းမဘဝ၊ ပဏ္ဍုက်(မိန်းမ

- လျာ) ဘဝ၌ အထပ်ထပ် အခါခါ ဖြစ်
ရခြင်းစသော အကျိုးများရတတ်သည်။
- ၄။ မုသာဝါဒ = လိမ်ညာပြောဆိုသူတို့သည် စကားမပီ
သွားမညီဘဲ ပါးစပ်မှ အပုပ်နံ့ ထွက်ခြင်း၊
ဩဇာအာဏာ မရှိခြင်း၊ ပါးစပ်ရွဲနှုတ်ခမ်း
ပဲ့ခြင်းစသော ဆိုးကျိုးများရတတ်သည်။
- ၅။ သုရာမေရယမဇ္ဇပါန = သေရည်အရက် မူးယစ်ဆေးဝါး စားသုံး
မှီဝဲသူတို့သည် ခိုက်ရန်ဒေါသဖြစ်တတ်
ခြင်း၊ အရှက် အကြောက်ကင်း၍ လူ
ဣန္ဒြေလူ့သိက္ခာပျက်ယွင်းခြင်း၊ ရောဂါ
ပေါင်းစုံဖြစ်တတ်ခြင်း၊ ဘဝတိုင်းဘဝတိုင်း
အထိုင်းအအ၊ အရူးအနမ်းဖြစ်တတ်ခြင်း
စသော ဆိုးကျိုးများ ရတတ်ပေသည်။

ငါးပါးသီလ လုံခြုံရခြင်းအကျိုး

ကိုယ်ကျင့်သီလ ပြည့်ဝသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်တိုင်
လည်း စိတ်ချမ်းသာ၏။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား
ဘေးအန္တရာယ် မပြုတတ်သဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို သာယာ
အေးချမ်းစေ၏။ လူ့နတ်တို့၏ ချစ်ခင်ကြည်ညိုလေးစားမှုကို ခံရပြီး
နတ်ကောင်း နတ်မြတ်တို့၏ စောင့်ရှောက်မှုကိုရရှိ၍ ကောင်းကျိုး

အဖြာဖြာ ရနီင်၏။ သေသည့်အခါ တွေတွေ ဝေဝေ မသေရဘဲ
ရွှင်ရွှင်ပျပျ သေရ၏။ သေသည့်၏ အခြားမဲ့၌ ကောင်းမြတ်သော
ဘုံဘဝသို့ ရောက်ရ၏။

ဆိုခဲ့ပြီးသော ငါးပါးသီလ ကျိုးပျက်ခြင်း၊ မလုံခြုံခြင်းကြောင့်
ရရှိမည့် အပြစ်ဆိုးကျိုးတို့မှ ကင်းပြီး - အသက်ရှည်ခြင်း၊ ရပ်ဆင်း
လှခြင်း၊ ဘေးကင်းခြင်း၊ အမျိုးမြတ်ခြင်း၊ ဉာဏ်ပညာထက်မြက်ခြင်း၊
ဩဇာအာဏာကောင်းခြင်း၊ ယောက်ျားကောင်း ယောက်ျားမြတ်
ဖြစ်ရခြင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပေါများ၍ ရန်သူမျိုးငါးပါးမှ ကင်းခြင်း
စသော အကျိုးများစွာကို ရနီင်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ငါးပါးသီလကို ခါးဝတ်ပုဆိုးလုံချည်ကဲ့သို့ အမြဲတမ်း
ထိန်းသိမ်း သင့်ပေသည်။

ငါးပါးသီလကို အမြဲတမ်း စောင့်ထိန်း ရသောကြောင့် “နိစ္စ
သီလ” “နိယမသီလ” ဟု ခေါ်၍ ရှစ်ပါးသီလ၊ ကိုးပါးသီလ၊ ဆယ်ပါး
သီလတို့မှာ အကြောင်းအားလျော်စွာ ကာလအပိုင်း အခြားဖြင့်
ထိန်းသိမ်းရသောကြောင့် “ကာလပရိယန္တသီလ” ဟု ခေါ်သည်။

စောင့်ထိန်းလျှင် ကုသိုလ်ရ

ငါးပါးသီလသည် အမြဲစောင့်ထိန်းရမည့်သီလ၊ မကျူးလွန်
မဖောက်ဖျက်ရမည့် သီလဖြစ်၍ ဖောက်ဖျက်လျှင် အပြစ်ရှိ၏။
ငရဲကြီး၏။ ရှစ်ပါးသီလ၊ ကိုးပါးသီလတို့တွင် ပါဝင်သော ဝိကာလ
ဘောဇန - နေလွဲညစာစားခြင်း၊ နစ္စဂီတ - ကခြင်း၊ သီခြင်း၊ ဆိုခြင်း၊

ကပွဲသဘင်ကြည့်ခြင်း။ မာလာဂန္ဓ - ပန်းနံ့သာ လိမ်းကျံ ခြယ်သခြင်း။ ဥစ္စာသယနမဟာသယန - မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာတို့၌ နေခြင်းဟူသော (ငါးပါးသီလထက် ပိုလွန်သော) သီလတို့သည်ကား စောင့်ထိန်းနိုင်လျှင် ကုသိုလ်ရ၍ မစောင့်ထိန်းနိုင်ခဲ့သော် လည်းကောင်း၊ စောင့်ထိန်းနေရာမှ ကျိုးပျက်ခဲ့သော် လည်းကောင်း အပြစ်မရှိ ငရဲမကြီးပေ။ သီလကုသိုလ် မရရုံသာ ဖြစ်ပေသည်။

သို့သော် သူတော်ကောင်းကြီးတို့၏ အကျင့်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရား၌ ပျော်မွေ့တတ်အောင်၊ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ် တရားတို့၌ ပျော်မွေ့တတ်သောစိတ်ကို ထိန်းချုပ်နိုင်အောင်၊ အဆင့်မြင့်သော သမာဓိလုပ်ငန်း၊ ပညာလုပ်ငန်းတို့ကို လုပ်ရာ၌ အထောက်အပံ့ကောင်းရအောင် ရှစ်ပါးသီလစသည်ကိုလည်း လုံခြုံအောင် ကြိုးစား ထိန်းသိမ်းသင့်ပေသည်။

ဘာဝနာပွားနည်း

ဘာဝနာ - ဟူသည် အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ပွားခြင်းတည်း။ ထိုဘာဝနာသည် သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာဟု နှစ်မျိုးရှိရာ ဘုရားဂုဏ်တော်၊ တရားဂုဏ်တော်နှင့် သံဃာ့ဂုဏ်တော်တို့ကို အဖန်ဖန်ပွားခြင်း၊ သတ္တဝါအားလုံးအပေါ် မေတ္တာစိတ် ဖြန့်လွှမ်း၍ ကျန်းမာပါစေ၊ ချမ်းသာပါစေသည်ဖြင့် မေတ္တာ

ပို့လွှတ်ခြင်း၊ “ငါသည် တစ်နေ့တွင် မုချဇကန် အမှန်သေရ လိမ့်မည်။ သေခြင်းသည်သာ မြဲ၏။ ရှင်နေခြင်းသည် မမြဲ” ဟု သေရမည်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ဆင်ခြင်ခြင်း၊ မိမိ၏ခန္ဓာကိုယ်၌ ရှိသော ဆံပင်၊ မွေးညင်း၊ လက်သည်း၊ ခြေသည်း၊ သွား၊ အရေထူ၊ အရေပါးစသော အစိတ်အပိုင်းကို ရွံဖွယ်စက်ဆုပ်ဖွယ် ဖြစ်၏။ သတ္တဝါမဟုတ်၊ အသက်မဟုတ်၊ ငါမဟုတ်သူမဟုတ်၊ ဓာတ်ရုပ်အစု သာတည်းဟု နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ခြင်း၊ ဝင်လေထွက်လေကို အာရုံပြု၍ ဝင်တယ် ထွက်တယ်ဟု သတိကပ်၍ ရှုမှတ်ခြင်းတို့ကို “သမထဘာဝနာ” ဟု ခေါ်သည်။

မိမိ၏ ရုပ်ခန္ဓာ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့ ခဏတိုင်း စက္ကန့်မလပ် ဖြစ်ပြီး ပျက်နေပုံကို ဉာဏ်၌ ထင်မြင်လာအောင် ရှုမှတ်ပွားများခြင်းကို “ဝိပဿနာဘာဝနာ” ဟု ခေါ်သည်။

ရုပ် - နာမ် ကွဲပါစေ

ဝင်လေ ထွက်လေကို ရှုမှတ်နေရာ၌ ဝင်လေဟူသည် စိတ္တဇ ဝါယောဓာတ် (လေဓာတ်) သာတည်း။ လေဓာတ်မှတစ်ပါး အခြားမဟုတ်၊ ထိုဝင်လေဟူသော ဝါယောဓာတ်သည် ရုပ်တရား တည်း။ ထို ဝါယောဓာတ်ဟူသော ရုပ်တရားသည် နှာသီးဖျားတွင် စတင်ဖြစ်ပေါ်၍ ချက်တွင်ဆုံး၏။ ထိုအတွင်း ဝါယောဓာတ်နှင့်တကွ ရုပ်ပေါင်းများစွာ ဖြစ်ပြီး ပျက်သွားကြ၏။

ထိုဝင်လေဟူသော ဝါယောဓာတ်အစဉ်သည် ချက်သို့ရောက်သောအခါ အလုံးစုံ ချုပ်ပျက်သွား၏။ ထွက်လေသည် ချက်မှ စဖြစ်၍ နှာသီးဖျားတွင် ချုပ်ဆုံး၏။ ထိုအတွင်း ထွက်လေ ဝါယောဓာတ်နှင့်တကွ ရုပ်ပေါင်းများစွာ ဖြစ်ပြီး ပျက်သွားကြ၏။

ထို့ကြောင့် ဝင်လေ + ထွက်လေဟူသော ရုပ်တရားတို့သည် မမြဲသော အနိစ္စတရားဖြစ်၏။ မမြဲသောတရားဖြစ်၍ ဒုက္ခသဘောရှိ၏။ ကိုယ်ဖြစ်စေချင်သလို မဖြစ်သောကြောင့် အနတ္တတရားတို့သာတည်း။

ဝင်လေကို ရှုသွင်းနေခိုက် “ဝင်လေ” ဟု သိနေသော သဘောသည် နာမ်တရားဖြစ်၏။ ရှုသွင်းနေသည်ဟု သိသော သဘောသည်လည်း နာမ်တရားပင် ဖြစ်၏။ ထို့အတူ ထွက်လေကို ထုတ်နေခိုက် “ထွက်လေ” ဟု သိသော သဘောသည်လည်းကောင်း၊ ထွက်နေသည်ဟုလည်းကောင်း သိသောသဘောသည် နာမ်တရားဖြစ်သည်။

ထိုနာမ်တရားတို့သည် ရှေ့ပိုင်းတွင် ရေးခဲ့သည့်အတိုင်း ဖြစ် + တည် + ပျက် + ခဏစဉ်အားဖြင့် တစ်ခဏမျှသာတည်၍ ချုပ်ပျက်သွားကြသည်။

ဤသို့ ထွက်လေ + ဝင်လေကို ရှုမှတ်နေရာ၌ ထွက်လေ + ဝင်လေသည် ရုပ်တရားဖြစ်၍ ဝင်တယ်. ထွက်တယ်. ရှုတယ်. ရှိုက်တယ်ဟု သိသောသဘောသည် နာမ်တရားဖြစ်၏။ ငါ ရှုနေသည်မဟုတ်၊ ဝါယောဓာတ်နှင့်တကွသော ရုပ်တရားများ အစဉ်

အဆက် သူ့သဘာဝအတိုင်း ဖြစ်နေခြင်းသာတည်း။ ငါက သိနေသည်မဟုတ်။ သိတတ်သော သဘောရှိသော နာမ် (စိတ်ဝိညာဉ်) ၏ ဖြစ်ခြင်းမျှသာတည်း။ ထိုရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့သည် ငါမဟုတ်သူမဟုတ်၊ ရုပ်နာမ်မျှသာတည်း။ ရုပ် + နာမ်တို့၏ သဘောအတိုင်း ဖြစ်ပြီး ပျက်နေခြင်းသာ ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ငါ + သူတစ်ပါး၊ ယောက်ျား + မိန်းမ မရှိ။ ရုပ် + နာမ်သာရှိ၏ဟု အသိဉာဏ်တွင် ထင်ထင်ရှားရှားမြင်လာသော်လည်းကောင်း၊ ထိုရုပ် + နာမ်တို့၏ ဖြစ် + ပျက်သဘောကို ထင်ထင်ရှားရှားတွေ့မြင်လာခဲ့သော်လည်းကောင်း “ဝိပဿနာဉာဏ်” အမြင်ရလာပြီဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

သွားနေဆဲလည်း သိပါစေ

လမ်းသွားနေဆဲတွင်လည်း သွားရာဖြစ်သော လမ်းသည် ရုပ်တရားတည်း၊ သွားနေသော ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည်လည်း ရုပ်တရားတည်း။ သွားလိုသော သဘောသည်လည်းကောင်း၊ သွားနေသည်ဟုသိသော သဘောသည်လည်းကောင်း နာမ်ဖြစ်၏။

ထမင်းစားနေဆဲတွင်လည်း ထမင်းဟင်းများနှင့် စားနေသော ပါးစပ်၊ လက်ချောင်းတို့သည် ရုပ်တရားတည်း။ စားချင်သော သဘော၊ စားနေသည်ဟုသိသော သဘောတို့သည် နာမ်တရားပင်တည်း။

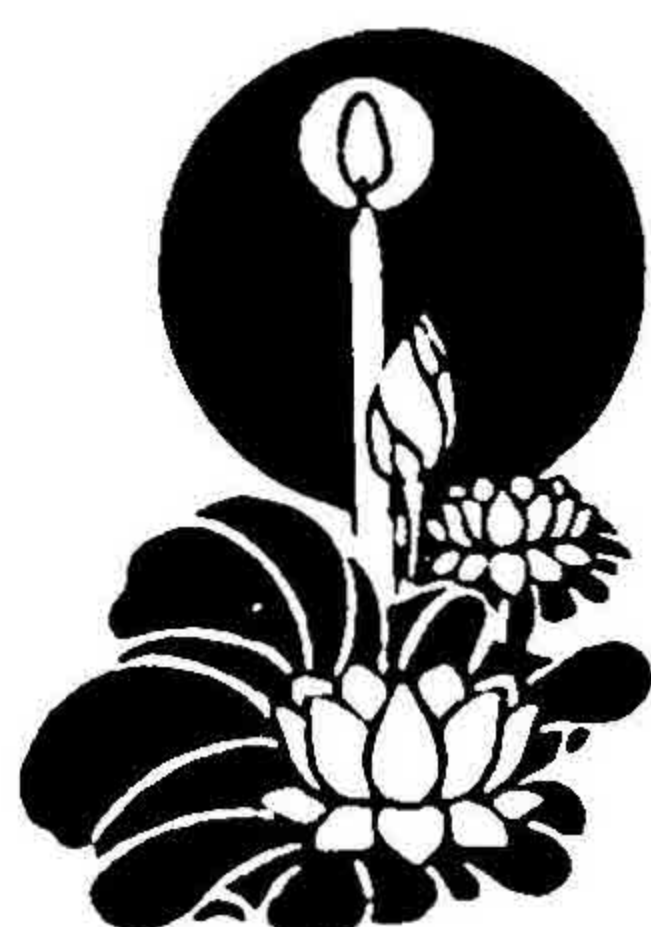
ထိုသို့ သွားနေရာ၌ ပထမခြေလှမ်းအတွင်း ဖြစ်ခဲ့ကြသော ရုပ် + နာမ်တရားတို့သည် ဒုတိယခြေလှမ်းလှမ်းသောအခါ တစ်ခုမျှ မရှိကြတော့ပေ။

ထို့အတူ ပထမထမင်းလုတ်အတွင်း၌ ဖြစ်နေကြသော ရုပ် + နာမ်တို့သည် ဒုတိယထမင်းလုတ်ကို စားဆဲခဏ၌ မရှိကြတော့ပေ။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်ဖန်များလာသောအခါ ရုပ် + နာမ်တို့၏ သဘောကို တဖြည်းဖြည်း သိမြင်လာပြီး သွားနေသော ခန္ဓာကိုယ်၊ စားနေသော ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် ငါလည်းမဟုတ်၊ သူလည်းမဟုတ်၊ ရုပ် + နာမ် အစုအဝေးတို့သာတည်းဟု သိမြင်လာပေလိမ့်မည်။

ထို ရုပ် + နာမ် အစုအဝေးတို့သည် အရှည်အကြာ မတည်ပါပဲ ခဏမဆိုင်း ဖြစ်ပြီး ပျက်နေကြသော အနိစ္စတရားတို့ပေတည်းဟု အနိစ္စသဘောကို သိမြင်လာမည်ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့ သမထဘာဝနာကို ဖြစ်စေ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာကိုဖြစ်စေ ပွားများသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နာမ်ခန္ဓာ(အသက်)ထဲမှ အနှစ်ကို ထုတ်ယူသည်မည်၏။

အပိုင်း (၃)

ဗုဒ္ဓသာသနာနှင့် ကျောင်းအလှူ

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၅၉၀ - က လောကတွင် ဗုဒ္ဓပွင့် ပေါ်တော်မူခဲ့သည်။ မဟာသက္ကရာဇ် (၁၀၃)ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့် နေ့တွင် ဘုရားဖြစ်ပြီးနောက် ထိုနှစ် ဝါကို ဣသိပတနမိဂဒါဝုန် တော၌ ဝါဆိုတော်မူသည်။

ထိုနှစ် ဝါကျွတ်ကာလတွင် ရာဇဂြိုဟ်သို့ ကြွတော်မူရာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည့်ရှင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးက ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်တော်ကို ကျောင်းအဖြစ် လှူဒါန်းတော်မူသည်။ ဤဝေဠုဝန်ကျောင်းသည် ဤဘုရားရှင်လက်ထက်၌ ပထမဆုံးအလှူခံရသော ကျောင်းတိုက် အာရာမ်ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်တွင် သံဃာတော်အတွက် ကျောင်း အဆောက်အအုံ သီးခြားခွင့်မပြုသေးပေ။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းတော် များသည် တော၊တောင်၊ချောက်ကြား၊လိုဏ်ဂူ၊သုသာန်၊သစ်ပင် ရင်း၊ တောအုပ်၊ လွင်တီးခေါင်၊ ကောက်ရိုးပုံတို့၌ သီတင်းသုံးကြရ သည်။

ရာဇဂြိုဟ်သူဌေး

တစ်နေ့သောအခါတွင် ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးက ထိုအကြောင်းကို သိသဖြင့် ကျောင်းဆောက်လှူဒါန်းလိုကြောင်း ရဟန်းတော်များ အား လျှောက်ထားသည်။ ရဟန်းတော်များက “ဘုရားရှင်က ကျောင်းအဆောက်အအုံကို ခွင့်မပြုသေးကြောင်း” မိန့်ကြားသဖြင့် ဘုရားရှင်အား ဤအကြောင်း လျှောက်ထားဖို့ သံဃာတော်များ အား တောင်းပန်သည်။

ရဟန်းတော်များက ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်အား လျှောက် ထားရာ ဘုရားရှင်က ကျောင်းငါးမျိုး (အဆောက်အအုံ ငါးမျိုး) ကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

ထိုသို့ ခွင့်ပြုကြောင်း ရဟန်းတော်များက ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးအား ပြောပြရာ ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးက တစ်နေ့တည်းဖြင့် ကျောင်းပေါင်း (၆၀) ကို ဆောက်လုပ်စေပြီး နောက်တစ်နေ့ ဆွမ်းကပ်လှူကာ ထိုကျောင်းပေါင်း (၆၀) ကို သံဃိကအဖြစ် လှူဒါန်းလေသည်။

ဤသို့ဖြင့် သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်ရဟန်းတို့သည် မိုးလုံလေလုံ ကျောင်းအဆောက်အအုံဖြင့် ချမ်းသာစွာ နေထိုင်ခွင့် ရခဲ့လေ သည်။ ထို့ကြောင့် ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ဤဘုရားသာသနာတော်၌ ပထမဆုံးသော ကျောင်းတိုက်ဒါယကာဖြစ်၍ ရာဇဂြိုဟ်သူဌေး သည် ပထမဆုံးသော ကျောင်း (အဆောက်အအုံ) ဒကာ ဖြစ်လေ သည်။

ထင်ရှားသော ကျောင်းဒကာများ

ဘုရားရှင်လက်ထက်က ထင်ရှားသော ကျောင်းဒကာ၊
ကျောင်းအမများမှာ -

- ၁။ ရာဇဂြိုဟ်သူဌေး (အမည်မသိရ)
- ၂။ အနာထပိဏ်သူဌေး (၅၄ - ကုဋေ အကုန်အကျခံ၍ သာဝတ္ထိ
မြို့၌ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကြီးကို တည်ဆောက် လှူ
ဒါန်းသည်။)
- ၃။ ဝိသာခါ (၂၇ - ကုဋေ အကုန်အကျခံ၍ သာဝတ္ထိမြို့၌ ပုဗ္ဗာရုံ
ကျောင်းတော်ကြီးကို ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းသည်။)
- ၄။ ယောသကသူဌေး (ကောသမ္ပိမြို့၌ ယောသိတာရုံကျောင်း
ကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသည်။)
- ၅။ နန္ဒိယသူဌေး (မိဂဒါဝုန်တော၌ နန္ဒိယာရာမကျောင်းကို
ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသည်။)
- ၆။ ဆွေတော် မျိုးတော်များ (ဇာတိချက်ကြွ မွေးရပ်မြေ
ဖြစ်သော ကပိလဝတ်မြို့တော်၌ နိဂြောဓာရုံကျောင်း
တော်ကြီးကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသည်။) စသည်တို့
ဖြစ်ကြသည်။

ဝိသာခါကျောင်းအမ

ထိုကျောင်းဒကာ ကျောင်းအမများအနက်မှ ဝိသာခါ ကျောင်း
အမ၏ အကြောင်းကို အကျဉ်းချုပ်၍ ဖော်ပြပါမည်။

ဇာတိဌာနစသည်

ဝိသာခါသည် အင်္ဂတိုင်း၊ ဘဒ္ဒိယမြို့သူဖြစ်၏။ ဖခင်မှာ ဓနုဉ္ဇယ သူဌေးကြီးဖြစ်၍ မိခင်မှာ သုမနဒေဝီသူဌေးကတော်ဖြစ်သည်။ အဖေဘက်က အဖိုးမှာ မေဏ္ဍကသူဌေးကြီးဖြစ်၍ အဖွားမှာ စန္ဒပဒုမာသူဌေးကတော်ကြီးဖြစ်သည်။

၇-နှစ်သမီးအရွယ်တွင် မြတ်စွာဘုရား ဘဒ္ဒိယမြို့သို့ ကြွလာ စဉ် ဘုရားရှင်တရားကို နာရ၍သောတာပန်ဖြစ်သည်။ အဖိုးဖြစ်သူ မေဏ္ဍကသူဌေးကြီးသည်လည်း ထိုတရားပွဲတွင် သောတာပန် တည်သည်။

သာဓကေတမြို့တည်

မဂဓတိုင်းရှင် ဗိမ္ဗိသာရဘုရင်နှင့် ကောသလတိုင်းရှင် ပသေ နဒီကောသလမင်းတို့သည် ယောက်ဖ တော်စပ်ကြသည်။

တစ်နေ့တွင် ပသေနဒီကောသလမင်းက ဗိမ္ဗိသာရမင်းထံ သွားပြီး သူဌေးကြီးတစ်ဦးတောင်းရာ ဗိမ္ဗိသာရမင်းက မေဏ္ဍက သူဌေးကြီး၏သား ဓနုဉ္ဇယသူဌေးကို ပေးလိုက်သည်။ ဓနုဉ္ဇယ သူဌေးနှင့် သုမနဒေဝီတို့သည် သာဝတ္ထိမြို့နှင့် ၇-ယူဇနာ အကွာတွင် သာဓကေတမြို့ကိုတည်၍ နေထိုင်ကြသည်။

ပုဏ္ဏဝဓနသုဋ္ဌေးသား

သာဝတ္ထိမြို့ မိဂါရသုဋ္ဌေးကြီး၏သား ပုဏ္ဏဝဓနသုဋ္ဌေးသား သည်အရွယ်ရောက်သဖြင့် ဇနီးလောင်းအရှာလွှတ်ရာ သာကေတ မြို့သူ ဝိသာခါကိုတွေ့သဖြင့် မိဘများထံ တောင်းရမ်းပြီးနေ့ကောင်း ရက်သာရွေးကာ သာဝတ္ထိမြို့သို့ ဝိသာခါကို ခေါ်ဆောင်သည်။ ထိုအချိန်မှာ ဝိသာခါသည် ၁၆ - နှစ်သမီးအရွယ်ဖြစ်၍ အလှသွေး ကြွယ်နေရာ ရွှေရုပ်နှင့်ပင် မခွဲခြားနိုင်လောက်အောင် လှပသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဝိသာခါသည် သာဝတ္ထိမြို့တော်သို့ ရောက်ရှိ နေထိုင် ပြီး မြို့နေလူထု၏ ချစ်ခင်လေးစားမှုကို ခံယူရရှိသည်။

သားသမီးနှစ်ဆယ်မွေး

ဝိသာခါသည် ဆင်ပြောင်ငါးစီးအားကို ဆောင်နိုင်သဖြင့် အရွယ်နုပျိုသည်။ သား - ၁၀ - ယောက်၊ သမီး - ၁၀ - ယောက် ပေါင်း (၂၀) မွေးဖွားရသော်လည်း အရွယ်ကျသွားသည်မရှိပေ။ အရွယ်နုပျိုပြီး အလှကျက်သရေ မလျော့သောကြောင့် အပျို အရွယ်ရောက်လာသော သမီးများနှင့် မြင်းရထားအတူစီးပြီး ပွဲနေပွဲထိုင်သွားသည့်အခါ (မသိသောသူများအဖို့) မည်သူက အမေ မည်သူကသမီးဟု ခွဲခြားမရလောက်အောင် နုပျိုလှပ အရွယ်တင်လှပေသည်။

မဟာလတာတန်ဆာ

ဝိသာခါ၏ ဖခင် ဓနုဉ္ဇယသူဌေးကြီးသည် ပုဏ္ဏဝဓနသူဌေးသား နှင့် မိမိသမီးလက်ထပ်ရတော့မည်ဟု သိသောအခါ ကိုးကုဋေ ထိုက်တန်သော မဟာလတာတန်ဆာကြီးကို ပြုလုပ်စေသည်။

ထိုမဟာလတာတန်ဆာ၌ ပုလဲ (၁၀)ကွမ်းစား၊ သန္တာ (၂၂) ကွမ်းစား၊ ပတ္တမြား(၃၃)ကွမ်းစား၊ စိန်(၄)ကွမ်းစားနှင့်အခြား ရတနာမျိုးစုံကို ထည့်သွင်းပြုလုပ်စေသည်။ ရတနာများကို ငွေဖြင့် ဂဟေဆက်ကာ တွဲချည်ဖွဲ့စပ်သည်။

ထိုမဟာလတာတန်ဆာကြီးကို ပန်းတိမ်ဆရာတို့ လေးလ ကြာအောင်လုပ်ရပြီး ပန်းတိမ်လက်ခံ တစ်သိန်းပေးရသည်။

ထိုမဟာလတာတန်ဆာကို ခေါင်းမှ ခြေဖနောင့်အထိ ဖုံးမိ အောင် ပြုလုပ်ထားသည်။ ခေါင်းပေါ်ထိပ်တည့်တည့်ဝယ် ဥဒေါင်း ရုပ်ကို လုပ်ထားသည် ။ ထိုဥဒေါင်းရုပ်၏ အတောင်နှစ်ဘက်တို့၌ ရွှေနှီဖြင့်ပြီးသော ဒေါင်းတောင်တို့ကို တပ်ဆင်ထားသည်။ နှုတ် သီးကို သန္တာဖြင့်လုပ်ပြီး မျက်စိနှစ်ဘက်မှာ ပတ္တမြားဖြင့်ပြီးသည်။ လည်ပင်းနှင့် ဥဒေါင်းမြည်းစည်တို့ကိုလည်း ပတ္တမြားနီများဖြင့် ပြုလုပ်သည်။ ထို့ကြောင့် မဟာလတာတန်ဆာကို ဆင်ထားလျှင် ဒေါင်းမလေး ကနေသည်ဟု မှတ်ထင်ရပေသည်။

“ဤကဲ့သို့သော မဟာလတာတန်ဆာကို ရရှိပိုင်ဆိုင် ဝတ် ဆင်ခြင်းသည် ကဿပမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်က ဘုရား

အမှူးရှိသော သံဃာတော် နှစ်သောင်းတို့အား သင်္ကန်း၊
အပ်၊ အပ်ချည်၊ ဆိုးရည်တို့ကို ပေးလှူခဲ့သော ကုသိုလ်
ကံ၏ အကျိုးတည်း။ ”

သူတို့ သုံးယောက်

ဘုရားရှင်လက်ထက်က ထိုကဲ့သို့သော မဟာလတာတန်ဆာ
ကို ဝတ်ဆင်ရသူတို့မှာ -

၁။ ဝိသာခါ

၂။ ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးကတော်ဖြစ်သော မလ္လိကာ။

၃။ ဗာရာဏသီ သူဌေးသမီးတို့ ဖြစ်ပေသည်။

ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းဆောက်ပြီး

ဤသို့လျှင် အလွန်ကြီးကျယ် များပြားလှသော ရွှေငွေရတနာ၊
ကျေးကျွန်၊ ကျွဲနွား၊ လယ်ယာမိုးမြေတို့ဖြင့် ကျော်စောထင်ရှားသော
ဝိသာခါသူဌေးကတော်ကြီးသည် ခင်ပွန်းသည်နှင့် ယောက္ခမဖြစ်
သူ မိဂါရသူဌေးကြီးတို့ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်အောင် သာသနာပြုခဲ့
သည်။

တစ်နေ့တွင် မင်္ဂလာပွဲတစ်ခုက ဖိတ်သဖြင့် မဟာလတာ
တန်ဆာကြီး ဝတ်ဆင်ကာ နောက်ပါကျွန်မနှင့်အတူ သွားသည်။
အခြားပရိသတ်များနည်းတူ ဝိသာခါသည်လည်း ထမင်းသုံး
ဆောင်ပြီးနောက် ဘုရားကျောင်းတော် ဇေတဝန်သို့ သွားသည်။

ကျောင်းဝင်း ဝင်ခါနီးတွင် မဟာလတာတန်ဆာကြီး ဝတ်ဆင်၍ သွားရန်မသင့်ဟု သဘောရသဖြင့် မဟာလတာတန်ဆာကို ချွတ်ပြီး အပေါ်ရုံဆာရီဖြင့် ထုပ်ကာ ကျွန်မလက်ထဲ အပ်နှံထားသည်။

ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးဝပ်ချ ကန်တော့ပြီးနောက် တရားနာသည်။ တရားပွဲပြီးသည့်အခါ သုပ္ပိယာနှင့်အတူ ရဟန်းသာမဏေတို့ကို လိုက်လံ ဖူးမြော်ပြီး လိုအပ်သည်များ မေးမြန်းလျှောက်ထားသည်။ လိုအပ်သည်များကို ဆောင်ရွက်ပေးပြီးနောက် ကျောင်းတော်မှ ပြန်ထွက်ခဲ့သည်။

ကျောင်းတော်အပြင်ဘက်သို့ ရောက်သောအခါ မဟာလတာတန်ဆာကို ဝတ်ဆင်ဖို့ ကျွန်မကို တောင်းရာ ကျွန်မက ကျောင်းတော်ပေါ်မှာ မေ့ကျန်ခဲ့ကြောင်း ပြောသဖြင့် “ သွားယူချေ။ အရှင်အာနန္ဒာ သိမ်းထားပြီးဖြစ်လျှင် ပြန်မယူခဲ့နဲ့။ အရှင်မြတ်အား လှူဒါန်းပြီးပြီဟု မှတ်ရမည်” ဟု ပြောကာ ပြန်ယူခိုင်းသည်။

ကျွန်မပြန်လာသည်ကို အရှင်အာနန္ဒာမြင်လျှင် အကျိုးအကြောင်းမေးသဖြင့် “ ပစ္စည်းကျန်နေ၍ ပြန်လာယူကြောင်း” လျှောက်သည်။ အရှင်အာနန္ဒာက “စောင်းတန်းဥျားမှာ ထားသည် သွားယူချေ” ဟု အမိန့်ရှိရာ အရှင်ဘုရားလက်ဖြင့် ကိုင်တွယ် သုံးသပ်ပြီးပါက ပြန်မယူခဲ့နဲ့ဟု ဝိသာခါက မှာလိုက်ကြောင်း လျှောက်ပြီး ဒီအတိုင်းပြန်လာခဲ့သည်။

ဝိသာခါထံ ရောက်သောအခါ “အရှင်ဘုရားလက်ဖြင့် ကိုင်ပြီးသည်ကို ငါမပန်ဆင်ဝံ့ပြီ။ အရှင်မြတ်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် လည်း တာဝန်ကြီးနေလိမ့်မည်။ သွားပြန်ယူချေ” ဟု ဝိသာခါ ပြောသဖြင့် ကျွန်မပြန်သွားပြီး အကျိုးအကြောင်း လျှောက်ကာ ပြန်တောင်းယူခဲ့သည်။

အိမ်ရောက်သောအခါ ထိုမဟာလတာတန်ဆာကို ရွှေပန်းတိမ်သည်တို့အား ပြပြီး တန်ဖိုးဖြတ်စေသည်။ ကိုးကုဋေ (သန်းကိုးဆယ်) တန်ပါကြောင်းပြောသဖြင့် လက်ခတ်သိန်းပါးထည့်၍ ကိုးကုဋေတစ်သိန်းဖြင့် ရောင်းမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာသည်။ ဝယ်နိုင်သည့်သူ မရှိသဖြင့် မိမိကပင် ထိုမဟာလတာတန်ဆာကို ကိုးကုဋေတစ်သိန်းငွေကြေးဖြင့် အမ်းယူလိုက်သည်။

ထို ကိုးကုဋေတစ်သိန်းသောငွေကို ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ယူသွားပြီး ဘုရားရှင်အား အကျိုးအကြောင်း လျှောက်ထားသည်။ “ဤငွေဖြင့် ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး ပစ္စည်းလေးပါးတို့တွင် အဘယ်ပစ္စည်းကို လှူရပါမည်နည်း” ဟု ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားရာ ဘုရားရှင်က သာဝတ္ထိမြို့ အရှေ့တံခါးအနီးမှာ သံဃာနေဖို့ ကျောင်းဆောက်သင့်သည် ဟု အမိန့်ရှိသဖြင့် ကျောင်းဆောက်ရန် စီစဉ်သည်။

ကျောင်းဆောက်လုပ်မည့်မြေကို ကိုးကုဋေဖြင့် ဝယ်ပြီး နောက်ထပ် ကိုးကုဋေ အကုန်အကျခံကာ ကျောင်းဆောက်လုပ်သည်။ အောက်ထပ် အခန်း (၅၀၀)၊ အပေါ်ထပ် အခန်း (၅၀၀) ပါ

သော နှစ်ထပ်ကျောင်းတော်ကြီးကို ကိုးလကြာအောင်တည်ဆောက်
ရသည်။

အခြံအရံ အဆောက်အအုံများ

ကျောင်းတော်ကြီးတစ်ဆောင်တည်းဖြင့် မတင့်တယ်သေးဟု
သဘောပိုက်ကာ ထိုကျောင်းတော်ကြီးကို ခြံရံ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း
(၅၀၀)၊ ကျောင်းငယ် (၅၀၀)၊ ပြဿာဒိရည်(၅၀၀)တို့ကိုလည်း
ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသည်။ သာဝတ္ထိမြို့၏ အရှေ့ဘက်တွင်ရှိ၍
“ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းတော်” ဟု ကမ္မည်းတင်သည်။

ဤသို့ အခြံအရံကျောင်းများနှင့်တကွ ကျောင်းတော်ကြီးကို
ဆောက်လုပ်ပြီးနောက် ဘုရားရှင်နှင့်သံဃာတော်များအား
လေးလတိုင်တိုင် ကျောင်းတော်မှာပင် ဆွမ်းလုပ်ကျွေး ပြုစုပြီး
နောက်ဆုံးနေ့တွင် ကျောင်းလွှတ်ပူဇော် ရေစက်ချပွဲတော်ကို
ကျင်းပသည်။

ရေစက်ချက်ပွဲတွင် သံဃာများအား ဆွမ်း၊ သင်္ကန်းလျာအဝတ်
နှင့် ဆေးပစ္စည်းများ လှူဒါန်းသည်။ ရေစက်ချပွဲအတွက် လေးလ
အတွင်း ငွေကိုးကုဋေကုန်ကျသည်။

ဆန္ဒပြည့်ဝ ဝမ်းသာကြ

ကျောင်းရေစက်ချပွဲ ပြီးသောအခါ ဝမ်းသာလှ၍ သား၊သမီး၊

မြေးမြစ်အပေါင်း ခြံရံကာ ကျောင်းတော်ကြီးကို လှည့်ပတ်ပြီး
ဥဒါန်းငါးပုဒ်ကို သီဆို၍ ဥဒါန်းကျူးကြလေသည်။

ဥဒါန်းငါးပုဒ်

- ၁။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ သာသနာအား၊ လွန်စွာခမ်းနား၊ ကြီးမားထင်ပေါ်၊
တိုက်ကျောင်းတော်ကို၊ ရွှင်ပျော်အားရ၊ ဆောက်လှူကြဖို့၊
ရှေးကရွယ်ရည်၊ ကြံအစည်သည်၊ စုံညီယနေ၊ အကုန်ပြည့်
(ပြေ) သဖြင့်၊ ပျော်မွေ့ဝမ်းသာ မဆုံးတကား။
- ၂။ ကျောင်းလှူပွဲတွင်၊ ကုဋ်ညောင်စောင်း၊ ခေါင်းအုံးဘီရိ၊
ဘုံလှူစသား၊ အသုံးအဆောင်များကို၊ ရွှင်အားတက်ကြွ၊
လှူဒါန်းကြဖို့၊ ရှေးကရွယ်ရည်၊ ကြံအစည်သည်၊ စုံညီယနေ၊
အကုန်ပြည့်(ပြေ) သဖြင့်၊ ပျော်မွေ့ဝမ်းသာ မဆုံးတကား။
- ၃။ ကျောင်းလှူပွဲတွင်၊ ဘောဇဉ်ခဲဖွယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ စိတ်
ဝယ်အားရ၊ လှူဒါန်းကြဖို့၊ ရှေးကရွယ်ရည်၊ ကြံအစည်သည်၊
စုံညီယနေ၊ အကုန်ပြည့် (ပြေ) သဖြင့်၊ ပျော်မွေ့ဝမ်းသာ
မဆုံးတကား။
- ၄။ ကျောင်းလှူပွဲတွင်၊ သစ်လွင်တင့်ဆန်း၊ မြတ်သင်္ကန်းကို၊
ရွှင်လန်းတက်ကြွ၊ လှူဒါန်းကြဖို့၊ ရှေးကရွယ်ရည်၊ ကြံအ
စည်သည်၊ စုံညီယနေ၊ အကုန်ပြည့်(ပြေ)သဖြင့်၊ ပျော်မွေ့
ဝမ်းသာ မဆုံးတကား။

၅။ ကျောင်းလှူပွဲတွင်၊ အားအင်ပြည့်ဖြိုး၊ ဆေးမိုးမိုးကို၊ ပွားတိုးသဒ္ဓါ၊ စေတနာဖြင့်၊ ညီညာဖြဖြ၊ လှူဒါန်းကြဖို့၊ ရှေးကရွယ်ရည်၊ ကြံအစည်သည်၊ စုံညီယနေ၊ အကုန်ပြည့် (ပြေ) သဖြင့် ပျော်မွေ့ဝမ်းသာ မဆုံးတကား။

ဧတဒဂ်ဘွဲ့ထူးရှင်

ဝိသာခါ ကျောင်းအမသည် လွန်ခဲ့သော ကမ္ဘာတစ်သိန်းထက်က ပဒုမုတ္တရ မြတ်စွာဘုရားထံတွင် စတုပစ္စယ ဒါယိကာ ဧတဒဂ်ကို ဆုတောင်း၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုကာ ကမ္ဘာတစ်သိန်းတိုင်တိုင် ပါရမီကုသိုလ်တို့ကို ကြိုးစားဖြည့်ကျင့်ခဲ့ရသည်။

ဤဘုရားလက်ထက်တွင် သာသနာ့မိခင်အရာ၌တည်၍ ပစ္စည်းလေးပါးကို လိုလေသေးမရှိ လှူဒါန်းထောက်ပံ့ခဲ့သောကြောင့် “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဥပါသိကာနံ ဒါယိကာနံ၊ ယဒိဒံ ဝိသာခါ မိဂါရမာတာ = ရဟန်းတို့ ပစ္စည်းလေးပါး လှူဒါန်းကြသော ငါဘုရား၏ ဥပါသိကာ ဒါယိကာမတို့တွင် ဝိသာခါသည် အမြတ်ဆုံးတည်း” ဟု “စတုပစ္စယ ဒါယိကာ ဧတဒဂ်ဘွဲ့ထူး” ကို ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့သည်။

အသက် ၁၂၀

ဝိသာခါသည် အသက်ထက်ဆုံး သာသနာတော်ကို ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် လိုလေသေးမရှိထောက်ပံ့ကာအသက် (၁၂၀)

အရွယ်တွင် ကွယ်လွန်ပြီး နိမ္မာနရတိ နတ်ပြည်၌ နတ်သမီးကြီး
ဖြစ်နေပေတော့သတည်း။

နန္ဒိယကျောင်းဒကာကြီး

နန္ဒိယ ကျောင်းဒကာကြီးကား ဗာရာဏသီမြို့သားဖြစ်၏။
တစ်နေ့တွင် မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကျောင်းလှူရခြင်း အကျိုးတရား
တို့ကို နာကြားရသဖြင့် ကြည်ညိုသဒ္ဓါဖြစ်ကာ မိဂဒါဝုန်တော၌
အခန်းလေးခန်းပါရှိသော အုတ်ကျောင်းတော်ကြီး ဆောက်လုပ်
လှူဒါန်းသည်။

ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်များအား ရေစက်သွန်းချ
လှူဒါန်းပြီးလျှင် ပြီးချင်း တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ကျောင်းဒကာ
ဥးနန္ဒိယအတွက် နတ်ဗိမာန်ကြီး ပေါက်လာတော့သည်။

အရှင်မောဂ္ဂလာန်ကြွ

တစ်နေ့တွင် အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် တာဝတိံသာ နတ်
ပြည်သို့ ဒေသစာရီ ကြွချီရာ ပိုင်ရှင်နတ်သား မရှိသေးသော
ထိုဗိမာန်သို့ ရောက်သဖြင့် လာရောက်ရှိခိုးကြသော နတ်သမီး
တို့ကို “ဤဗိမာန် ပိုင်ရှင်နတ်သားသည် မည်သူနည်း” ဟု
မေးမြန်းတော်မူသည်။

နတ်သမီးများက “ပိုင်ရှင်မှာ လူ့ပြည်တွင် ရှိပါသေးသည်။
လူ့ဘဝက သေသည့်အခါ ခံစားရအောင် ဗိမာန်ကြီး ကြိုတင်

ပေါက်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တပည့်တော်မတို့မှာ ဗိမာန်ပိုင်ရှင် နတ်သားကြီးကို ပြုစုလုပ်ကျွေးကြဖို့ စောင့်နေကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စောင့်နေရတာကြလှ၍ ပျင်းရိသည်းငွေ့နေကြပါသည်။ အရှင် ဘုရားလူ့ပြည်ပြန်ရောက်၍ ဥးနန္ဒိယကျောင်းဒကာကြီးနှင့် တွေ့ပါ လျှင် မြေအိုးမြေခွက်နှင့်တူသော လူ့ဘဝ လူ့ခန္ဓာကို ပယ်စွန့်၍ ရွှေအိုး၊ ရွှေခွက်နှင့်တူသော နတ်ဘဝနတ်ခန္ဓာကို မြန်မြန်ကြီး လာယူဖို့ ပြောပေးပါဘုရား” ဟု ဝိုင်းပြီး လျှောက်ထားကြသည်။

ထိုစကားနှင့် ထိုအခြင်းအရာကို မြင်ရသောအခါ အရှင် မောဂ္ဂလာန်သည် လွန်စွာအံ့သြသွားလေသည်။ ကျောင်းဆောက် လှူဒါန်းသော ကျောင်းဒကာ၊ ကျောင်းအမများမှာ လူ့ပြည်တွင် ရှိနေတုန်းပင် နတ်ပြည်တွင် ဘုံဗိမာန် ကြိုတင်ပေါက်နေပါတကား ဟု ကျောင်းအလှူ၏ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်ပုံကို မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်တော်မူရသည်။

လူ့ပြည် ပြန်ရောက်၍ ဘုရားရှင်အား “ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ကျောင်းဆောက်လှူဒါန်းကြသော ကျောင်းဒကာ၊ ကျောင်းအမ များသည် မိမိတို့ လူ့ဘဝမှ မသေသေးခင် နတ်ပြည်တွင် ၎င်းတို့အတွက် ဘုံဗိမာန်များ ကြိုတင်ပေါက်နိုင်ပါသလား” ဟု မေးမြန်း လျှောက်ထားသည်။ ဘုရားရှင်က “ချစ်သား မောဂ္ဂလာန် အဘယ့်ကြောင့် ထိုအကြောင်းကို ငါဘုရားအား လျှောက်ထား မေးမြန်းပါသနည်း၊ သင်ကိုယ်တိုင် တွေ့ခဲ့ပြီးပြီ မဟုတ်လား” ဟု မိန့်တော်မူပြီး -

* စိရပ္ပဝါသီ ပုရိသံ၊ ဒုရတော သောတ္ထိမာဂတံ။

ဉာတိမိတ္တာ သုဟဇ္ဇာ စ၊ အဘိနန္ဒန္တိ အာဂတံ။

* တထေဝ ကတပုညဗ္ဗိ၊ အသ္မာ လောကာပရံ ဂတံ။

ပုညာနိ ပဋိဂ္ဂဏှိ၊ ပိယံ ဉာတိံ အာဂတံ - ဟူသော
ဂါထာနှစ်ပုဒ်ကို ဟောကြားတော်မူ၏။

* အဓိပ္ပာယ်မှာ - နှစ်ပေါင်းများစွာ ခွဲခွာ၍ ဝေးမြေရပ်ခြားတိုင်း တစ်ပါးသို့သွားနေပြီး ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးများစွာ ပန်ဆင်၍ ကျန်းမာစွာ ပြန်ရောက်လာသော သားကောင်းရတနာကို မိဘ၊ ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟ၊ ရွာသူရွာသား၊ နယ်သူနယ်သားများက လက်ဆောင်ပစ္စည်း (ဆုပစ္စည်း) အမျိုးမျိုးပေး၍ သောင်းသောင်း ဖြူဖြူကြိုဆို ဂုဏ်ပြုသကဲ့သို့ - -

ဤလူ့ပြည်မှတမလွန်နတ်ပြည်သို့ ရောက်လာသောကုသိုလ်
ရှင်ကိုလည်း မိဘနှင့်တူသော ကုသိုလ်တရားတို့က -

၁။ အသက်ရှည်ခြင်း

၂။ အဆင်းလှခြင်း

၃။ ချမ်းသာခြင်း

၄။ အခြံအရံ ပေါများခြင်း

၅။ သြဇာအာဏာကောင်းခြင်း ၆။ ရုပ်ချောခြင်း

၆။ ရုပ်ချောခြင်း

၇။ အသံကောင်းခြင်း

၈။ နံသာအမျိုးမျိုးလိမ်းကုံရခြင်း

၉။ အရသာကောင်း အမျိုးမျိုးကို စားသုံးခြင်း

၁၀။ အလွန်ကောင်းသော အဝတ်အထည် အသုံးအဆောင် ပရိ

ဘောဂအမျိုးမျိုးတို့ကို သုံးဆောင်ခြင်းဟူသော လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ

(၁၀) မျိုးတို့ကို ပေးအပ်လျက် ကြိုဆိုဂုဏ်ပြု ကြလေကုန်၏ဟူလို။

ကျောင်းလှူရကိုးအမျိုးမျိုး

(၁) သော စ သဗ္ဗဒဒေါ ဟောတိ၊ ယော ဒဒါတိ ဥပဿယံ။
(သံ၊ ၁၊ ၂၉။)

* ကျောင်းတော်အလှူ၊ လှူဒါန်းသူကား၊ သက်မူရည်ကြာ၊
ရုပ်ဝါလှပ၊ သုခပွားစည်၊ မျက်စိကြည်၍၊ ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်၊
အကျိုးထက်၏။

(၂) ယော စ စာတုဒ္ဓိသံ သံယံ ဥဒ္ဓိဿ ဝိဟာရံ ကာရာပေယျ၊
ဣဒံ တတော မဟာပူလတရံ။ (အံ၊ ၃၊ ၁၇၉။)

* ပစ္စယဒါန၊ ဟူသမျှတွင်၊ သံယံကမူ၊ ကျောင်းအလှူသာ၊ စင်ဖြူ
ကဲမိုး၊ တန်ခိုးလွှမ်းမိုး၊ အမြတ်ဆုံးတည်း။

(၃) အာဝါသဒါနသ္မိပ္ပိ ဒိန္နေ သဗ္ဗဒါနံ ဒိန္နမေဝ ဟောတိ။
ဘူမဋ္ဌကပဏ္ဏသာလာယ ဝါ သာခါမဏ္ဍပဿ ဝါပိ အာနိသံသော
နာမ ပရိစ္ဆိန္နိတုံ န သက္ကာ။

(မ၊ ၄၊ ၃၊ ၁၈။ ဥဒါန၊ ၄၊ ၃၇၇။)

* ခံထည်ကြီးမား၊ မဆိုထားဘိ၊ နည်းပါးတန်ဖိုး၊ သစ်ရွက်မိုး
ကျောင်း၊ သစ်ခက်ကျောင်းကို၊ ညွတ်ပျောင်းကြည်ဖြူ၊
ထိုအလှူ၏၊ ကဲထူကြီးမား၊ အကျိုးများကို၊ ပိုင်းခြားခြင်းငှါ၊
မစွမ်းသာဘူး။

(၄) အာဝါသဒါနံ နာမေတံ မဟာရာဇ မဟန္တံ၊ တုမှာကံ

အာဝါသော မယာ ပရိဘုတ္တော၊ ဘိက္ခုသံယေန ပရိဘုတ္တော၊
မယာ စ ဘိက္ခုသံယေန စ ပရိဘုတ္တော ပန ဓမ္မရတနေန
ပရိဘုတ္တော ယေဝါတိ တိဟိ ရတနေဟိ ပရိဘုတ္တော နာမ
ဟောတိ။

ဧဝံ တိဟိ ရတနေဟိ ပရိဘုတ္တော အပရိမေယျော စ ဝိပါကော။

(မ၊ ဌ၊ ၃၊ ၁၈။ ဥဒါန၊ ဌ၊ ၃၇၇။)

* ဆောက်လုပ်လှူအပ်၊ ကျောင်းတော်မြတ်ကို၊ ဥက္ကဋ္ဌဇိန၊
မြတ်ဗုဒ္ဓနှင့်၊ သာဝကသံဃာ၊ သုံးပြုပါသော်၊ မှန်စွာထင်ရှား၊
မြတ်တရားလည်း၊ မခြားတစ်မူ၊ သုံးသည်ဟူ၏၊ သုံးဆူရတနာ၊
သုံးပြုပါသော်၊ များစွာကောင်းကျိုး၊ တိုးထက်တိုးသည်၊
ကျော်ဟိုးသိဒ္ဓိလွန်ကဲတည်း။

(၅) အာဝါသဒါနာနုဘာဝေန ဟိ ဘဝေ ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တဿာပိ
သမ္မာဓိတဂဗ္ဘဝါသော န ဟောတိ၊ ဒွါဒသဟတ္ထော သြဝရကော
ဝိယ မာတုကုစ္ဆိ အသမ္မာဓော ဟောတိ။

(သံ၊ ဌ၊ ၃၊ ၉၃။ ဥဒါန၊ ဌ၊ ၃၇၈။)

* ကျောင်းတော်အလှူ၊ လှူဒါန်းသူကား၊ နတ်လူဘုံဘဝ၊ ခံစံရ၏၊
မနုဿဘုံ၊ လူဖြစ်ကြုံသော်၊ စွဲတုံဝပ်စင်း၊ မိဝမ်းတွင်း၌၊ မကျဉ်း
မလှောင်၊ အနေချောင်၍၊ ၁၂ - တောင်ခန်းမ၊ နေထိုင်ရသို့၊ ဒုက္ခ
ကင်းကွာ၊ လွန်ချမ်းသာ၏။

(၆) တိဏကုဋိဒါယတ္ထရာပါဒါနိလာ ကျောင်းလှူရကျိုး (၇)ပါး။

- ၁။ နတ်ပြည် လူ့ပြည်၌သာ ဖြစ်ရခြင်း။
- ၂။ အဆောက်အအုံ (အိမ်၊ကျောင်း၊ဗိမာန်)ကောင်းကောင်း ရခြင်း။
- ၃။ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်မှု ကင်းခြင်း။
- ၄။ ခြင်္သေ့၊သစ်၊ကျား၊မြွေ၊ကင်းစသော သတ္တဝါတို့၏ ဘေးရန်မှ ကင်းခြင်း။
- ၅။ နတ်ဆိုး၊ နတ်မိုက်၊ တစ္ဆေ၊ မြေဘုတ် စသော သတ္တဝါဆိုး တို့၏ ဘေးရန်မှ ကင်းခြင်း။
- ၆။ မကောင်းသော အိပ်မက် မ၊မက်ဘဲ သတိကောင်းခြင်း၊ ရူးသွပ်မှုမှ ကင်းခြင်း။
- ၇။ ရဟန္တာဖြစ်ရခြင်း။

* လူ့ဘုံနတ်ထံ၊ စုန်အဆန်၊ ဖန်ဖန်ဖြစ်ရသည်။
 စိတ်ဝယ်တောင့်တ၊ ဆောက်အုံရ၊ ထက်မြဲစွမ်းရည်။
 သားရဲဘေးဒဏ်၊ နတ်ဆိုးရန်၊ အမှန်ကင်းလွတ်သည်။
 သတိကောင်းခြင်း၊ ရူးသွပ်ကင်း၊ ရခြင်း နိဗ္ဗာန်ပြည်။
 ကျောင်းလှူရကျိုး၊ အမျိုးမျိုး၊ ကျော်ဟိုးကမ္ဘာတည်။

(၇) အာဝါသဒါနဿ ပနာနိသံသံ၊
ကော နာမ ဝတ္ထုံ၊ ပုရိသော သမတ္ထော။
အညတြ ဗုဒ္ဓါ ပန လောကနာထာ၊
ယုတ္တော မုခါနံ နဟုတေန စာပိ။ (ဗုဒ္ဓဝံ၊ ဌ၊ ၂၅)

* ကျောင်းလှူရကျိုး၊ အမျိုးမျိုးကို၊ တန်ခိုးကြီးမား၊ ပြဟွာများပင်၊
ရှည်လျားကမ္ဘာ၊ ကုန်အောင်သာလျှင်၊ နှုတ်လျှာတစ်သောင်း၊
ရာဥက္ကောင်းဖြင့်၊ ကျိုးကြောင်းစုံစွာ၊ ဟောပြပါလည်း၊ ဘယ်မှာ
ဆုံးတိုင်၊ မကုန်နိုင်တည့်။ ဘုန်းခိုင်ကြီးမား၊ မြတ်ဘုရားသာ၊
စွမ်းနိုင်ရာ၏။

ဆုတောင်း

ကျောင်းဆောက်လှူရ၊ ကုသလကြောင့်၊ ဒုက္ခအန္တရာယ်၊
ကင်းစင်ကွယ်၍၊ စိတ်ဝယ်တောင့်တ၊ လိုဆန္ဒတို့၊ ခဏမကြာ၊
ပြည့်စုံကာဖြင့်၊ ရတနာ ရွှေငွေ၊ ဆန်ရေစပါး၊ ပေါများကြွယ်ဝ၊
ချမ်းသာရလျက်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ သာသနာကို၊ ရောင်ဝါဖြိုးမောက်၊
တန်ခိုးတောက်အောင်၊ ချီးမြှောက် နေ့ည၊ ပြုစုရ၍၊ ဒုက္ခ ငြိမ်းရာ၊
မြှိုက်ချမ်းသာကို၊ လျင်စွာမသွေ၊ ရရပါစေသား အရှင်မြတ်ဘုရား။

တရားပါရမီ၊ မပြည့်ညီသဖြင့်၊ ထိုဤဘုံဘဝ၊ ဖြစ်ပြန်
ရသော်၊ လေးဝအပါယ်၊ ကင်းစင်ကွယ်၍၊ လူနယ်နတ်နန်း၊
အထက်တန်း၌၊ ဉာဏ်စွမ်းထက်မြက်၊ အသက်ရှည်ကြာ၊ အနာ

ကင်းရှင်း၊ ရုပ်ဆင်းလှပ၊ နေပေါများ၊ ခြွေရံများ၍၊ တရားစင်ဖြူ၊
သမ္မာယူဖြင့်၊ အလှူရေစက်၊ လက်နှင့်မကွာ၊ လှူဒါန်းကာလျှင်၊
သတ္တဝါအများ၊ ချမ်းသာပွားအောင်၊ ကြိုးစားအောင်မြင်၊ အောင်ပွဲ
ယင်လျက်၊ ချစ်ရှင်မြတ်စွာ၊ သာသနာကို၊ ရောင်ဝါနေဝန်း၊
ထိန်ထိန်ထွန်းအောင်၊ ပြညွှန်းစိုက်ထောင်၊ ဓမ္မရောင်ဖြင့်၊
မိုက်မှောင်ပယ်လွင့်၊ သစ္စာပွင့်၍၊ အမြင့်နိဗ္ဗူ၊ ပန်းမဇ္ဈကို၊
လွယ်ကူမပန်း၊ ချမ်းချမ်းသာသာ၊ ပန်ဆင်ရပါလို၏ အရှင်ဘုရား။

အမျှဝေ

ဤသို့ပြုရ၊ မြတ်ပုညကို၊ အနန္တဂိုဏ်း၊ တုနှိုင်းမမြင်၊
မွေးမိခင်နှင့်၊ ဖခင်ဆရာ၊ ဗြဟ္မာနတ်များ၊ အစထား၍၊ များပြားဖုံဖုံ၊
(၃၁) ဘုံ၌၊ ဆန်စုန်ပြေးသွား၊ သတ္တဝါတို့အား၊ မခြားတူကွ၊ ရရှိကြဖို့၊
အမျှမေတ္တာ၊ ပေးဝေပါသည်၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်၊ မြဲကြပါစေ
ကုန်သော်။ ။

နိုင်းငံတော်ဩဝါဒါစရိယ
ရွှေကျင်နိကာယာဓိပတိဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက ဓမ္မသေနာပတိ
အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု စုဒ္ဓသမရွှေကျင်သာသနာပိုင်
ဝါဆိုဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

အနုမောဒနာတရားတော်

အခု - ပရိတ်ရွတ်တာတဲ့၊ ပရိတ်နာတာတဲ့၊ အဲဒါ ပရိတ်ရွတ်
တယ် ပရိတ်နာတယ်ဆိုတာ ပရိတ်နာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဘက်က ယုံကြည်
ဖို့ အရေးကြီးတယ်။ ပရိတ်နာတယ်ဆိုတာ ယုံကြည်လို့ရှိရင်
အန္တရာယ်ကင်း၊ ဘေးရှင်းတယ်။ ပရိတ်ရွတ်တဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ
ဘက်ကလည်း မေတ္တာထားဖို့ အရေးကြီးတယ်၊ ဒီပြင် အရေးကြီးတဲ့
အချက်တွေကတော့ အများကြီးပေါ့။ အရေးအကြီးဆုံး အချက်က
သံဃာတော်တွေက ဒကာ၊ ဒကာမတွေအပေါ် မေတ္တာနဲ့ရွတ်ရင်
ဒီပရိတ်ဟာ စွမ်းတယ် ။ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကလည်း နာတဲ့ပရိတ်
အပေါ် ယုံကြည်ချက် သဒ္ဓါတရားကြီးကဲရင် ကြီးမားရင် ကြီးမား
သလောက် အကျိုးကြီးတယ်။ အဲဒါ ယုံကြည်မှုဟာ အရေးကြီးဆုံး
ဘဲ။ ဒါမျိုးပြောတာ “ရှေးကကောင်းလို့ ခုကောင်းကြွယ်” ဆိုတာ
ရှေးက ဒီလိုဘဲ ဒကာမကြီးတို့ ရှေးဘုရားလက်ထက် သာသနာနဲ့
တွေ့ခဲ့စဉ်တုန်းက သာသနာနဲ့မတွေ့ရလည်းဘဲ သာသနာပအခါမှာ

လှူရတန်းရမှာ သိတယ်။ လှူဘူးတယ် တန်းဘူးတယ်။

အဲဒါပြောတာ “ပုဗ္ဗေစ ကတပုညတာ” စက်တဲ့၊ “သာသနံ ပုညဝန္တဿ၊ ပုညဝန္တာဝ လဗ္ဘရေ” တဲ့ ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်ကြီးကို ဘုန်းတော်ကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သာ ချီးမြှောက်ခွင့်ရတယ်။ ကံကြီးတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်ကြီးကို ဘုန်းကံကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေသာ ချီးမြှောက် ခွင့်ရတယ်။ အဲဒီလို ချီးမြှောက်ရတဲ့အတွက် ကိုယ်လည်း ကံရှိလာ တယ်၊ ကံတွေကောင်းလာတယ်။

“သဒ္ဓါတရား အားကောင်းတဲ့ ပညာအားကောင်းတဲ့ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်ကြီးကို သဒ္ဓါအားကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပညာအားကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှ ပူဇော်ခွင့် ရတယ်” တဲ့။

သာသနံ ပုညဝန္တဿ ၊ ပုညဝန္တာဝ လဗ္ဘရေ။

အပ္ပပုညာ ကရဟစိ၊ ပဂ္ဂကိုတုမဝိသယာ - တဲ့ ဘုန်းကံ နည်းပါးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ “ပစ္စယာနဂ္ဂဟ ဓမ္မာနဂ္ဂဟ” နဲ့ ချီးမြှောက် ဖို့ရာ မလွယ်ဘူးတဲ့။ အခွင့်မရနိုင်ဘူး။

ဒါတွေက ရှေးက ဖန်တီးလာတာ ၊ ဒါကြောင့်မို့ “ရှေးက ကောင်းလို့ ခုကောင်းကြွယ်” တဲ့ ၊ အခုကောင်း နောင်ကောင်း ပါလိမ့်ဥျးမယ်တဲ့။ ဒါက ရှေးစကားပါ။ အဲဒီရှေးစကားကို ယူပြီးတော့ လူပျက်တွေကလည်း ဒါတွေ ဆိုတာဘဲ။ သူတောင်းစားတွေ ကလည်း ဒါတွေဆိုတာဘဲ။ ဒါတွေဆိုတာတခြားမဟုတ်ဘူး။ ဒါတွေ

နားထောင်ပြီးတော့ “ဟာ....တော်တော် မှန်ပါလား” လို့ အဲဒီလို တစ်ခါတစ်ခါ သူတို့ စကားတွေလည်း ကိုယ်က မှတ်ရတယ်။ သူတို့ ဆိုလို့ သူတို့စကားတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဟိုး.. ရှေးတုန်းက ရှေးစကားတွေ။ ပေါရာဏကဝါစာ - ရှေးက ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စကားတွေ။

ရှေးကကောင်းလို့ ခုကောင်းကြွယ်

အဲဒါ သွားရင်းလာရင်းနဲ့ ဧည့်သည်ပေါ့လေ၊ ဈေးလေး ဘာလေး ရောင်းစားတဲ့ ဧည့်သည် - တွေ့ရာကြုံရာ ကျောင်းတစ် ကျောင်းရောက်သွားတော့ ဆွမ်းပွဲကြီးတစ်ပွဲ တွေ့သွားတယ်။ ဆွမ်းပွဲကြီးတွေ့သွားတော့ ကျောင်းပေါ်တက်သွားတယ်။ ကျောင်း ပေါ်ရောက်တော့ “ဆွမ်းကျွန်ဟင်းကျွန်လေးများရှိရင် တပည့်တော် များကို ပေးသနားပါဘုရား” အဲဒီလို ရောင်းရင်း ဝယ်ရင်း သွားရင်း လာရင်း “အဝယ်သမား မင်းလဲ ပိုက်ဆံရှိတာဘဲကွ” လို့ ဘုန်းကြီးက ပြောတယ်။ ပြီးတော့ မင်းလဲ လုပ်နိုင်ကိုင်နိုင် စားနိုင်သောက်နိုင် ရဲသားနဲ့ ဘာလို့ တောင်းစားရတာလဲ၊ မင်းလဲ လက်နဲ့ ခြေနဲ့ ဘာနဲ့ သွားသွား ငါမပေးဘူး မင်းလိုကောင် ငါမပေးဘူးတဲ့။ ဘုန်းကြီးက မာန်လိုက်တာ။

“မှန်ပါဘုရား တပည့်တော် ဆင်းပါမယ်၊ ကန်တော့ ပန်းလေးဆိုပြီးတော့မှ ကျောင်းပေါ်က ဆင်းပါရစေဘုရား” တဲ့ သူက။ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးက “ဘာဆိုမှာလဲကွ ဆို ဆို ဆို” တဲ့၊ ဒါနဲ့

အဲဒီ တောင်းစားတဲ့ သူတောင်းစားက ဆိုတယ်။ သူက အသံနေ အသံထားနဲ့ ဆိုပြတယ်။ “ရှေးကကောင်းလို့ ခုကောင်းကြွယ်၊ အခုကောင်း နောင်ကောင်းပါလိမ့်မယ်”တဲ့ ရှေးက မကောင်းလို့ တပည့်တော်တို့ ဘာညာနဲ့ပေါ့လေ။ အဲဒီလို ဆိုပြတယ်။ “အခုလို တပည့်တော်တို့ တောင်းစားနေရတာ ရှေးက မကောင်းလို့ပါ ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားတို့ ရှေးကကောင်းလို့ပါဘုရားတဲ့။” “ဟာ... ကိုရင် ကိုရင် အဲဒီဆွမ်းပွဲကြီး အကုန်ပေးလိုက်ကွာ”လို့ ဆိုသတဲ့။ “မင်းက ငါ့ကို တရားဟောဖော်ရတယ် အကုန်ပေးလိုက်” လို့ ဆိုသတဲ့။

ရှေးက သာသနာနဲ့ နီးခဲ့

သူ့ဟာ ဟုတ်တယ်။ ဘုရားကလည်း ဟောထားတယ်။ ရှေးက သာသနာပြုခဲ့ဘူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အခုဘဝ သာသနာပြုရ တတ်တယ်တဲ့။ ရှေးကသာသနာနဲ့ နီးခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အခုဘဝ သာသနာနဲ့ နီးတတ်တယ်တဲ့။ သာသနာနဲ့ နီးလို့ အခု ပရိယတ္တိ သာသနာနဲ့နီး ပဋိပတ္တိသာသနာကြီးနဲ့ နီးစပ်ရပြီ။ အဲဒီ ပရိယတ် ပဋိပတ်ကို အခြေခံပြီး တော်ကြာ ပဋိဝေဓဆိုတဲ့ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရားတွေရ။ အဲဒါ မဂ်၊ ဖိုလ်ရဖို့ နောက်ဆုံး အရေးကြီးတာဘဲ။ ဒီပြင် ဘာမှ အရေးမကြီးဘူး။ မဂ်၊ ဖိုလ်ရဖို့ဘဲ အရေးကြီးတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ မြတ်စွာဘုရားက ပိဋကတ်သုံးပုံ၊ နိကာယ် ငါးရပ်၊ အင်္ဂါ(၉)တန် ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊

ဤပိဋကတ်တော်ကြီးကိုတဲ့။ ဤပရိယတ္တိသာသနာတော်ကြီးကို
ငါဘုရားက ဒကာ၊ဒကာမတွေ လူတွေ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေ မဂ်၊
ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်အကျိုးအတွက် ငါဘုရား ဟောတော်မူခဲ့တာတဲ့၊
“ပရမံ ဟိတာယ - ဝေနေယျများစွာ သတ္တဝါတွေ ချမ်းသာကြစေဖို့
မြတ်သော အစီးအပွားအလို့ငှါ။ ဘဂဝါ - ရွှေဘုန်းတော်သခင်
ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ အဒေသယိ - ဟောတော်မူ
ပါတယ်”တဲ့။

မျိုးကောင်း ရိုးကောင်း

အဲဒါ မဂ်၊ဖိုလ်၊နိဗ္ဗာန်ရဖို့ကို အာရုံပြု။ ဒါတွေက တာဝန်
လည်းကျေအောင်ဆိုပြီးတော့ အမေ အဖေကိုလည်း ကနေ
မေတ္တာပို့ အာရုံပြု အမျှဝေ။ ဒကာကြီး ဒေါက်တာ ဥးဝင်းမြင့်ထံ
လည်း ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ လုပ်ပြီးအမျှဝေ။ ဒါ ကုသိုလ်နတ်ပန်း
ကမ်းလှမ်းတယ်ခေါ်တယ်။ ဆက်သတယ်ခေါ်တယ်။ ကုသိုလ်နတ်
ပန်းကို ဒကာကြီးထံပို့ ။ အမေ အဖေတွေ ဘိုးဘွား အဆက်ဆက်
ကျေးဇူးရှင်တွေ ချည်းဘဲ။ အဲဒီ မျိုးနွယ်အစဉ်အဆက်ကလာခဲ့လို့
အခုလို ကျောင်းဆောက်ရမှာ၊ ပရိယတ္တိအားပေးရမှာ၊ ပဋိပတ္တိအား
ပေးရမှာသိတာ၊ အမျိုးအနွယ်အစဉ်အဆက်ကို ကိုယ်က ပြန်စောင့်
ရှောက်နိုင်ရမယ်။

ကုလဇာတော ကုလပုတ္တော၊ ကုလဝံသ သုရက္ခကော။

အတ္တနာ ဒုက္ခပတ္တောပိ၊ ဟိနကမ္မံ န ကာရယေ-တံ။

နီတိကျမ်းများကဆိုတယ်။ ကုလဝံသ သုရက္ခကော - အမျိုးအနွယ်ကို စောင့်ရှောက်တတ်တဲ့။ ကုလဇာတော - အမျိုးကောင်းကပေါက်ဖွားတဲ့။ ကုလပုတ္တော - အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးဆိုတာ။ အတ္တနာ - မိမိသည်။ ဒုက္ခပုတ္တောပိ - ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေပါသော်လည်း။ ဟိနကမ္မံ - ယုတ်ညံ့သော အမှုကို။ န ကာရယေ - မပြုရဘူးတဲ့။

အဲဒီလို စိတ်မျိုးရှိတဲ့ ကုလပုတ္တုခေါ်တဲ့ အမျိုးကောင်းသား ကျတော့ “သီဟရာဇာဇိယတ္ထပိ ပဏ္ဏာဒိနိ န ခါဒတိ” တဲ့၊ တောသုံးတောင်ကို အုပ်ချုပ်တဲ့ ကေသရာဇာ ခြင်္သေ့မင်းလိုပဲတဲ့။ မြက်ကလေး ဝါးအုံးမှဘဲ၊ မြက်ခြောက်ကလေး ဝါးအုံးမှဘဲ၊ ကနေတော့ ငါမြက်စားတော့မယ်လို့ ဘယ်တော့မှ မရှိဘူး။ ဘယ်တော့မှ မြက်မစားဘူးတဲ့။ အဲဒီလို ဇာတိစိတ်ကို မပျောက်ဘူးတဲ့။ ဇာတိမာန်ရှိတဲ့ ခြင်္သေ့။ အဲဒီ ခြင်္သေ့လိုမျိုး စိတ်ကို ထားရမယ်။

ကုလပုတ္တော - အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးဆိုတာ မင်းတို့မှတ်ထား၊ မောင်ဝဏ္ဏရော မောင်စိုးဟန်ရော။ ကုလပုတ္တုဆိုတာ အမျိုးကောင်းသားကို ခေါ်တာ။

အမျိုးကောင်းသား နှစ်မျိုးရှိတယ် -

၁။ ဇာတိကုလပုတ္တု

၂။ အာစာရကုလပုတ္တ တဲ့။ ဒီလို နှစ်မျိုးရှိတယ်။

ဇာတိကုလပုတ္တဆိုတာ မင်းတို့ “ဇာတိကုလပုတ္တ” ဆိုတဲ့ ဒီနာမည်ကြီးကတော့ ရထားပြီး၊ အမေ အဖေက မွေးခဲ့တယ်၊ ဒီ အမေ အဖေကမွေးလို့ မောင်စိုးဟန်၊ မောင်ဝဏ္ဏဆိုတာ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒါ ဇစ်မြစ် ဇာတိမူလ အမျိုးအနွယ်အစဉ်အဆက် ကောင်းလာတယ်၊ အဲဒါကို “ဇာတိကုလပုတ္တ” ခေါ်တယ်၊ အဲဒီ ကုလပုတ္တက တစ်မျိုး။

အဲဒါထက် အရေးကြီးတဲ့ တစ်မျိုးရှိသေးတယ် “အာစာရ ကုလပုတ္တ” တဲ့၊ အနေအထိုင်ကောင်းတယ်၊ အကျင့်စာရိတ္တကောင်း တယ်၊ အပြောအဆို ချိုသာညက်ညောတယ်၊ အနေအထိုင်တော် တယ်၊ အမေ အဖေကို အလွန်ရှိသေတယ်၊ ဆွေမျိုးအပေါ် စောင့်ရှောက်တယ်စသည်အားဖြင့် အမျိုးသားစိတ်ရှိတယ်၊ အမျိုးသမီးစိတ် ရှိတယ်၊ ဆွေမျိုးစိတ် ရှိတယ်၊ သာသနာစိတ် ဘာသာစိတ်ရှိတယ်၊ အဲဒါတွေကြည့်ပြီးတော့ “အာစာရကုလပုတ္တ” ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ကိုရတာ။

အာစာရကုလပုတ္တဖြစ်ဖို့ အရေးကြီး

အာစာရကုလပုတ္တဘွဲ့က အသက်ကြီးတဲ့အခါ တစ်ချို့ ကြည့်လေ - ဇာတိကုလပုတ္တကတော့ ဟုတ်ပါတယ်၊ အမျိုးအနွယ် အစဉ်အဆက်က အကောင်းမွေးလာတာဘဲ၊ နည်းနည်းကြီးလာ တော့ ဖောက်ပြန်လာပြီ၊ အပေါင်းအသင်းမှားတော့ အပေါင်း အသင်းလွှဲချ၊ ပြီးတော့ ဘာလိုလို ညာလိုလို ဟော်တယ်တွေတက်

ဘယ်သွားညာသွား၊ ဟိုသရမ်းဒီသရမ်းတော်ကြာ ကားနဲ့လျှောက်လည်၊ အရက်တွေသောက်စားမှူးယစ် စသည်အားဖြင့်မိုက်နေကြတာ၊ ဥပုသ်နေ့မှန်းမသိ၊ အမေ အဖေမှန်းမသိ၊ အဲဒါတွေ အဲဒါ နည်းနည်း အရေးကြီးတယ်၊ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ အဲဒီလို သားသမီး ကျတော့ကာ ဇာတိကုလပုတ္တတော့ ဟုတ်ပါရဲ့တဲ့။ အာစာရကုလပုတ္တပျက်တယ်။

အဲဒီလိုဟာတွေပြည့်လို့။ အဲဒီလိုဟာတွေရင် ဘုန်းကြီးကတော့ ရင့်ရင့်သီးသီးပြောတယ်။ “မင်းတို့တော်တော်လူပါးဝတယ်၊ မင်းတို့ကောင်တွေ တောက တက်လာပြီး မြို့ကျ နည်းနည်းလေး စားနိုင်သောက်နိုင်တော့ နည်းနည်းလေး လူပါးဝလာပြီ” လို့၊ အဲဒီကောင်တွေ ဟော်တယ်တက်ရမှာသိတယ်၊ မေမြို့သွားလည်ရမှာ သိတယ်၊ အံမယ် သူတို့က ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် တနင်္ဂနွေနေ့တဲ့၊ အဲဒီလို မကောင်းတာတွေအကုန် နားလည်လာတော့ အာစာရကုလပုတ္တ ပျက်ပြီပေါ့။

အဲဒါ နည်းနည်းလေး စားနိုင်သောက်နိုင်ရင် မြို့တက်လာပြီးတော့ အမေ + အဖေကျေးဇူး၊ ဆွေမျိုးကျေးဇူး၊ မိဘကျေးဇူး ဒါတွေကို ပိုသတိရရမယ်၊ ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကြီးကို ဘယ်လို ချီးမြှောက်မယ်၊ ပဋိပတ္တိသာသနာတော်ကြီးကို ဘယ်လို ထောက်ပံ့မယ်၊ ဒီလို ပရိယတ် ပဋိပတ် သာသနာတော်နှစ်ရပ်နဲ့ အမြဲ လက်တွဲနေမှ “ပဋိဝေဓ” ခေါ်တဲ့ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ရမယ်။ ဒါတွေကို သတိရနေပြီးနေရင် အာစာရကုလပုတ္တဘွဲ့ရတယ်၊ ဘွဲ့နှစ်ဘွဲ့လုံးရတယ်၊

“ကုလပုတ္တ”ဆိုတာ ဒီနှစ်ဘွဲ့၊ ဒီနှစ်မျိုးပဲ ရှိတယ်။

ဇာတိကုလပုတ္တဆိုတဲ့ အမျိုးအနွယ် အစဉ်အဆက်အားဖြင့် အမေ အဖေက ကောင်းလျက်သားနဲ့ ဇာစ်မြစ် မှန်လျက်သားနဲ့ အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြီးတော့ အာစာရကုလပုတ္တပျက်ရင် ကိုယ် တစ်ခြမ်းသေနေသလိုပဲ၊ အဲဒါ ကိုယ်တစ်ခြမ်းသေတယ် ဆိုတာ ကိုယ်တစ်ခြမ်းပဲကောင်းတယ်၊ တစ်ခြမ်းမကောင်းတော့ဘူး။ (တင်ပါဘုရား) အဲဒါမျိုး သတိထား၊ ဒါ မင်းတို့ သဘောကျပါတယ်။

မင်းတို့ အာစာရကုလပုတ္တဘွဲ့ ဘယ်တော့မှ အပျက်မခံနဲ့၊ မင်းတို့ အမေ အဖေတို့က ဇာတိကုလပုတ္တအစစ်၊ အာစာရ ကုလပုတ္တအစစ်၊ ဒါကြောင့် ဒီဘာသာ သာသနာဘက်ကို တိုးတက် နိုင်သမျှ လုပ်မယ် ဆိုပြီးတော့ ပဋိပတ်ကို အားပေးတာ ပရိယတ်ကို အားပေးတာ။

အခြေအမြစ်ကျကျ လာပြီးတော့ အားပေးတဲ့ အနေနဲ့ ကျောင်းလာဆောက်တာ၊ ပိုက်ဆံအကုန်သက်သာတာ မဟုတ်ဘူး၊ လွယ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ စိတ်မောရ ကိုယ်မောရနဲ့ပေါ့လေ။ ပိုက်ဆံ ကုန်ရုံတင်မကဘူး၊ စိတ်မောရ ကိုယ်မောရတာကလည်း ရှိသေး တယ်။ အဲဒါ တွေကို ဆင်ခြင်ပြီး စိတ်မော ကိုယ်မော မလုပ်နဲ့၊ စိတ်တော့ အဆင်းရဲ မခံနဲ့၊ လိုရင်းတော့ အအိပ်ပျက် မခံနဲ့၊ အစားပျက် မခံနဲ့၊ ဒီအတွက် စိတ်ထဲသိပ် ပင်ပင်ပန်းပန်း မလုပ်နဲ့၊ ဒီထဲကို ဝင်တော့ ဝင်စားရတယ်၊ နက်တော့ နက်ရှိုင်းရတယ်၊ စူးရှ ရတယ်၊ ဒီကုသိုလ်ကို နက်ရှိုင်းထားမှ၊ စိတ်မောကိုယ်မောနဲ့

အနစ်မွန်း မခံနဲ့။

ပရိယတ္တိ အရေးကြီးတယ်

ဘာဖြစ်လို့ ဒီလို အခြေအမြစ်ကို အားပေးတာလဲဆိုရင် သိလို့ ကိုယ်ကသိလို့၊ ပရိယတ္တိအရေးကြီးတာကိုသိလို့၊ ဒကာမကြီး ဒေါ်လွင်လွင်သန်းက သိတယ်၊ သားတွေသမီးတွေကလည်း သိတယ်၊ ဒါ ဒီလို အရေးကြီးတယ်ဆိုပြီးတော့ ဒါမျိုးလုပ်တာ။ ဒို့ကျမ်းဂန်တွေ မှာလည်းပါတယ်၊

ပရိယတ္တိ န ခေါ် မူလံ၊ သာသနဿ မဟေသိနော။

ဥဒါဟု ပဋိပတ္တိတိ၊ ပရိယတ္တိတိ ဒီပယေ - တဲ့။ ပရိယတ္တိနဲ့ ပဋိပတ္တိက မူလအခြေခံပြီး ပဋိဝေဓကို နောက်ဆုံး ပန်းတိုင်အဖြစ် ရည်မှန်းထားရမယ်။

ပရိယတ္တိက စာသင်ကြားတာ အံတာ၊ ကျက်တာ၊ မှတ်တာ အဲဒါ ပရိယတ္တိလုပ်ငန်းလုပ်တာ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ သင်ကြားတာ။

ပဋိပတ္တိက ကျင့်တာ၊ ကြံတာ၊ အားထုတ်တာ၊ သီလတွေ သန့်ရှင်းအောင် စောင့်ထိန်းတာ ၊ ဓုတင်ကျင့်တာ၊ ဖြစ်ပျက်တွေ ရှုတာ ပွားတာ၊ အဲဒါ ပဋိပတ္တိပဲ။

အဲဒီ ပရိယတ်နဲ့ ပဋိပတ် ဘယ်ဟာက မူလလဲဆိုရင် အဲဒီ အရှင်အဂ္ဂဝံသ ဆရာတော်ကြီးက ကျမ်းပြီးနောက်ဆုံးမှာ ရေးထား တာရှိတယ်။

“မဟေသိနော - များသောကျေးဇူး ရှိတော်မူသော များသော ကျေးဇူးရှိ၍ ကျေးဇူးများအောင် ပေးသနားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား၏။ သာသနဿ - သာသနာတော်ကြီး၏။ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်ကြီးမှာ။ မူလံ - မူလတရားသည်၊ ဇာတိဇစ်မြစ် အရင်းအမြစ်သည်။ ပရိယတ္တိ နခေါ - ပရိယတ္တိလေလော။ ဥဒါဟု - ထိုသို့ မဟုတ်။ ပဋိပတ္တိ နခေါ - ပဋိပတ္တိလေလော။ ဣတိ - ဤသို့ မေးသည်ရှိသော်” အဲဒီမှာ သူကပြန်ရှင်းပြထားတယ်။ ပရိယတ္တိက မူလလား? ပဋိပတ္တိက မူလလား? အကယ်၍များ ဒီလို မေးရင်တဲ့ “ဣတိ - ဤသို့ မေးမြန်းသည်ရှိသော်၊ ပရိယတ္တိ - ပရိယတ္တိသည်သာလျှင်၊ မူလံ - အရင်းအမြစ်ပါ၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဒီပယေ - ပြောလိုက်ပါ” တဲ့၊ ဘယ်သူက မေးမေးထုတ်ဖော်လိုက်ပါ၊ ကြေငြာလိုက်ပါတဲ့။

ပရိယတ္တိနဲ့ ပဋိပတ္တိမှာ ပရိယတ္တိကမူလပါ။ မူလအရင်း အမြစ်က ပရိယတ္တိ။ ပဋိပတ္တိကကျင့်တယ်၊ ပရိယတ္တိက ကန်ဘောင်နဲ့ တူတယ်။ ပဋိပတ္တိက ရေနဲ့တူတယ်။ ပဋိဝေဓက ရေထဲမှာပေါက်နေတဲ့ ကြာပန်းနဲ့တူတယ်။ အဲဒါလေးတွေလည်း သတိထား ကြည်နူးရတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ဟိုး.....ရှေးတုန်းက ရှင်ဘုရင်ကြီးတွေ သူဌေးကြီးတွေ ရွှေအိုးကြီးတွေမြှုပ်လေ့မြှုပ်ထရှိတယ်။ အဲဒါ ဘုရားအဆူဆူလက်ထက်တော်ကထဲက အစဉ်အလာအနေနဲ့ ရှိခဲ့တာဘဲ။ အဲဒီ

ရွှေအိုးကြီးတွေကို မြေကြီးထဲမြှုပ်ထားပေမဲ့ ဘယ်နေရာမှာ မြှုပ်ထားတယ်ဆိုတာမသိကြဘူး။

သို့သော် တစ်နေရာရာမှာတော့ သားသမီးတွေ အမျိုးတွေ သုံးစွဲရအောင်လို့ စာရေးထားခဲ့တယ်။ အခုကာလတော့ ဒိုင်ယာရီ စာအုပ်လို့ ခေါ်တာပေါ့။ ရှေးတုန်းကတော့ မှတ်တမ်းတွေ၊ ပုရပိုက် ကြီးတွေနဲ့ပေါ့။ တနည်းအားဖြင့် ဘုရားစင်အောက်တို့ ဘာတို့မှာ စာတမ်းတွေ ရေးထားလေ့ရှိခဲ့ကြတယ်။ သူ့သားသမီးတွေက အဲဒီ စာတမ်းကို ကြည့်ပြီးတော့ ရွှေအိုးမြှုပ်ထားတဲ့နေရာကို သွားပြီး တူးယူကြတယ်။

အဲဒီ ရွှေအိုးတွေ ပျောက်သွားပြီလို့ ပြောလို့မရဘူး။ ညွှန်ကြားတဲ့ စာတမ်းလေးတွေက ရှိနေတာကိုး။ ဘယ်နေရာမှာ ရှိနေတယ်၊ ဘယ်နှစ်တောင်ကွာ၊ ဘယ်နှစ်ပေကွာ၊ ဘယ်နှစ်လက် မကွာမှာရှိတယ်၊ အနက်ကဘယ်လောက်မှာ မြှုပ်ထားတယ် စသည်အားဖြင့်ပေါ့လေ။ အဲဒီလိုစာတမ်းရှိနေသရွေ့အဲဒီရွှေအိုးက ပျောက်သွားတယ်လို့ မပြောနိုင်ဘူး။ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား။ အဲဒီ စာတမ်းပျောက်သွားရင်တော့ ရွှေအိုးလည်း ပျောက်သွားမှာပေါ့။

ပရိယတ္တိက အဲဒီ စာတမ်းအကွရာလေးနဲ့တူတယ်တဲ့။ ဒါကြောင့်မို့ အဲဒါတွေကို ကိုယ်ကသတိထားပြီး ပရိယတ္တိကို မပျောက်အောင် ထိန်းတဲ့သဘောမျိုးပဲ။

အဲဒီပရိယတ္တိမပျောက်အောင် ထိန်းတဲ့အနေနဲ့ သဒ္ဓါတရား တွေ စေတနာတွေ ထားကြတာဟာ ပရိယတ္တိသာသနာကို အကျိုး

များစေတာပေါ့။ ပြီးတော့ ဒီကျောင်း (အဝေရာရာမရန်ကင်းကျောင်း) ကို လာကြတဲ့အခါ ကိုယ်တော်တွေ စာအံနေတာကို လက်အုပ်ချီ၊ နားထောင်၊ အရှိအသေပေးရမယ်။ အဲဒါ ဘယ်စာသင်တိုက်ပဲဖြစ်ဖြစ် ပေါ့။ စာအံသံတွေ ဘာတွေကြားရတဲ့အခါ လူတွေနားလည်ရင် အလွန်အဖိုးတန်မှာဘဲလို့ ဘုန်းကြီးအောက်မေ့မိတယ်။

ပဋ္ဌာန်းတရားတွေ ရွတ်ဖတ်နေတာကိုကြားရင် “ဟာ - နားညည်းတာကွာ” ဆိုရင် သွားပြီ၊ “ဟာ - ရှုပ်လိုက်တာ” ဆိုသွားပြီ။ အဲဒီလိုပြောတဲ့လူတွေ စီးပွားပျက်ကြတာ ဘုန်းကြီးတို့ မန္တလေးမှာ တော်တော်များနေပြီ။ အဲဒီပဋ္ဌာန်းရွတ်တာ ကဲ့ရဲ့မိလို့ အကျိုးပျက် သွားတဲ့ သူတွေ တော်တော်များနေပြီ။

နားမလည်ပေမဲ့ ကြည်ညိုပါ

ဒါ - သူတို့ နားမလည်တာဘဲ။ တစ်ချို့မူးရူးလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေဆို ပဋ္ဌာန်းသံကြားရင် မဆင်မခြင်နဲ့ ဆိုတာ၊ ဆဲတာတွေကို ကြားမိတယ်။ အဲဒီ အိမ်တွေဆို မီးလောင်တယ်လို့တောင် ကြားဖူး တယ်။ အကျိုးကို နားမလည်တော့ တော်တော်ခက်တယ်။ အကျိုးကိုနားလည်ရင် “ဟာ...တယ်ကောင်းပါလား၊ နားမလည်ပေမဲ့ ကြည်ညိုပါတယ်” ဆိုပြီး လက်အုပ်ကလေးချီ၊ ဘုရားကို အာရုံပြုပြီး နေရင် အလွန်ကောင်းတယ်။

ရှေးဘုရားတွေလက်ထက်ကလည်း ဒီလိုပဲ ပဋ္ဌာန်း ဒေသနာတွေ ရွတ်ဖတ်ကြတယ်။ အဲဒါ နားထောင်တတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်

တွေအဖို့ အကျိုးရှိသွားတယ်။ နားမထောင်တတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ အကျိုးမရှိဘူး။ အဲဒါကိုယ့်စိတ်နဲ့ကိုယ် အကျိုးပေးကြတာဘဲ။ ပဋ္ဌာန်းတရားကို နာရလို့ လင်းနို့သားငါးရာကနေ ရဟန္တာဖြစ်သွားကြတာကို ကြားဖူးမှာပေါ့။ လင်းနို့သားတွေတင် မဟုတ်ဘူး။ လင်းနို့သမီးတွေလည်းပါမှာပေါ့။ အဲဒီလင်းနို့ငါးရာ ကံကောင်းကြတယ်လို့ ခေါ်ရမှာဘဲ။

ပရိယတ္တိ ကျေးဇူး

ရဟန်းတော် နှစ်ပါးက လိုဏ်ဂူထဲမှာ ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်တွေ အဘိဓမ္မာတွေ စာတွေပေါ့လေ ရွတ်နေကြတယ်။ အဲဒီ ဂူထဲမှာ ရှိနေတဲ့ လင်းနို့သားငါးရာက နားမလည်ပေမဲ့ “နားထောင်ကြ၊ အလွန်ကောင်းတယ်၊ ဘာမှတော့ တို့မသိဘူး၊ အသံနားထောင်” ဆိုပြီး နားထောင်နေကြတယ်။ ကြည်ညိုနေကြတယ်။ ကုသိုလ်မှန်းလည်း မသိဘူး။ ကုသလာ ဓမ္မာ - ကုသိုလ်ကို ပြောတာမှန်းလည်း မသိဘူး။ အကုသလာ ဓမ္မာ - အကုသိုလ်ကို ပြောမှန်းလည်း မသိဘူး။

အဲဒီတုန်းက ရွတ်ကြတဲ့အထဲမှာ စိတ္တံ ဆိုတာလည်း နားမလည်ဘူး။ စေတသိကံ ရူပံ နိဗ္ဗာနံ ဆိုတဲ့ ပရမတ္ထတရား ၄ - ပါးကို ဘာမှမသိဘူး။ “ရုပ္ပတီတိရူပံ - ဖောက်ပြန်တတ်သောကြောင့် ရုပ်” ဒါလည်း ဘာမှ နားမလည်ဘူး။ ဒါဘာသံပါလိမ့် နားထောင်ကောင်းလိုက်တာ၊ ကြည်ညိုလိုက်တာ၊ ဟန်ကျလိုက်တာ လင်းနို့သား

လင်းနို့သမီးငါးရာစလုံးငြိမ်သက်ပြီးတော့ နားထောင်နေကြတယ်။

နားထောင်တဲ့အခါ ဘာအရေးကြီးသလဲဆိုရင် “ဧကဂ္ဂတာ” တဲ့၊ အာရုံတစ်ခုတည်း ယူပြီးတော့ စွဲနေတာ။ အဲဒီလို အာရုံတစ်ခုတည်း စွဲနေတော့ ဒကာမကြီး အခု အိမ်ပြန်ရောက်လည်း ကျောင်းကို သတိရနေတာဘဲ။ ဘယ်နေရာက ဘာလိုတယ်။ ဟာ - ဘယ်လို လုပ်ရမလဲဆိုပြီး သားနဲ့တိုင်ပင်လိုက် သမီးနဲ့တိုင်ပင်လိုက် လက်သမားနဲ့ လာပြီးတိုင်ပင်လိုက်နဲ့ အဲဒီလို ကျောင်းဆိုတဲ့ အာရုံတစ်ခုတည်းမှာ စိတ်ကရောက်နေတာဟာ ဧကဂ္ဂတာလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ ဧကဂ္ဂတာက အကျိုးပေးတယ်။

ဧကဂ္ဂတာဆိုတာ ကောင်းတဲ့ အာရုံယူလဲ ဧကဂ္ဂတာဘဲ။ မကောင်းတဲ့ အာရုံယူလည်း ဧကဂ္ဂတာဘဲ။ အရက်စွဲနေတဲ့ သူလဲ သူ့ဧကဂ္ဂတာနဲ့ သူပဲ။ ဘိန်းစွဲနေတဲ့သူလဲ သူ့ဧကဂ္ဂတာနဲ့သူပဲ။ အဲဒါတွေကတော့ မကောင်းတဲ့ ဧကဂ္ဂတာပေါ့။

ဧကဂ္ဂတာက ကောင်းတာလည်းရှိတယ်။ မကောင်းတာလည်းရှိတယ်။ ဧကဂ္ဂတာဆိုတဲ့ အဲဒီ စေတသိက် အဲဒီ တရားဟာ ဆိုရင် အကုန် လိုက်ယှဉ်တာ၊ ကုသိုလ်ရော အကုသိုလ်ရော ၊ မကောင်းတာရော ကောင်းတာရော၊ အကုန်ပါတာ၊ အခုဒကာမကြီးတို့ရဲ့ ဧကဂ္ဂတာကျတော့ ဒီကျောင်းကို စွဲနေတာ။ ကျောင်းမှာ ဘာလေးလိုသလဲ၊ ညာလေးလိုသလဲ ဆိုပြီး စိတ်ထဲ စွဲပြီးနေတဲ့ ဧကဂ္ဂတာ၊ ဟန်ကျလိုက်တာနော် အဲဒါအရတော်တာဘဲ။

ဒကာကြီးထံဒီနေ့အမျှလှမ်းဝေမယ်၊ ကုသိုလ်နတ်ပန်းတွေ

ပေးမယ်။ အမေ.အဖေ၊ အဘိုး.အဘွားတွေကို အကုန် သတိရမယ်၊ ကုသိုလ်နတ်ပန်း ကမ်းလှမ်း ဆက်သပါတယ်။ အဲဒါ ကျွန်မအစွမ်း မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒကာကြီးအစွမ်းပါ။ အဖေနဲ့ အမေက မွေးလို့ ကျွန်မ ကုသိုလ် - အကုသိုလ်တွေသိပြီး ဒီလို ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ ပြုရတာပါဆိုပြီး ကျေးဇူးတင်တယ်။

အဲဒီ ဧကဂ္ဂတာကပဲ လင်းနို့ငါးရာကို အကျိုးပေးသွား တယ်။ ငါးရာလုံး အကုန် နတ်ပြည်ကို တက်သွားတယ်။ နတ်သား တွေ ဖြစ်သွားပါတယ်။ လိုရင်းကတော့ ဘုရားဟောတဲ့ တရားစာ တွေကို နာလို့ပေါ့။ ပရိယတ္တိသာသနာကြီးရဲ့ကျေးဇူးဆိုတာ အဲဒါကို ပြောတာ။ ပရိယတ္တိရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့် သူတို့လည်းပဲ သဒ္ဓါ အားကောင်းလို့ ဧကဂ္ဂတာကောင်းလို့ ဘာမဟုတ်တဲ့ တိရစ္ဆာန် ဖြစ်တဲ့ လင်းနို့ကနေ တာဝတိံသာနတ်ပြည် ကို ကြံကြံဖန်ဖန် ရောက်သွားတယ်။

ကဿပဘုရားလက်ထက်နောက်ပိုင်းကနေ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား မပွင့်မချင်း အပါယ်မရောက်တော့ဘူး။ အဲဒါ ခုနက ပရိယတ္တိကျေးဇူးပေါ့။

ပရိယတ္တိစာပေကို အဲဒီတိရစ္ဆာန်လေးက ဘာမှ နားမလည် ဘဲ နားထောင်နေတာ။ သဒ္ဓါမှန်းလည်းမသိ၊ သင်္ဂြိုဟ်မှန်းလည်း မသိ၊ ရုပ်မှန်းလည်းမသိ၊ နာမ်မှန်းလည်း မသိ။ အဲဒီလို နားထောင် တာတောင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်တက်သွားရတယ်။ လူ့ပြည် ရောက်လည်း ချက်ချင်း နတ်ပြည်ပြန်တက်တာဘဲ။ အပါယ်

လေးပါးကို မရောက်တော့ဘူး။

အဲဒီကနေပြီးတော့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်လာတယ်။
မြတ်စွာဘုရား ပွင့်လာတော့ လင်းနို့သားငါးရာတို့ဟာ ဘုရားရှင်၊
ရှင်သာရိပုတ္တရာတို့နဲ့ လာကြုံရတယ်။ ပဋ္ဌာန်းဆက်ဆိုတာ အဲဒါ
မျိုးကို ပြောတာ။ အကြောင်းတရား အကျိုးတရားတွေပေါ့။

အဲဒီတုန်းက အကြောင်းခံလာတဲ့ တရားတွေကစပြီး
သဒ္ဓါတရားတွေ ဧကဂ္ဂတာတွေ ဓာတ်ခံပြီး နတ်သားဖြစ်သွားတယ်။
အဲဒီအချိန်မှာ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်ကြီးကလည်း
လက်ယာရံ ဧတဒဂ်ရနေပြီ။ မြတ်စွာဘုရားကလည်း တာဝတိံသာ
မှာ တရားဟောပြီး ပြန်ဆင်းလာတယ်။

မြတ်စွာဘုရားမှ ခုနစ်ဝါရှိသေးတယ်။ ခုနက လင်းနို့သား
ငါးရာကနေဖြစ်တဲ့ နတ်သားငါးရာကလည်း သာဝတ္ထိမြို့တော်မှာ
အရှင်သာရိပုတ္တရာရဲ့ ဆွမ်းဒကာတွေ ဖြစ်လာတယ်။

အဲဒါ နီးစပ်တာ၊ အဲဒီလို နီးစပ်ဖို့ဆိုတာလည်း တော်တော်
မလွယ်ဘူး။ အရှင်သာရိပုတ္တရာနဲ့ နီးစပ်အောင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ
ရဲ့ ဆွမ်းခံအိမ်မှာ ယောကျ်ားလေးတွေ လာဖြစ်ကြတယ်။ အရှင်
သာရိပုတ္တရာက နေ့တိုင်းဆွမ်းခံကြတော့ ကြည်ညိုပြီး သင်္ကန်းဝတ်
ချင်စိတ်တွေ ပေါက်ရော။ အရှင်သာရိပုတ္တရာက ငါးရာလုံးကို
သင်္ကန်းဝတ်ပေးလိုက်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားက အရှင်သာရိပုတ္တရာအား အဘိဓမ္မာ ၇-
ကျမ်းကို သင်္ခေပနည်းနဲ့ ဟောထားတာရှိတယ်။ မြတ်စွာဘုရား

တာဝတိံသာတက်ပြီး ဟောတာက အကျယ်ဆုံး ဝိတ္ထာရနည်းတဲ့ ဝိတ္ထာရဒေသနာတဲ့။ အရှင်သာရိပုတ္တရာကိုဟောတော့ သင်္ခေပ နည်းတဲ့၊ သင်္ခေပနယတဲ့၊ သင်္ခေပဒေသနာတဲ့။

အရှင်သာရိပုတ္တရာကို အကျဉ်းဆုံးဟောတယ်။ တာဝတိံ သာနတ်ပြည်ကျတော့ အကျယ်ဆုံး ဟောတယ်။ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတဲ့ အကျဉ်းနဲ့ အကျယ်ကြားမှာ မကျဉ်းမကျယ်ဆိုတဲ့ နည်းရှိသေးတယ်။ အဲဒီ မကျဉ်းမကျယ်နည်းကို “နာတိသင်္ခေပ နာတိဝိတ္ထာရနယ” လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ မကျဉ်းမကျယ်နည်းကျ တော့အရှင်သာရိပုတ္တရာက အကျဉ်းဆုံး နာထားရတဲ့ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်ကို ချဲ့ထွင်ပြီး လင်းနို့ငါးရာကဖြစ်လာတဲ့ ရဟန်း ငါးရာကို ပြန်ပြီးဟောပြတယ်။

ကံကောင်းလိုက်ကြတာ။ အဲဒီ ရဟန်းငါးရာစလုံး အရှင် သာရိပုတ္တရာဟောတဲ့ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော် တရားတွေကို နာပြီး တခါတည်းကျွတ်တန်းဝင်ပြီးရဟန္တာတွေဖြစ်သွားကြတယ်။ ပြောချင်တာက တခြားမဟုတ်ဘူး။ လင်းနို့သား ဘဝတုန်းက ပရိယတ္တိနဲ့ တွေ့ခဲ့တယ်။ အဲဒီ ပရိယတ္တိနဲ့ တွေ့ခဲ့လို့ ပရိယတ္တိစာပေ ကျန်းဂန်ကို သင်အံလေ့ကျင့်နေတာ နားထောင်ခဲ့ရလို့ အဲဒီ အချိန်ကစပြီး အကျိုးများတာကို ပြောချင်တာပါ။

အခု သိဒ္ဓတ္ထဂေါတမ ဘုရားရှင်လက်ထက်ကျတော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာက မကျဉ်းမကျယ်နည်းလေးနဲ့ ပြလိုက်တာ တစ်ခါတည်း အကုန်ရဟန္တာဖြစ်သွားကြတယ်။ ဒါကြောင့်

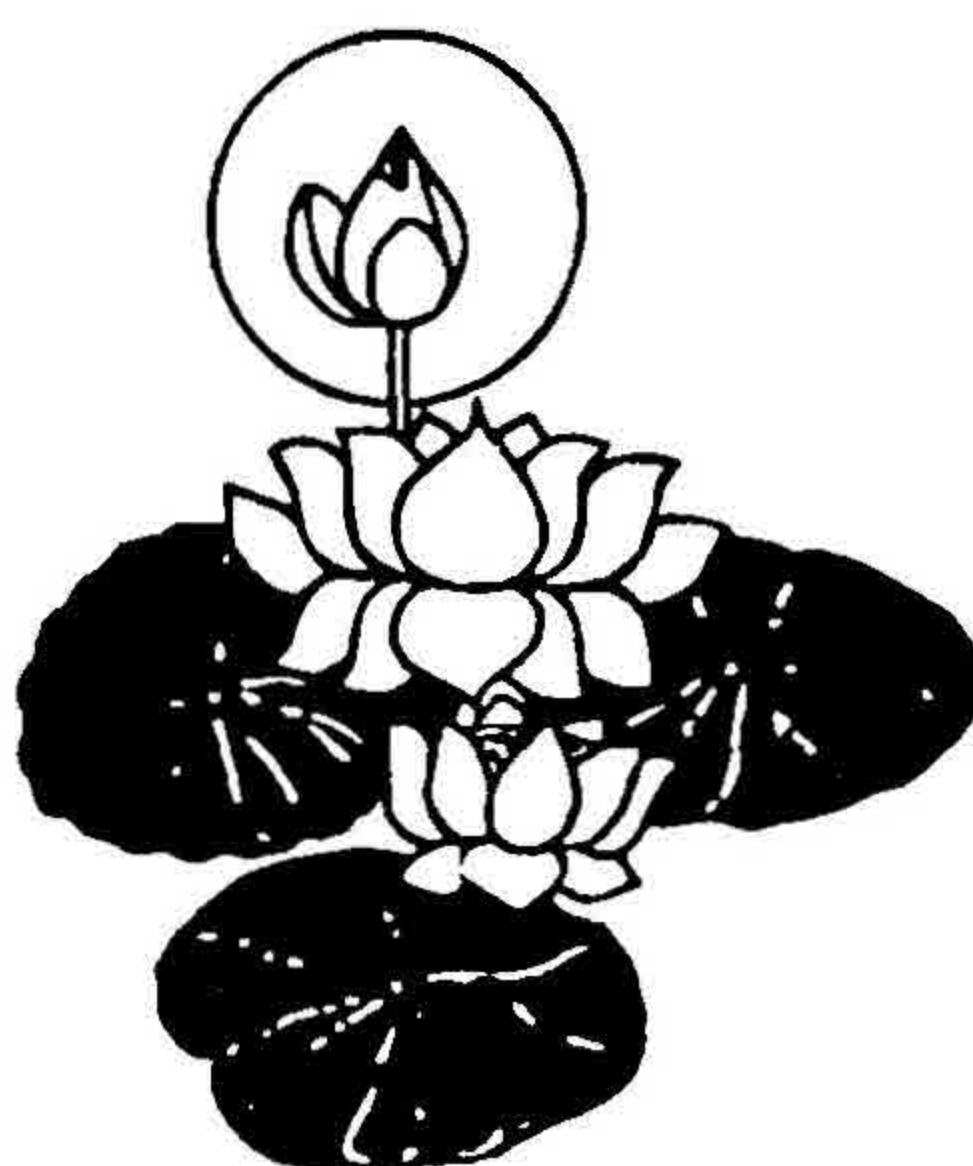

ပရိယတ္တိဟာ ကျေးဇူးများတယ်ဆိုတာ ဒကာမကြီးတို့ သိဖို့ပိုပြီး အရေးကြီးတယ်။ နဂိုကလည်း သိပြီးသားပါ။

“ပရိယတ္တိဘက်ကို ကူးတဲ့တစ်နေ့ကျရင် ပဋိဝေဓလို့ခေါ်တဲ့ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ဘက်ကို ကူးမယ်။ မဂ်တရား ဖိုလ်တရားတွေ ရအောင် ကြိုးစားမယ်” ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်နဲ့ ကျေးဇူးတရားတွေ သိပြီး အနဂါမိကခေါ်တဲ့ ဥစ္စာရွှေအိုးကြီးတွေကို မြှုပ်နှံပြီးတော့ကာ -

ကိုယ့်အတွက်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်အတွက်၊ နိဗ္ဗာန်အတွက် ကျေးဇူး သိရမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေအပေါ် ကျေးဇူးသိပြီးတော့ “ကျေးဇူး မသိ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျေးဇူးမရှိမဟုတ်ပါဘူး၊ ကျေးဇူးတရားကို သိပါ တယ်” ဆိုပြီး အဲဒီလို မျှော်တွေးပြီး အေးအေးဆေးဆေးနဲ့ ကုသိုလ် ကောင်းမှုတွေကို ပြုပြီး ကြိုးစားပွားများပြီးတော့ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

(ဤတရားတော်ကို ဒေါက်တာဥးဝင်းမြင့် ကွယ်လွန် သည့် ၁ - နှစ်ပြည့်အထိမ်းအမှတ်ပွဲတွင် ရွှေကျင်သာသနာ ပိုင်ဝါဆိုဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြားတော်မူခဲ့ ပါသည်။)

ဒေါက်တာ ဥုန်းမြင့် + ဒေါက်တာ ဒေါ်လွင်လွင်သန်း

အထက (၁၂)ကျောင်းမှ
၁၉၈၅ - ခု၊ ဇွန်လ၊ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲ
ပညာရည်ချွန်ဆုပေးပွဲတွင်
အမှတ်တရ ရိုက်ကူးထားသောပုံ

ဆေးတက္ကသိုလ် မန္တလေးမှ
သင်ဆရာ ၊ မြင်ဆရာ ၊ ကြားဆရာများ
အာစရိယပူဇော်ပွဲ အခမ်းအနား

လွင်

အထူးကုဆေးတိုက်မိသားစု

အာစဂီယဂုဏ်ရည်

ဆွမ်းစားကျောင်းဆောင် ကျောင်းလွတ်ပူဇော်ပွဲနှင့် ဆရာကန်တော့ပွဲတွင်

မောင်နှမတစ်စု နှင့် မြေးများပုံ

၁၃၆၆ - ၁၂ ပထမဝါဆိုလဆန်း (၁၁)၊ ၂၇ - ၆ - ၂၀၀၄

၁၇၈၆

တကယ့် အနှစ်သာရ

လူ့ဘဝရဲ့ တကယ့်အနှစ်သာရဆိုတာ
ပစ္စည်းဥစ္စာလဲ မဟုတ်ဘူး။ ကျန်းမာသန့်ရှင်း
ပေါ့များတာ ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးတွေရတာ ဩဇာ
အာဏာကြီးတာတွေလဲ မဟုတ်ဘူး။

တကယ့်အနှစ်သာရဆိုတာ ကုသိုလ်ပဲ။
ကုသိုလ်ရအောင် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ
လုပ်ငန်းတွေ လုပ်ရပါတယ်။

ဓမ္မဒါနကုသိုလ်ရှင်

မန္တလေးမြို့၊ ၈၃-လမ်း၊ (၃၁x၃၂လမ်းကြား)

ဂူနွာန်ရပ်၊ အမှတ်၃၁၉ / ၃၂၀ (ခ)

လွင်အထူးကုဆေးတိုက်ပိုင်ရှင်

ခေါက်တာဦးဝင်းဖြင့်+ခေါက်တာခေါ်လွင်လွင်သန်း

သားသမီးများဖြစ်ကြသော

ခေါက်တာစိုးဟန်+ခေါက်တာနီလာဝင်း

ကိုဇဏ္ဍလင်းထွဋ် + မတို့တို့ခင်

မြေး- မပိုးစုဖြတ် ၊ မောင်ဝေယံ ၊ မကေဇင်ပွားသက်

မငြိမ်းသူခင် (ခ) မသိမ့်ထူးခင်

မိသားစုကောင်းမှု

ဣဒ်မေပုညံ ပညာပါရမိယာ ပစ္စယော ဟောတု။

